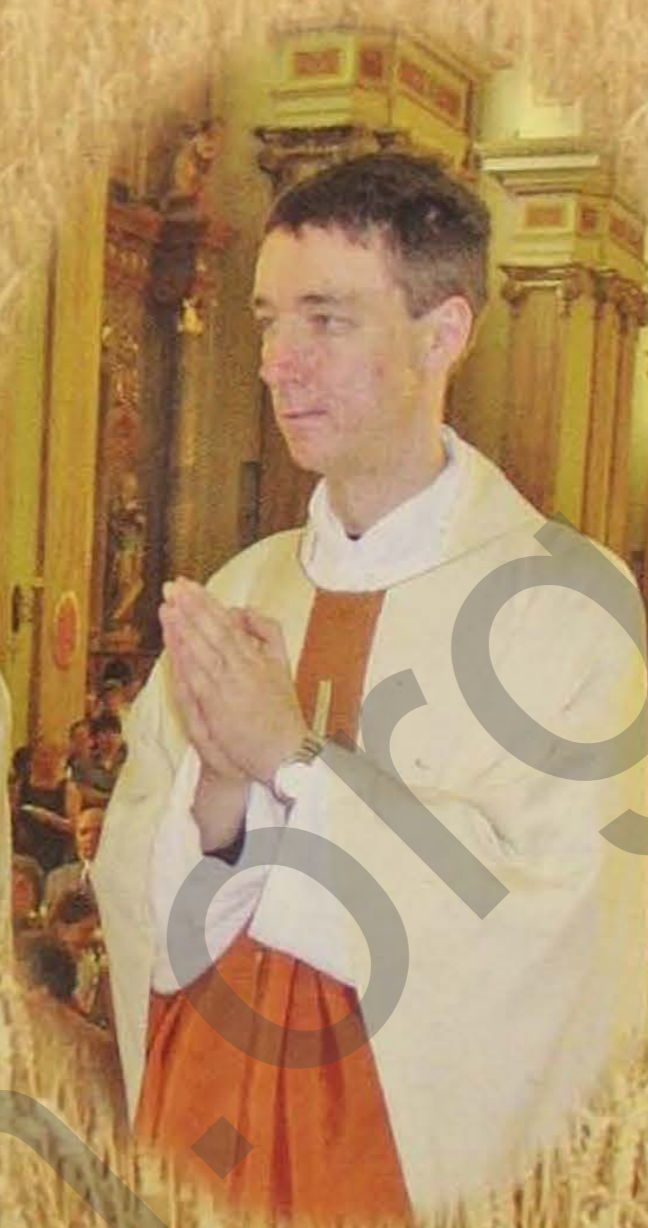
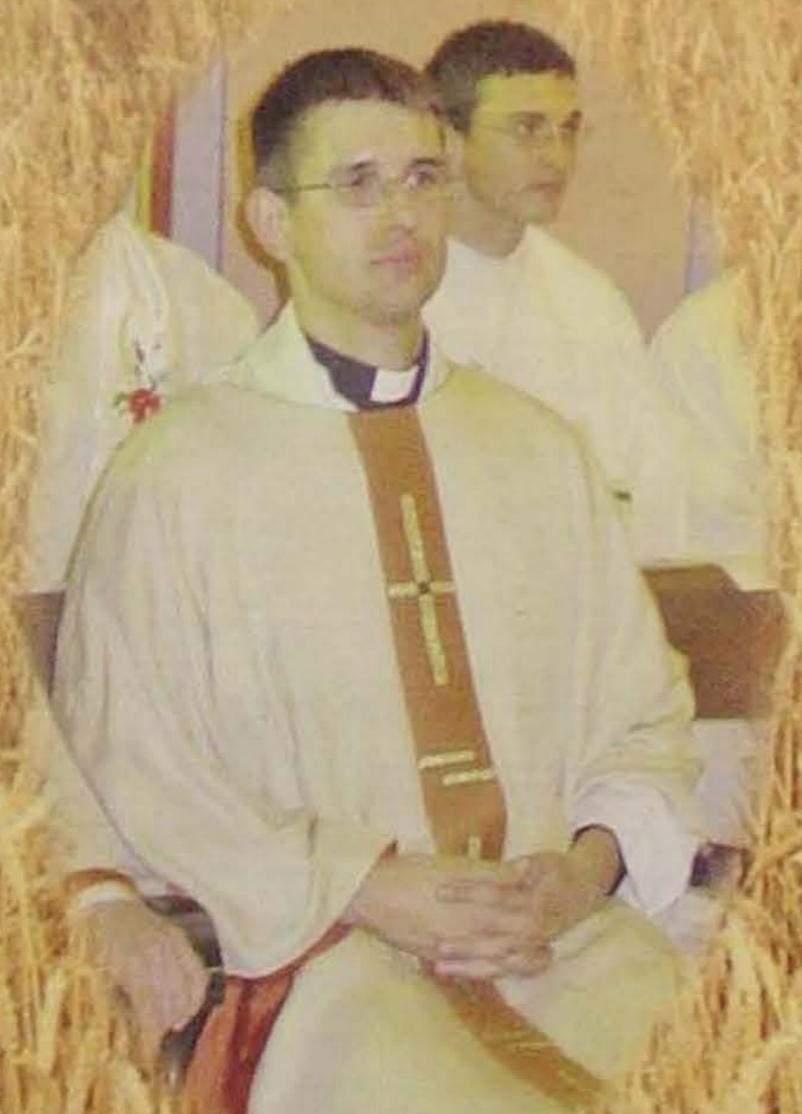

ŽETVA JE VELIKA...

Katolički list

ZVONIK

GOD: XI BR. 7 (117) Subotica, srpanj (juli) 2004. 60,00 din

ISSN 1451-2149

U SREDIŠTU

Naši ovogodišnji ređenici s biskupom Ivanom: Ivica, Goran, Mirko i Dominik (s lijeva na desno)

Povijesni susret: Papa i patrijarh Bartolomej I.

Naš biskup Ivan je već 15 godina biskup - Bogu hvala!

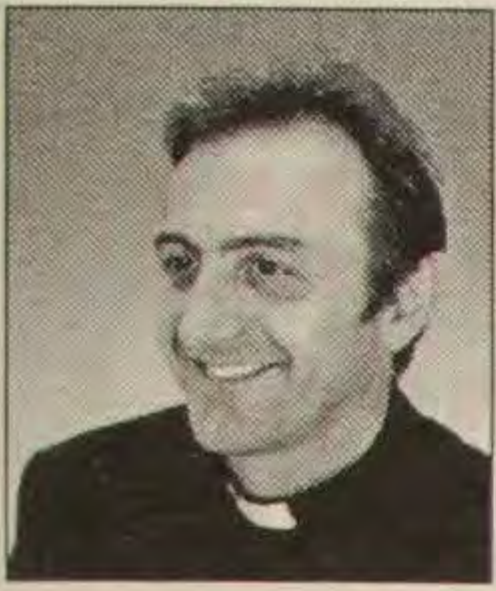

Dr. Andrija Kolpilović u Krakovu

Novi doktori teologije

Dr. Marinko Stantić u Rimu

DAT ĆU IM PASTIRE...

U kršćanskim zajednicama pastir je slikoviti naziv za one koji upravljaju Crkvom: papa, biskupi, svećenici. Korijen toga naziva je u Svetom pismu. U Starom zavjetu Bog je pastir koji se brine za svoj narod, vodi ga u sigurnost i hrani u danima gladi (usp. Ps 95,7; Ps 23). Isus je sebe nazvao dobrim Pastirom (Iv 10) koji ide u pomoć ovacima bez pastira (Mt 9,36). On je Veliki pastir ovaca (Heb 13,20).

Kao što je stado ovaca sigurno kad je uz njega pastir, tako je i stado Božjeg naroda sigurno kad je uz njega Bog ili kad su uz njega pastiri koje mu je on darovao da ga predvodi ovim svijetom. O pastirima kao posebnom, dragocjenom, daru govori lijepo prorok Jeremija: "I dat ću vam pastire po srcu svojemu koji će vas pasti razumno i mudro (Jr 3,15). I podići ću im pastire da ih pasu te se ničega više neće bojati ni plašiti, niti će se gubiti" - riječ je Jahvina (Jr 23,4). A kad sveti Pavao nabraja službe u Crkvi, onda kaže: "On i dade jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje..." (Ef 4,11). Za sve te službe Bog određuje ljude zato "da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova dok svi ne prispijemo do jedinstva vjere i spoznaje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove: da više ne budemo nejačad kojom se valovi poigravaju i koje goni svaki vjetar nauka u ovom kockanju ljudskom, u lukavosti što put krči zabludi. Nego, istinujući u ljubavi da poradimo te sve uzraste u Njega, koji je Glava, Krist, od kojega sve Tijelo, usklađeno i povezano svakovrsnim zglobovom zbrinjavanja po djelotvornosti primjerenoj svakomu pojedinom dijelu, promiče svoj rast na saziđivanje u ljubavi. (Ef 4, 12-16).

Eto, Božje namisli o pastirima. I kako onda ne zahvaljivati što je Bog našu biskupiju obdario ove godine s osam novih svećenika i s tri nova đakona. Uvjereni smo da će oni uni-
jeti svježinu kršćanskog zanosa i

oduševljenja te biti znak "proljeća kršćanstva" - o kojem toliko govori papa Ivan Pavao II. - na plodnim bačkim ravnicama. Ovih dana ore se pjesme zahvalnice Bogu za dar svećeništva. Uzdižu se Bogu molitve za naše mladomisnike da budu svećenici po srcu Isusovu te da povjerenost im stado pasu "razumno i mudro" i da njihov pastoralni rad bude na "saziđivanje u ljubavi". Uzdižu se Bogu i molitve za vjernike da poštuju i vole svoje "pastire" te da svi zajedno, "istinujući u ljubavi", poradimo da "sve uzraste u Njega".

Uvjeren sam da će svećenička i đakonska ređenja i mladomisnička slavlja biti na ohrabrenje mnogim mladićima da se odazovu Kristovom pozivu, nadomjeste praznine u sjemeništima i bogoslovijama, koje su nastale njihovim svršetkom studija. Neka nam svima ovi milosni događaji budu na poticaj da još revnije izvršavamo Isusovu zapovijed: "Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju" (Mt 9,38), jer je - usprkos ovom divnom obogaćenju - u našoj biskupiji žetve još uvijek mnogo, a radnika malo.

Ovu radost svakako uvećava i vijest o tri nova doktora teologije iz naše biskupije. Dr. Andrija Kopilović, dr. Marinko Stantić i dr. Oszkár Csizmár svojom stručnošću i znanjem sigurno će obogatiti navještaj vjere u našoj biskupiji. Tu je srebrni jubilej svećeništva vlč. Antuna Kopilovića. Naravno, da se radujemo i novim sjemeništarima i bogoslovima iz naše biskupije. Dakle, puno razloga da ovaj broj "Zvonika" bude sav u znaku svećeništva, u znaku tih radosnih i velikih događaja za našu mjesnu Crkvu. Neka vam ovaj "Zvonik" bude poticaj da zahvaljujete i slavite Gospodara žetve; da čestitate mladomisnicima i zahvalite im što su se odazvali i ustrajali; da molite za njih da uvijek budu revni i zanosni navjesticima Kristovog evanđelja i da molite za nova duhovna zvanja i tako za ljepšu i sretniju budućnost Crkve na ovim prostorima.

Piše: Marko Forgić

SLUŽITELJI ŽIVOTA

Upoznao sam ga u vrijeme kad su rođeni sadašnji 25-godišnjaci. Duša od čovjeka, govorilo se. Sreli smo se jednog zimskog poslijepodneva na bespućima naših salaša. Olovno nebo plače nad širokom ravnicom. Obilazim bolesnike za Uskrs. Nosim najdražeg Gosta vezanima za dvorište, sobu, prikovanima za krevet. Nigdje ni žive duše. Hodam a noge lako upadaju u tijesto raskvašene crnice... naše drage hraniteljice. U daljini opazih osobu koja mi dolazi ususret. Uskoro prepoznah našeg veterinarara. Nasmijan kao i uvijek, prvi pozdravi pa reče: "Velečasni, zar jedino mi moramo po ovom vremenu lći po ovoj zabiti? Drugi su u toploj sobi." Nasmiješih se. On nastavi: "Obojica idemo tješiti i liječiti. Zar ne? Šalje nas isti Gospod. Vas ljudima a mene životinjama. Pozovu li me u koje god doba, bilo gdje, ja se odazovem. Ne zbog novaca. Ne može se ljubav platiti novcem. A ta divna stvorenja... Gledaju u tebe kao u boga i očima mole za pomoć. Kako da se ne odazovem na poziv. Ta, kao da dušu imaju... valjda." Dok je govorio, oči su mu bljeskale kao da je o njegovoj djeci riječ koja dušu zbilja imaju. Divio sam se ovom čovjeku koji je mnoge noći probdlo uz tuđe živinče u društvu domaćina. Zbilja voli ljude i njihove životinje. U službi je života, ne smrti. Voli svoj poziv.

Bog nas poziva i šalje na razne životne putove. Kada bi svaki svoj poziv volio više od svega, i živio ga, eto sreće za sve. Jedan je poziv osobit: LJUDE DOVODITI BOGU... s puno ljubavi, gorljivo, oduševljeno, bez razlike. Isus je govorio svojim učenicima: "Žetva je velika, ali radnika malo. Molite gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju..." (Lk 10,2-3). Poslao ih je riječima: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju..." (Mk 16,15; Mt 28,16-20; Lk 24,39-49; Iv 20,19.23; Dj 1,6-8). Idite! "Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte!" (Mt 10,8). I krenuše. A za njima... mnoštvo.

Okolo Petrova mnogi koji krenuše Isusovim stopama, postadoše njegovi svećenici. Isusovi pozvanici i odazvanici u isto vrijeme i poslanici, na radost mnogih srdaca. Mladići su veseli, razdragani, raspjevani, puni životne energije. Ta Isus je uz njih. Široko im polje rada. Žetva je dozorila. Klasovi se lelujaju. Upravo njih čekaju prvi otkosi. Blagoslovi ih, Oče! Na njivi života će nailaziti na uvelo klasje nevjere, gubavo od grijeha, razočaranjem polomljeno, tugom nedozrelo, očajem sasušeno, od oholosti gorko, zavišću pognuto, bolešću polegnuto, smrću iščupano ali i na bremenito od ljubavi, vjerom visoko, nadom vitko, plemenitošću bujno, šuštavo veseljem, vedro i razdragano lahorom Duha Svetoga I... I...

Kako je lijepo Isus znao usporediti ljude i klasje?! Ljudi imaju duše. Tople. Nježne. Za Oca, od Oca stvorene. Nepro-cjenjive. Treba ih čuvati i sačuvati. Ljude treba voditi na životnom putu k Bogu. Za to su potrebni dobri, blagi, pobožni i sveti svećenici. Koji prihvaćaju i razumiju sve ljude i ne boje se žrtava. Sebedarni svećenici. Koji će poput mojeg prijatelja veterinarara voljeti svoj poziv. Svećenici koji će biti u službi života i donositi svima Radosnu vijest, život vječni.

Naša se biskupija ove godine okitila osmoricom mladomisnika. Bogatstvo nelzmjerno. Pomolimo se za njih i sve svećenike na cijelom svijetu da budu vjerni svome pozivu, vole ga i podupiru nova duhovna zvanja. Zapjevajmo Mariji, Kraljici svećenika:

Svećenika, Majko, svojoj Crkvi daj,
koji će nas, Majko, voditi u raj!

SVIJEST DA KRIST SADA I PO MOJIM RUKAMA DOLAZI MEĐU NAS NAPUNJA ME PONIZNOŠĆU

Tavankut
Zednik
Subotica
Niš
Rim
Đakon
SVEĆENIK

ZVONIK: *Za početak, uobičajeno pitanje, odnosno molba: Opiši u "kratkim" crtama svoj životni put?*

□ Prije 27 godina Gospodin je po drugi put obradovao novim životom skromnu tavankutsku obitelj **Ivana i Dominike Štefković**. Tom malom daru su nadjenuli ime **Mirko**, a onom prijašnjem **Josip**. Nekoliko godina kasnije pridružio im se i mali **Nikola**. Jednostavno smo živjeli. Ono čega se sjećam to su svakako obiteljski nedjeljni odlasci na svetu misu. Mada smo u kapelici sv. Ane uglavnom nas trojica bili jedina djeca, to nije umanjivalo nedjeljnu radost. Katkad smo otišli i u "veliku" tavankutsku crkvu, gdje sam čak ponekad i ministrirao. To mi je bilo posebno zadovoljstvo. Nekoliko lijepih doživljaja sa vjeronauka mi se također urezalo u sjećanje. Prva ispovijed, te nakon godinu dana i Prva pričest su za mene bili znaci odrastanja. Znao sam da su to suviše ozbiljne stvari.

Učenje mi nije predstavljalo probleme. Volio sam se natjecati s drugima, iako to u fizičkom nikad nije donosilo velikih plodova. Zato sam se bolje potrudio u onome što mi je bolje ležalo.

Kad sam imao jedanaest godina, preselili smo se u Žednik kod dide i majke. Trebalo mi je malo više vremena dok se nisam uklopio u novu sredinu. Sve to je otežavala i žalosna činjenica da otac više nije živio s nama, i veoma rijetko smo ga viđali.

Zahvaljujući svojim najbližima, na svojim sam pogreškama naučio cijeniti istinu i poštenje. Naučio sam i što znači fizički rad. Rado sam radio, jer u poslu obično, kao i u učenju, plodovi dosta brzo prispiju i dobro su vidljivi.

Ponovno smo se preselili, ovoga puta u grad, gdje sam završio osmi razred, te nakon toga upisao Biskupijsku klasičnu gimnaziju "Paulinum", koju sam pohađao kao vanjski đak. Tu je učenje postalo puno ozbiljnije. Mali broj učenika omogućio je dobar napredak, tako da sam u "Paulinumu" stekao dobre osnove, koje su mi kasnije veoma koristile.

Tih godina sam se priključio folklornoj sekciji "Bunjevačkog kola". Zavolio sam folklor. Lijepo mi je bilo u tom društvu. Koncerti i turneje su bili doživljaji za pamćenje. S istim društvom sam rado izlazio, a s nekima sam se nalazio i na omladinskom vjeronauku u Harambašićevoj 7. Pjevao sam i u katedralnom zboru "Albe Vidaković". Tako sam zavolio i crkveno pjevanje.

ZVONIK: *Kada si prvi put osjetio Božji poziv?*

□ Pri kraju srednje škole sam sve više želio studirati pravo. Vidjevši tolike nepravredno obespravljene želio sam se založiti na tom planu. Već sam se počeo spremati i za prijemni, ali kad je došla matura, sve je to ostalo po strani. Radije sam se prijavio u vojsku, da to što prije obavim, kako bih kasnije nesmetano studirao.

Nikada nisam isključivao mogućnost da jednog dana postanem svećenik. U životu sam sreo puno dobrih i uzornih svećenika, tako da sam gajio uzvišenu sliku o tom pozivu. U obitelji sam naučio moliti i ići u crkvu, tako da sam zavolio i ministriranje. No, budući da je stariji brat već bio u sjemeništu, isključio sam mogućnost da bi Gospodin i mene mogao pozvati. Nekoliko puta su mi sjemenišni odgojitelji onako uzgred napominjali ideju o svećeništvu, ali se na to nisam posebno obazirao.

Tek u vojsci sam to uzeo kao ozbiljnu opciju za svoj život. U Nišu me je oduševila tamošnja zajednica, koja me je lijepo prihvatila. Kad sam tamo bio u crkvi, kao da nisam bio u vojsci, bio sam doma. Tako sam jedne srijede izišao u grad, te po običaju htio priviriti u crkvu. Na moje veliko iznenađenje, ona je bila dupkom puna. Nisam ni znao da je baš tada bila Pepelnica. Svi su pjevali i zajedno molili. Tim prelijepim iskustvom me je Gospodin pritegnuo k sebi. Tako je počelo. Nakon razmišljanja i molitve u vojsci obratio sam se župniku **mons. Stjepanu Beretiću**, a potom i našem **biskupu Ivanu**, koji je, nakon što me je pažljivo saslušao, odlučio poslati me na studije u Rim. Iako me je tada već čekao "pripravljen teren" među našim bogoslovima u Zagrebu, čemu sam se osobito radovao, nisam se usudio reći ne.

Živio sam poput ostalih u društvu, no često puta sam opažao kako u mnogim stvarima prije postavljam granicu od drugih. Polagano sam shvatio da to nije samo pitanje odgoja, nego da je tu Netko umiješao svoje prste.

ZVONIK: *Jesi li se mučio u odluci da izabereš ovaj put, budući da si, kako si rekao, najprije razmišljao o drugačijem životnom putu. Kao vanjski đak si završio Biskupijsku klasičnu gimnaziju. Kako su na Tvoju odluku reagirali Tvoji školski kolege i oni na folkloru?*

□ Donijeti ovakvu odluku svakako nije bilo lako. Iako sam se, kako rekoh, oglašivao na Gospodnje poticaje preko odgojitelja, sve to me ipak nije ostavljalo ravnodušnim. Često sam razmišljao samo o poteškoćama i odgovornostima, koje bih preuzeo tom svojom odlukom, te sam oklijevao. Kako rekoh, mislio sam, dragom Bogu je dovoljan moj stariji brat. Međutim, Gospodin je bio strpljiv, i samo je čekao priliku. Činjenica da nisam boravio u sjemeništu mi je možda u svemu tome i pomogla.

Živio sam poput ostalih u društvu, no često puta sam opažao kako u mnogim stvarima prije postavljam granicu od drugih. Polagano sam shvatio da to nije samo pitanje odgoja, nego da je tu Netko umiješao svoje prste.

Što se tiče reakcije drugih, ona je bila puno bolja nego što sam očekivao. Nailazio sam na znake podrške sa svih strana, čak i od osoba od kojih mi se bilo teško oprostiti. Mnogi su ovu moju odluku doživjeli kao logični slijed stvari, mada je svakako bilo i onih koji su se našli zatečeni. Na koncu mi sve to i nije bilo tako važno, jer sam znao da bez obzira na sve, ne smijem propustiti ono za što sam stvoren.

ZVONIK: Kako si proveo godine studija u Rimu? Jesi li to doživio kao posebnu milost?

□ Sam odlazak u Rim je imao svoje dvije strane. S jedne strane sam se radovao onom o čemu nikad nisam mogao ni sanjati, a s druge sam se plašio tuđine, potpuno nepoznatog jezika i što su svi planovi s našim bogoslovima u Zagrebu pali u vodu. Pošto je moj odlazak u Vječni Grad slijedio neposredno nakon vojske, nisam se puno obazirao na poteškoće. Predao sam se učenju jezika, a pored toga sam se radovao tolikim znamenitostima koje sam mogao posjetiti. Budući da nisam bio daleko od Asiza, rado sam odlazio svetom Franji, koji je tako radosno živio svoje zvanje. Za to sam molio. U Rimu sam najprije boravio u manjem institutu za odgoj duhovnih zvanja, Casa Balthasar. Tamo sam bio uveden u dubine isusovačke ignacijanske duhovnosti, koju smo pokušavali primjenjivati u svakodnevnom životu. Puno sam naučio i iskusio na polju molitve. Život u zajednici me je obogaćivao, jer sam znao da joj i sam mogu dosta pridonijeti. Tokom te dvije godine imao sam prilike temeljito preispitati svoju odluku, te je pred Bogom u duhovnim vježbama povjeriti njemu samome. Posebna milost za mene je bilo tzv. apostolsko hodočašće. S jednim subratom sam hodočastio punih osam dana u svetište svetog Nile iz Rossana. Doslovno smo živjeli ono što je Isus naložio svojim apostolima (usp. Mk 6,7-13), i tako iskusili veličinu Božje providnosti. Osjećaj slobode od bilo kakvih navezanosti i potpunog predanja poslanju su me ispunjavale radošću.

Nije bilo lako u tuđini, pa još na stranom jeziku, ali za sve to sam dobivao dovoljno snage od Gospodina, kao i podrške od subraće. Tako su te dvije godine provedene u Casa Balthasaru za mene bile doista milosne godine. Nakon toga sam po želji biskupa prešao u Papinski kolegij "Germanicum et Hngaricum", u kojem sam proveo četiri godine, te tako dovršio svoje studije iz filozofije i teologije. Studij prvo na Papinskom misijskom sveučilištu Urbanijani, te zatim na Gregorijani me je povezao s puno ljudi iz raznih krajeva svijeta. S njima sam podijelio svoje iskustvo Crkve, koje je tako postajalo sve bogatije. Vidjevši sve to, naučio sam cijeniti ono što mi imamo, našu subotičku Crkvu.

ZVONIK: Kako je teklo vrijeme đakonata?

□ Moj šestogodišnji boravak u Rimu bio je okrunjen đakonskim ređenjem. Budući da sam ljetos završio prvi ciklus studija, vratio sam se u biskupiju na pastoralni praktikum. Većinu vremena sam proveo na župi Snježne Gospe u Horgošu, gdje me je župnik polagano uvodio u pastoralni rad u zajednici. Posebnu pažnju sam posvećivao i učenju mađarskog jezika. Pored toga mi je pripalo zadovoljstvo predavati vjeronauk u Srednjoj tehničkoj školi u Subotici, što je ujedno bila dobara provjera stečenog znanja i sposobnosti.

* Volim gajiti ideale, pa tako mislim i o svom svećeništvu. Moj najveći plan je ostati vjeran onome na što me je Gospodin pozvao.

* Ne želim se naviknuti na otajstvo, nego bih želio sačuvati duh divljenja posebno pred euharistijskim Isusom.

ZVONIK: Kako si doživio svoje svećeničko ređenje?

□ Na Petrovo sam milošću Božjom zaređen za svećenika. Iako su mi mnogi svojim iskrenim čestitkama govorili o dolasku na cilj, osobno svoje svećeništvo želim živjeti kao početak. Posebno sam zahvalio Gospodinu na ovom velikom daru svojom Mladom misom. Veliki broj okupljene braće svećenika, rodbine, prijatelja, župljana i poznanika je bio doista lijepi znak njihove podrške, bez koje danas sigurno ne bih bio ono što jesam.

Mislim da je suvišno reći da je svećeničko ređenje za mene bio poseban događaj. Hvala dragom Bogu na tolikom daru! Dugo sam se spremio za taj trenutak. Zajedno s **Ivicom** i **Goranom** bio sam na duhovnim vježbama, a dan pred samo ređenje sam proboravio u franjevačkom samostanu. Sve je to imalo za cilj pridonijeti što dubljem osobnom proživljavanju tih svetih trenutaka i događaja.

Samo ređenje i njegovo teološko značenje sam već kao ceremonijar u kolegiju dobro prostudirao. Tako nisam morao razmišljati o onomu što slijedi, nego sam pokušavao što više živjeti u prezentu. Od samog obreda najviše su me se dojmile litanije svih svetih kada smo ležali pred oltarom, te svakako polaganje ruku. Suvišno je pisati o tome što znači imati na sebi prvi puta misno ruho i pomazane ruke. Svijest da od ovog trenutka Krist i po mojim rukama dolazi među nas, me jednostavno poziva na poniznost.

ZVONIK: Imaš li neke planove, zamisli o svom budućem svećeničkom životu i radu?

□ Volim gajiti ideale, pa tako mislim i o svom svećeništvu. Moj najveći plan je ostati vjeran onome na što me je Gospodin pozvao. Ako od njega prihvatim jakost za ustrajnost, time će mi biti udijeljena i kreativnost, za koju žarko molim. Ne želim se naviknuti na otajstvo, nego bih želio sačuvati duh divljenja posebno pred euharistijskim Isusom. Veoma bih želio biti sredstvo Božjeg mira u njegovim rukama, koja poziva na opraštanje. Oduševljavati ljude za Boga koji prašta i poziva na praštanje za mene je

život. Neka On da, te tako i bude.

Od konkretnijih planova, koji se više tiču prolaznosti, kanim nastaviti poslijediplomski studij fundamentalne teologije. Vidim da će mi to veoma dobro doći za daljnje pastoralno djelovanje. Kao i svaki svećenik, sanjam o živoj zajednici, koju bih svjedočanstvom mogao oduševiti na življenje Evanđelja. Svjestan sam da ću za tako što ponajprije morati puno poraditi na sebi, te da to svojim silama nikako neću moći postići, ali na koncu nisam ja onaj koji djeluje, nego je to dragi Bog, a Njemu ništa nije nemoguće.

I na koncu bih iskoristio priliku zahvaliti se i na ovaj način. Hvala svima Vama koji ste me svojim molitvama i žrtvama pratili na mom dosadašnjem putu ka svećeništvu. Puno može žarka molitva pravednika, kaže psalmist, te se stoga i dalje preporučam u Vaše molitve. Bog Vas poživio, te svima bio vječna nagrada.

ZVONIK: Hvala, mladomisniče naš dragi! Neka Bog dovrši dobro djelo koje je započeo u Tebi i neka Te učini najsvetnijom osobom na svijetu. Hvala na dosadašnjoj suradnji u Zvoniku. I naravno, s pravom se nadam i očekujem, da će ona i dalje biti plodna na radost našim čitateljima.

Razgovarao: **Andrija Anišić**

TRI NOVA DOKTORA TEOLOGIJE IZ SUBOTIČKE BISKUPIJE

U roku od nekoliko dana Subotička biskupija obogaćena je s tri nova doktora teologije. Uz iskrene čestitke svoj trojici, donosimo ovdje kratke životopise i kratke opise s odbrane njihovih doktorskih disertacija. Ovaj događaj značajan je osobito za svećenike Hrvate, jer još od vremena dr. Marina Šemudvarca i dr. Albe Vidakovića, naša biskupija nije imala među Hrvatima doktora teologije.

Dr. ANDRIJA KOPILOVIĆ

Preč. Andrija Kopilović obranio je u četvrtak 24. lipnja na Papinskoj teološkoj akademiji u Krakovu doktorsku radnju. Teza doktorske disertacije je na katedri dogmatike-ekleziologije: "Kristova Crkva u službi naroda Hrvata - Kardinal Kuharić svjedok Crkve XX. stoljeća". Doktorska radnja je pisana kod profesora dr. Andrzeja A. Napierkowskog OSPPE. Radnja je podijeljena u četiri velika poglavlja:

1. Evangelizacija čovjeka i naroda; 2. Izazovi komunizma; 3. Tragedija Domovinskog rata; 4. Značaj misli i djela Franje kardinala Kuharića za hrvatski narod danas. Naime, u radnji je vodeća misao da je učiteljska služba u Crkvi svjedočaka po svojoj naravi i da je vođena Duhom Svetim, odgovor kako evangelizaciji tako i službi nove evangelizacije. Na dva izuzetna izazova u životu kardinala Kuharića, kao što je komunistički totalitarizam i Domovinski rat, autor je pokušao pokazati opravdanost teze o prevažnoj ulozi učiteljske biskupske službe u Crkvi koju je tada, kao prvi biskup Crkve u Hrvata, vršio kardinal Kuharić.

Koliko je poznato, to je prvi slučaj da jedan Hrvat doktorira teologiju na tome značajnom starom Krakovskom učilištu. Nakon obrane, iznesen je prijedlog recenzenata da se radnja u cijelosti objavi na poljskom jeziku.

Preč. Andrija Kopilović rođen je 10. svibnja 1941. u Bajmoku u Subotičkoj biskupiji. Poznat je pastoralni radnik i član više Vijeća BK, sada je prorektor Teološko-katehetskog instituta subotičke biskupije. U želji da taj Institut s vremenom postane i Teološki fakultet, unatoč svojoj velikoj zauzetosti u dijecezi i župi, učinio je i ovaj napor s uspjehom.

Dr. MARINKO STANTIĆ

Vlč. Marinko Stantić, svećenik Subotičke biskupije, obranio je 22. lipnja 2004. godine svoju doktorsku tezu na temu "Inkulturacija vjere kroz pučku pobožnost Hrvata - Bunjevaca" na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu. Radnju je izradio pod vodstvom mons. dr. Lorenza Dattrina.

Cilj je ove radnje bio organski i sistematski izložiti bitne i temeljne sadržaje katoličke nauke vezane između vjere i kulture, u svjetlu Biblije, Drugog vatikanskog sabora i drugih crkvenih dokumenata, te sve to primijeniti u lokalnoj Crkvi u Bačkoj. Prvo poglavlje nosi naslov Inkulturacija vjere u naučiteljstvu Crkve. U drugom se poglavlju donosi pregled takvih velikana Hrvata-Bunjevaca koji su se borili za opstojnost vjere na bačkom području pred onima koji su je željeli utrnuti. Ovo poglavlje je naslovljeno Inkulturacija vjere Hrvata-Bunjevaca kroz zalaganja biskupa Ivana Antunovića i njegovih sljedbenika.

Treće poglavlje nosi naslov Učvršćivanje vjerskih običaja u narodnom životu Hrvata-Bunjevaca.

Vlč. Marinko Stantić rođen je u Tavankutu 24. travnja 1974. godine, a svoje teološke studije je svršio na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Nakon toga upisao je postdiplomski studij iz pastoralne teologije u Rimu gdje je za četiri godine postigao ovaj značajni znanstveni stupanj.

**DR. MARINKO ĆE SLUŽITI MISU ZAHVALNICU
U CRKVI ISUSOVOG USKRSNUĆA
22. KOLOVOZA U 17 SATI. SVE OČEKUJE...**

Dr. OSZKÁR CSIZMÁR

Vlč. Oszkár Csizmár obranio je 28. lipnja doktorsku disertaciju na Patrističkom institutu "Augustinianum" u Rimu. Tema radnje je "Contro Giovanni vescovo di Gerusalemme. Analisi testuale e contesti. (Traduzione con il testo a fronte)" - "Sveti Jeronim: Protiv biskupa Ivana Jeruzalemskog. Analiza teksta i komentar" (Latinski original i talijanski prijevod). Moderator je bila dr. Emanuela Prinzivalli.

Oszkár Csizmár rođen je u Telečki 6. listopada 1975. Nakon klasične biskupijske gimnazije "Paulinum" u Subotici, studij je nastavio na Bogoslovnom fakultetu katoličkog univerziteta "Pázmány Péter" u Budimpešti, gdje je stekao licencijat pod vodstvom prof. dr. Lászla Vanyóá, člana međunarodnog teološkog vijeća u Rimu. Potom je otišao u Rim gdje se stručno usavršavao na području starokršćanske latinske i grčke povijesti i literature. Tijekom studija stekao je i usavršio znanje nekoliko jezika: mađarskog, hrvatskog, njemačkog, talijanskog, latinskog, grčkog i francuskog. /IKA/

SVETKOVINA SVETOGA ANTUNA U BAČU

Svake godine 13. lipnja ispuni se staro zdanje Franjevačkog samostana u Baču hodočasnicima iz okolnih mjesta i domaćeg stanovništva svih vjeroispovijesti (katolika, pravoslavaca, protestanata i dr.). Ni tmurno nebo, ni dosadne kiše prijašnjih dana, nisu omele štovatelje sv. Antuna da dovedu svoju djecu, zapale svijeće svome svecu. Samostanska crkva je bila lijepo ukrašena cvijećem, uz dominaciju ljiljana,

simbola sv. Antuna. Oltar sv. Antuna je barokno oblikovan i vrlo lijep. Slika prikazuje sveca koji stoji. Desnom rukom blagoslivlje, a u lijevoj ruci drži dijete Isusa koje drži ljljan. Nad svečevom glavom je vijenac od ruža.

Prijašnjih su godina na ovaj dan katolički vjernici iz Bača masovno odlazili u crkvicu sv. Antuna Pustinjaka na Feliću, sada kompleksu Vojne ustanove "Karađorđevo". Iako je pod zaštitom zakona, crkva je napuštena i zapuštena, pa se obilježavanje 13. lipnja obavlja u Franjevačkom samostanu.

Svečanu svetu misu predvodio je vlč. **Stipan Bošnjak**, župnik iz Plavne, dekan bačkog dekanata, uz sudjelovanje župnika iz Bača vlč. **Miroslava Orčića** i vlč. **Josipa Kujundžića** iz Vajske, te domaćina fra **Josipa Špehara**, upravitelja Franjevačkog samostana. Svetkovini i svetoj misi nazočni su bili predstavnik Izvršnog vijeća Skupštine Vojvodine - Pokrajinskog tajništva za upravu, propise i nacionalne manjine iz Novog Sada dr. **Zdravko Jež**, koji se prigodnim govorom obratio vjernicima, i predsjednik Skupštine općine Bač, **Tomislav Bogunović**.

Tog 13. lipnja 2004. ispred oltara sv. Antuna puno je svijeć zapaljeno, puno molitvi i želja izrečeno, a procesija oko samostana, s kipom sveca, u pratnji djevojaka i mladića u narodnim nošnjama i svih vjernika koji su bili nazočni na svetoj misi, završni je čin svetkovine sv. Antuna.

Anica Božin

ANTI JAKŠIĆU U SPOMEN

Prije šest godina Berešci su poznatom violinisti "Miki iz Berega" podigli bistu na ljetnoj pozornici u centru sela, na kojoj se svake godine održavaju sada već tradicionalni "Mikini dani." Da ovi ljudi ne zaboravljaju velikane svoga sela pokazali su i u nedjelju 4. srpnja, kada su na rodnoj kući književnika **Ante Jakšića** otkrili spomen ploču ovom velikom pjesniku, a ipak nedovoljno poznatome u svome rodnom mjestu. Ovim činom su mještani Berega željeli rad i djelo Ante Jakšića otrgnuti od zaborava. Spomen ploču je otkrio počasni predsjednik HKPD-a "Silvije Strahimir Kranjčević" **Joza Kolar**, a potom je ploču blagoslovio vlč. **Davor Kovačević**. Poslije polaganja vijenca na Jakšićev grob, u Domu kulture je priređen program na kojem su kao i na otkrivanju spomen ploče bili prisutni ugledni gosti: gen. konzulica RH u Subotici dr. **Jasmina Kovačević Čavlović**, predsjednik DSHV-a **Petar Kuntić**, književnik **Milivoj Prčić** i **Ivan Kovač**, učitelj u mirovini, koji je doprinio razvoju i očuvanju kulture u ovom selu. Prije početka programa prisutne su pozdravili Joza Kolar i dr. Jasmina Kovačević Čavlović, koja se ovom prilikom i oprostila od Berežaca zbog premještaja, ali je naglasila da je odlazak iz Subotice neće udaljiti od dragog joj Berega. Petar Kuntić je poslije pozdrava pozvao prisutne da iziđu na izbore koji bi trebali biti raspisani u rujnu. O životu i radu Ante Jakšića je govorio književnik Milivoj Prčić, a nakon njegova izlaganja su članovi društva pročitali nekoliko Jakšićevih pjesama, a mlađa i starija folklorna grupa društva se predstavila šokačkim narodnim igrama i pjesmama. Nakon programa je za sve prisutne priređena zakuska.

Ante Jakšić je rođen 22. travnja 1912. u Bačkom Bregu. Započeo je učiti bravarski zanat, ali ga napušta i odlazi u sjemenište u Suboticu, a kasnije biva premješten u Travnik. U sedmom razredu napušta Isusovačku gimnaziju i dolazi u Sombor gdje pohađa vanjsku gimnaziju. Nakon mature odlazi u Zagreb gdje 1937. diplomira slavistiku na Filozofskom fakultetu. Radio je kao profesor u Travniku, Tuzli, Osijeku, Belom Manastiru, Slavonskom Brodu, Gospiću, Karlovcu i

Zagreb. Neprekidno se bavio i književnim radom, te je izdao mnogo pjesničkih zbirki, nekoliko romana i pripovjetki. Ante Jakšić je umro u Zagrebu 30. 11. 1987. a sahranjen po vlastitoj želji u rodnom Bačkom Bregu 4. 12. 1987. godine. Jedan je od najvećih kršćanskih pjesnika u Hrvata.

Zlatko Gorjanac

PROŠTENJE NA SUBOTIČKOM BAJSKOM GROBLJU

U subotičkom Bajskom groblju svetoga Petra i Pavla proslavljeno je proštenje u subotu, 26. lipnja.

Pred kapelom obitelji **Kopilović** služio je u 8 sati svečanu svetu misu na mađarskom jeziku i održao prigodnu homiliju katedralni župni vikar i regens chori subotičke stolnice **Csaba Paskó**. Za vrijeme svete mise pjevali su pjevači katedralnog zbora "Sveta Terezija". Okupljeni vjernici su imali priliku za svetu ispovijed budući da je župni vikar **Róbert Utcai** bio na raspolaganju za ispovijed. Među vjernicima je bio g. **József Miskolci** s nekoliko radnika iz Pogrebnog poduzeća "Funero".

U 9 sati je svetu misu služio i održao svečanu homiliju žednički župnik, vlč. **Željko Šipek**. Na svetoj misi su pjevali članovi katedralnog zbora "Albe Vidaković", a sestra **Mirjam Pandžić** je na obje svete mise predvodila pjevanje. I prije druge svete mise ispovijedao je župni vikar, vlč. **Róbert Utcai**. Pričestilo se mnogo vjernika, pa je vlč. Šipeku kod pričješćivanja pomogao i katedralni župnik, **Stjepan Beretić**

S. B.

DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

Svećenici tri subotička dekanata svečano su proslavili blagdan Srca Isusova i Svjetski dan svećeničkog posvećenja. Ove godine okupili su se na proslavu ovoga dana u župi Srca Isusova u Bačkim Vinogradima.

Svečanu sv. misu predvodio je mons. **Ivan Péznes**, subotički biskup. Na početku slavlja mr. **Andrija Kopilović** čestitao je biskupu Péznesu 15. obljetnicu biskupskog posvećenja koja je pala upravo na taj dan te je pozvao okupljene svećenike i vjernike da tu svetu misu prikažu za svoga nadpastira. Zatim su u ime župljana biskupu prigodnom recitacijom čestitali mladić **Filip Crnojević** i djevojčica

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Dorottya Ördögh koja mu je darovala i buket ruža.

Zahvaljujući na čestitkama i molitvama, biskup je među ostalim rekao: "Ujedinimo se danas sa Sv. Ocem i svim svećenicima svijeta i žarko molimo za naše posvećenje da bismo mogli ispuniti svoje pastirsko poslanje i pomoći ljudima da i oni, zajedno s nama, rastu u svetosti. Sa zahvalnošću Bogu bacam danas pogled unatrag na proteklih petnaest godina moga biskupskog služenja. Mogu reći da sam u tome imao više radosti nego li trpljenja, i zato sam zahvalan Bogu i prije svega svećenicima koji su me podržavali i sa mnom surađivali i imali razumijevanja i za moje slabosti. Molimo danas da naš pastoralni rad bude što bolji te doprinese rastu vjere u našoj biskupiji."

Prigodnu propovijed o blagdanu Srca Isusova te o značaju i potrebi svećeničkog zajedništva održao je palički župnik **preč. Josip Leist**.

Na sv. misi je pjevao dječji župni zbor "Vinea Regis" pod ravnanjem mjesne učiteljice **Ilone Tolnay**.

Na kraju mise biskup Ivan je pred Presvetim sakramentom molio posvetnu molitvu Srcu Isusovu.

Poslije sv. mise svećenici su se sa župnikom i vjernicima zadržali u razgovoru i druženju.

A. Anišić

REINKARNACIJA ILI USKRSNUĆE

U župi sv. Roka u Subotici u okviru mjesečnog "Obiteljskog susreta" u petak, 18. lipnja, tada đakon **vlč. Mirko Štefković**, održao je predavanje na temu "Reinkarnacija ili uskrsnuće". Okupljenim vjernicima predavač je najprije protumačio pojam reinkarnacije i u kratkim crtama prikazao razvoj toga vjerovanja. Zatim je govorio o kršćanskoj vjeri odnosno nevjeri u uskrsnuće ukazujući na visok postotak nevjere u uskrsnuće čak i među katolicima. U nastavku predavanja ukazao je na opasnosti širenja vjere u reinkarnaciju što se događa u nemalom postotku i među samim katolicima. Naglasio je da su veliki suvremeni širitelji reinkarnacije Spiritisti, Teozofsko društvo, Antropozofi te New Age. Predavač je naglasio da takvo vjerovanje umanjuje čovjekovo dostojanstvo jer se na njega ne gleda kao na originalnu osobu, zatim umanjuje čovjekovu odgovornost i značaj suradnje svakog pojedinca za vječno spasenje budući da se propušteno u jednom životu može nadoknaditi u drugom životu. Govoreći o vjeri u uskrsnuće ukazao je na radikalne razlike između reinkarnacije i uskrsnuća mrtvih. Zatim je protumačio pojam uskrsnuća te na Kristovom uskrsnuću ukazao kako vjera u uskrsnuće uči da čitav čovjek uskrsava. Istaknuo je neprocjenjivo veću vrijednost vjere u uskrsnuće nego li u reinkarnaciju, jer je po vjeri u uskrsnuće svaki čovjek u Božjim očima dragocjen i neponovljiv. Vjera u uskrsnuće obećava i potpuno ispunjenje čovjekovog dostojanstva i dostignuće istinske sreće. Sve to nam je međutim zaslužio naš Gospodin Isus Krist svojom mukom, smrću i uskrsnućem i stoga je za svakoga čovjeka vječni život prije svega Božja milost.

A. A.

SVETUZAR MILETIĆ UVIJEK U ZNAKU NAJMLAĐIH

Na blagdan Presvetoga Trojstva, u Svetozaru Mileticu je u nedjelju 6. lipnja Prvu svetu pričest primilo 27 vjeroučenika. Ovo je prva generacija koja ima vjeronauk u školi od prvog

razreda. Vjeronauk u školi su im predavali župnik **Antal Egedi**, **Ana Vujević - Illes** i **Antonija Čota**. Pripreme za Prvu pričest i skroman program na hrvatskom i mađarskom jeziku pripremile su **Ella Egedi** i **Lucia Tošaki** uz pomoć župnika. Djeca su za ovaj lijep događaj pripremila pjesme i recitacije.

Vjernici su se za spomendan posebno omiljenog sveca - sv. Antuna Padovanskog pripremili obavljanjem 13 ili 9 utorka, postom i sv. misom. Mise utorkom u čast sv. Antunu posjećivalo je od 50 do 100 vjernika. Na sam blagdan pred punom crkvom vjernika svetu misu su služili župnik iz Telečke **Árpád Pásztor** i mjesni župnik **Antal Egedi**. Za ovu prigodu su najmlađi članovi KUD-a "Lemeš" došli na misu obučeni u bunjevačke nošnje. Najmlađa djevojčica u nošnji, **Kristina Kemenj**, ima tek dvije godine, a bilo je tridesetero djece. Oni su poslije posvete ljljana i blagoslova djece pred crkvom odigrali koreografiju bunjevačkih igara. Time su čestitali župniku imendan, a župnik ih je za zahvalu počastio.

Lucia Tošaki

PRVA PRIČEST U ČONOPLJI

Radost Prve svete pričesti 13 prvopričesnika u Čonoplji podijelilo je s malim prijateljima iz Svetozara Miletica koji su im u nedjelju, 20. lipnja bili gosti i uveličali slavlje svojim pjevanjem. Svetu misu je slavio župnik **Károly Szabodi**. Prvopričesnici su u prisustvu svojih roditelja, rodbine, prijatelja i brojnih vjernika obnovili krsni zavjet i pristupili k Božjem žrtveniku primajući prvi put Isusa. Djeca su pripremila program na mađarskom i hrvatskom jeziku.

Posebno treba pohvaliti male pjevače iz Miletica koji su prethodnoga dana nastupili na Zlatnoj harfi u Subotici, a nakon sv. mise u Čonoplji požurili za Miletic da i kod kuće pokažu što su pjevali u Subotici i da se pohvale diplomom koju su dobili. Na oba mjesta djeca su bila lijepo primljena.

Na dan svetih mučenika Ivana i Pavla, 26. lipnja u Mileticu je zavjetni dan od lošeg vremena. Ovaj se dan prenosi s koljena na koljeno što se vidjelo i na svetoj misi, koju je predvodio župnik **Antal Egedi**, jer je s bakama došlo i dosta djece. Na kraju svete mise blagoslovljene su svijeće.

Lucia Tošaki

DUŽIJANCA U SVETUZARU MILETIĆU

24. srpnja u 20 sati u Domu kulture dramsko-folkorna veče, gdje će biti prikazani običaji žetve.

25. srpnja - DUŽIJANCA - svečana sveta misa u 9 sati.

MEDITATIVNE VEČERI U CRKVI ISUSOVA USKRSNUĆA

Na drugu po redu meditativnu večer, koja je održana 9. srpnja u subotičkoj crkvi Isusova Uskrsnuća okupio se veliki broj vjernika iz cijeloga grada. Ovakve susrete zamislio je vlč. **dr. Marinko Stantić** u želji da im omogući prostor za malo mira, mjesto gdje se mogu odmoriti od svagdanje buke. Mnogi su prihvatili ovaj novi i opuštenu oblik molitve koji nam dopušta da se angažiramo samo u slušanju i razmišljanju. Važno je staviti sebe u te situacije, odgovoriti sebi na postavljena pitanja, dopustiti da te riječi dopru do nas i osvježe naš život.

Ako i vi želite osjetiti tu radost potpunog mira i zajedništva s Bogom - dođite.

Naredna meditativna večer održat će se 13. kolovoza u 20,30 sati na istom mjestu. Dopustimo Bogu da djeluje u našem srcu!

Mirjana Horvacki

DEVETNICA BL. MARIJI PETKOVIĆ Najmlađi i najvjerniji štovatelji

U župi sv. Roka u Subotici održavala se devetnica bl. Mariji Petković, koju je vodio župnik **preč. Andrija Anišić**, u crkvenoj kapelici posvećenoj ovoj blaženici. Kroz devet dana šestero djece je neumorno i pobožno dolazilo na devetnicu sa svojim roditeljima. To su djeca koja idu ili su išla u vrtić nama drage blaženice Marije Propetog Petković. Ova su djeca aktivno sudjelovala u misi pa je tako **Anamarija Skenderović** čitala molitve vjernika svaki dan, a **Petar Skenderović**, **Stevo Prčić** i najmlađi dosad ministrant **Luka Skenderović**, posluživali su oko oltara Gospodnjeg.

Dvije preostale curice **Katarina Skenderović** i **Izabela Prčić** svojim glasom su pjevale blaženici u čast. Neka Marija koja je ljubila i voljela djecu, koja je bila i spremna umrijeti i dati svoj život za malene, usliši njihove molitve i uvijek ih prati svojim zagovorom kod Isusa.

Hvala roditeljima koji su ustrajali zajedno s njima na ovoj pobožnosti.

s. Iva Bagarić

BLAGDAN BL. MARIJE PETKOVIĆ SUZAŠTITNICE ŽUPE I ZAŠTITNICE VRTIĆA BL. MARIJE PETKOVIĆ

Župljani župe sv. Roka u Subotici i ove su godine svečano proslavili blagdan bl. Marije Petković, koju su izabrali kao svoju suzaštitnicu. Za blagdan su se pripremili devetnicom, koju su obavljali svaki dan na kraju sv. mise u njezinoj kapelici. Svi prisutni su najprije zajedno molili djelo prikazanja koje je i blaženica svaki dan molila, zatim su sestre Kćeri Milosrđa čitale blaženičine misli a na kraju je župnik **Andrija Anišić** predmolio molitvu u čast bl. Marije Petković. Tijekom devetnice sudjelovalo je svaki dan oko pedeset vjernika i desetak djece.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Na sam blagdan 9. srpnja, prije sv. mise bilo je klanjanje za duhovna zvanja a svečanu misu je predslavio je mjesni župnik uz o. **Amata Lotspeicha**, franjevca, i **mons. Marka Forgića**. Na misi su sudjelovala djeca i roditelji iz vrtića. U prigodnoj propovijedi župnik je istaknuo blaženičinu zdušnu borbu protiv grijeha i njezinu nježnu ljubav prema Isusu. "U ovom vremenu u kojem je uživalački mentalitet zahvatio i mnoge katolike, zbog čega su mnogi vrlo popustljivi u raznim napastima, dobro je zagledati se u ovakve uzore. Bl. Marija Petković, naime, bila je spremna sve izgubiti i svega se odreći samo da ne sagriješi. A svoga zaručnika je nježno, nježno ljubila o čemu čitamo u mnogim njezinim spisima i razmatranjima", istaknuo je propovjednik.

Blagdan bl. Marije Petković svečano je proslavio i subotički vrtić koji nosi njezino ime. Vrtić toga dana nije radio ali su se djeca i roditelji i odgojiteljice poslijepodne okupili u vrtiću na druženje i roštiljanje, a potom su zajedno u procesiji, noseći barjak s likom svoje zaštitnice, pošli na misu u kojoj su aktivno sudjelovali pjevanjem i predmoljenjem molitve vjernika.

Na kraju mise svi su se okupili pred blaženičinom kapelom gdje su još jednom zajedno izmolili njezino "Djelo prikazanja" a potom su svojim cjelovom počastili blaženičine moći koje se čuvaju u kapeli. /s. **Iva Bagarić**/

LJEPOTA BRAČNE LJUBAVI I VJERNOSTI

Svečanim misnim slavljem u nedjelju 20. lipnja, 39 bračnih parova svjedočilo je u crkvi sv. Roka i ove godine o ljepoti bračne ljubavi i vjernosti. Slavlje je započelo okupljanjem u dvorištu župe i svečanim ulazom u crkvu. Na početku mise župnik je pozdravio, pročitavši njihova imena, sve bračne parove koji ove godine slave tzv. "okrugle obljetnice" svoje bračne ljubavi i vjernosti. Posebno srdačno pozdravio je one najstarije, koji su već više od pedeset godina u braku, a ove godine "gvozdeni/željezni jubilej" slavili su **Emil i Katica Merković**.

Božju riječ čitali su sami jubilarci, a molitvu vjernika jubilarci te njihova djeca i unučad.

U prigodnoj propovijedi župnik **Andrija Anišić** je hvaleći njihovu vjernost govorio o suvremenoj krizi braka i obitelji te pozvao slavljениke da i dalje svojim primjerom i riječima svjedoče o značaju i veličini bračne ljubavi i vjernosti "do groba".

Na misi se većina bračnih parova i duhovno osvježila po sakramentu ispovijedi za koji im je na raspolaganju bio **mons. Marko Forgić**. A najsnažniju okrepnu za daljnji bračni i obiteljski život dobili su po svetoj pričesti.

Poslije pričesti prigodnu meditaciju pročitao je bračni par **Vesna i Ladislav Huska**.

Ovogodišnje slavlje počastili su svojim sviranjem članovi Subotičkog tamburaškog orkestra na čelu sa **Stipanom Jaramazovićem**. Na kraju sv. mise u čast jubilaraca dirljivu pjesmu o ljubavi "Tako je Stipa volio Anu" pjevala je **Antonija Piuković**. Njezino pjevanje i sadržajne riječi rasplakale su ne samo jubilarce nego i sve pjevače, pa i samu Antoniju.

Svi jubilarci su za uspomenu dobili prigodnu čestitku župnika i Obiteljskog odjela župnog Pastoralnog vijeća te crvenu ružu.

Slavlje je nastavljeno u dvorištu župe uz prigodnu zakusku. Za dobro raspoloženje slavljениka i svih njihovih gostiju pobrinuo se ove godine tamburaški ansambl "Biseri".

Mnoge pohvale izrečene organizatorima još su jednom posvjedočile kako je ovakvo slavlje dragocjeno kako za život samih slavljениka tako i za život župne zajednice. /Zv/

DAN OCA GERARDA TOME STANTIĆA

U karmelićanskoj crkvi u Somboru 23. i 24. lipnja svečano je proslavljena 48. obljetnica smrti sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. Prvoga dana na svečanu sv. misu na mađarskom jeziku došli su hodočasnici u dva autobusa iz Subotice, predvođeni katedralnim župnikom **mons. Stjepanom Beretićem** i kapelanom **Robertom Utcaijem**. Misno slavlje predvodio je preuzvišeni biskup subotički **dr. Ivan Péntzes**, a s njim je bilo i šest svećenika. Vrlo lijepo propovijedao je bajmočki kapelan **Ervin Kovács**. Na kraju sv. mise hodočasnici, predvođeni svojim biskupom i svećenicima, izmolili su molitvu na grobu o. Gerarda.

Na svetkovinu rođenja Ivana Krstitelja obilježen je dan smrti ovoga sluge Božjega svečanom sv. misom na hrvatskom jeziku. I ovoga puta predvođeni svojim biskupom Ivanom, dvanaest svećenika sudjelovalo je za euharistijskim stolom. Mons. Stjepan Beretić je nadahnuo propovijedao o životu našega kandidata za sveca i poticao na žarku molitvu hodočasnike. Među štovateljima o. Gerarda, kojih je bilo oko tri stotine, bilo je hodočasnika iz subotičkih župa Marija Majka Crkve, katedrale sv. Terezije, Isusova Uskrsnuća i Bajmoka. I ova je svečanost završila tradicionalnom molitvom na grobu o. Gerarda.

Ovim danom započela je priprava za obilježavanje 100. obljetnice Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa u Somboru, što ćemo pratiti kroz godinu dana pred nama.

/K. Č./

KONCERT ZA ORGULJE "PJESMA NAD PJESMAMA" U FRANJEVAČKOJ CRKVI

U okviru glazbenog programa za 2004. godinu koji je zamislio regens cori subotičke katedrale **vlč. Csaba Paskó**, u Franjevačkoj je crkvi u nedjelju 27. lipnja održan koncert za orgulje i poetska večer.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

U prvom dijelu večeri biblijsku "Pjesmu nad pjesmama" interpretirali su najboljih recitatori na hrvatskom jeziku: **Filip Čeliković**, **Nevena Mlinko**, **Marija Jaramazović** i **Mirjana Horvacki** uz glazbenu pratnju **Sonje Jaramazović** na prim tamburi. Ovo je prvi puta da su, u nedostatku profesionalnih glumaca, nastupili hrvatski recitatori u izvođenju ovako zahtjevnog programa. Recitatore i program pripremila je ravnateljica Hrvatske čitaonice **Katarina Čeliković**.

U drugom dijelu programa umjesto najavljenog orguljaša iz Varaždina Vjekoslava Jaklina nastupio je njegov kolega iz Graza (Austrija), **Zóltán Borbély**. /Zv/

Dužijanca 2004.

Natjecanje risara

Natjecanjem risara u Starom Žedniku započela je ovogodišnja proslava "Dužijance". Natjecanje je održano na njivama **Franje** i **Anice Stipić** i **Jelene Pinter**.

Oko 6 sati, vrijedni risari i risaruše su se okupili kod Doma kulture u Starom Žedniku, odakle su krenuli na njivu na kojoj je održano natjecanje risara. Nakon toga risari su ispleli uža.

Na ovu manifestaciju okupili su se brojni gosti: predsjednik skupštine općine Subotica **Géza Kucsera**, dopredsjednik skupštine općine Subotica **Lazar Baraković**, predsjednik Izvršnog odbora skupštine općine Subotica **Árpád Papp**, ministrica poljoprivrede i šumarstva vlade Republike Srbije **dr. Ivana Dulić Marković**, župan Vukovarsko-Srijemske županije **prof. Nikola Šafer**, dogradonačelnik Županije **Ivan Baotić**, pomoćnik pokrajinskog tajnika za poljoprivredu **István Bacskulin**, ravnatelj Instituta za ratarstvo i povrtlarstvo u Novom Sadu **dr. Miroslav Malešević**, pokrajinski tajnik za ekologiju **Imre Kern**, direktor turističke zajednice iz Županije **Mirko Bačić**, načelnik sjeverno bačkog okruga **Zoran Prčić**, član izvršnog odbora skupštine općine Subotica zadužen za sport **Modest Dulić**, predsjednik Demokratskog Saveza Hrvata u Vojvodini **Petar Kuntić**.

Nakon risarskog "ručka" koji su za sve prisutne priredile vrijedne žene iz Starog Žednika započelo je samo natjecanje risara. Ove godine po deseti put najbolji su bili **Stipan Kujundžić** i **Emerka Poljaković** iz Male Bosne. Drugo mjesto osvojili su **Marinko Kujundžić** i **Ruža Juhas** iz Male Bosne a treće su podijelili **Imre Tóth Király** i **Joca Vuković** iz Kelebije i **Ivan Gedović** i **Alojzija Bašić Palković** iz Tavankuta. Najboljima je nagrade ove godine uručila ministrica poljoprivrede i šumarstva u vladi R. Srbije **Ivana Dulić Marković**.

Osim natjecanja risara prezentirani su i svi popratni radovi oko risa kao što su "divenje krstina", pravljenje

"osmice" plugom oko krstina kao preventiva od požara, te "pravljenje kamare" i vršidba žita s vršalicom. Prezentirano je također i košenje žita sa starim mašinama kosačicama. A djeca su se "sigrala" nekada omiljene igre, tzv. "kasalisice".

Svim sudionicima u natjecanju risara predsjednik Organizacijskog odbora **Grgo Kujundžić** uručio je prigodne plakete i zahvalnice, a nagrade su primili i najbolji "mladi" risari koji su se također natjecali i tako dali pouzdanu nadu da će ova tradicija na ovim prostorima i dalje živjeti.

Dužijanca u Starom Žedniku

U nedjelju, 11. srpnja u Starom Žedniku svečano je proslavljena ovogodišnja Dužijanca. Slavlje Dužijance započelo je trodnevnom duhovnom pripremom. Kroz tri večeri vjernici su se okupljali na sv. misu i prigodnu propovijed. Gosti na trodnevnici bili su svećenici **Andrija Anišić**, **Franjo Ivanković** i **mons. Marko Forgić**.

Nedjeljno slavlje započelo je svečanom povorkom kroz selo, na karucama, do župne crkve sv. Marka. Prekrasni ukras ovoga slavlja bila su brojna djeca i mladi u bunjevačkim narodnim nošnjama, predvođeni bandašom **Marinkom Mačkovićem** i bandašicom **Anicom Čipak**, te mali bandaš i bandašica **Danijel Šarčević** i **Marijana Skenderović**.

Nakon blagoslova "zlatnih klasova" započela svečana sv. misa, zahvalnica. Župnik, domaćin, vlč. **Željko Šipek** na početku mise je pozdravio sve prisutne goste, svećenike: vlč. **Josipa Kujundžića**, župnik iz Vajske koji je predvodio misno slavlje, **mons. Marka Forgića** i vlč. **Františka Gašparovskog**. Pozdravio je zatim brata u Kristu, paroha iz Novog

Žednika **Jovicu Mojsilovića**. Također je pozdravio predsjednika Skupštine općine Subotica **Gézu Kucseru**, predsjednika Mjesne zajednice Stari Žednik **Mirka Ostrogonca**, predsjednika savjeta Mjesne zajednice Stari Žednik **Josipa Dulića**, bandaša i bandašicu, malog bandaša i malu banda-

šicu, sjemeništare i sve vjernike. Pod misom je pjevao župni zbor a svirali su studenti **Franjo Vojnić Hajduk** na violini i **Filip Milosavljević** na orguljama. Nakon svete mise uslijedila je zahvalna procesija oko crkve s Presvetim Sakramentom. Slavlje je završilo svečanom pjesmom zahvalnicom "Tebe Boga hvalimo" i s blagoslovom s Presvetim Sakramentom.

Proslava Dužijance u Starom Žedniku završila je tradicionalnim "bandašicinim kolom" koje je održano u Domu kulture. U kulturnom programu su nastupili: Omladinsko kulturno umjetničko društvo "Mladost" iz Subotice, Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" iz Subotice, Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo "Đurđin" iz Đurđina i ogranak Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" u Starom Žedniku. Svako društvo se predstavilo s nekoliko koreografija. Nakon tog programa bandašica, **Anica Čipak** je otpjevala pjesmu "Ne dirajte mi ravnicu" uz pratnju tamburaškog ansambla "Hajo" koji je u kolu svirao cijelu večer.

Željka Vukov

ANTUN KOPILOVIĆ 25 GODINA SVEĆENIK

Brojnim radosnim događajima vezanim uz duhovna zvanja u našoj biskupiji, svakako pribrajamo i proslavu 25. obljetnice svećeništva **Antuna Kopilovića**, futoškog župnika.

Antun se rodio u Maloj Bosni, 14. studenog 1952. godine. Nakon osnovne škole pošao je u sjemenište "Paulinum" gdje je završio gimnaziju. Studij teologije završio je na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika je zaređen u svojoj rodnoj župi, 18. ožujka

1979. godine. Kapelansku službu je vršio u Bačkom Monoštoru. Zatim je dvije godine bio prefekt sjemeništa "Paulinum" u Subotici. Poslije toga gotovo šest godina u župi Imena Marijina u Novom Sadu vrši službu duhovnog pomoćnika. Župnikom u Žablju, Zmajevu s vikarijama Ravno Selo, Kisač i Kulpin imenovan je 1988. godine. Godine 1992. prelazi u Bačku Palanku za župnika župe Bezgrešnog začeća s pripadajućim filijalama: Mladenovo, Čelarevo, Obrovac i Gajdobra. Od godine 1998. služi Bogu i ljudima u Futogu, B. Petrovcu i Rumenci.

Vlč. Antun Kopilović uz svoje župničke dužnost s ljubavlju vodi brigu o Molitvenim zajednicama Krvi Kristove u našoj biskupiji.

Svoju Srebrnu misu vlč. Antun je proslavio sa svojim župljanima, rodbinom i prijateljima iz Subotice, na svetkovinu Srca Isusova, kada futoška zajednica slavi dan svoga proštenja.

Od srca čestitamo! Neka ga Gospodin blagoslovi i nagradi za sve ono dobro koje u je proteklih 25 godina svog svećeničkog služenja učinio za Crkvu i za dobrobit povjerenog mu stada. Neka Bog blagoslovi zlatno razdoblje njegovog svećeništva! /A. A./

PROSLAVA SV. ANTUNA U PANČEVU

I ove je godine u nedjelju 13. lipnja bilo vrlo svečano. Dan sv. Antuna za našu župu je dragi kirvaj. Naša crkva je dugi niz godina bila franjevačka, i za razliku od drugih crkava u našem okruženju oltar posvećen ovom svecu nalazi se s desne strane ispred svetišta, gledajući iz istog. Poveći kip resi taj oltar, a manji se nosi u procesiji. Održane su dvije svete mise: u 8 sati na mađarskom i u 10 sati na hrvatskom jeziku. Obje mise je predvodio naš župnik **Mihály Erős**, koji je i propovijedao. Na misi u osam sati imali smo goste iz Australije. Bio je to bračni par **Lidija i Ferenc Varga**. Veliki broj hodočasnika ispunio je crkvu na misi u deset sati iz župa Opovo, Jabuka, Ivanovo, Starčevo i Vršac. Na kraju mise bila je procesija s kipom sv. Antuna na čelu. Po povratku u crkvu župnik je prisutnima blagoslovio ljljane, a zatim je blagoslovio svako dijete posebno. Druženje je nastavljeno u prostorijama župnoga stana uz skromni domjenak, na koji je župnik pozvao sve prisutne.

Nenad Ješić

12. plenarno zasjedanje

Biskupske konferencije Srbije i Crne gore
Beograd 30. 06. - 1. 07. 2004.

Priopćenje za javnost

30. lipnja i 1. srpnja sastali su se biskupi Srbije i Crne Gore na XII. plenarno zasjedanje Biskupske konferencije.

U prvom dijelu konferencije biskupi su zajednički proučavali dokumente Crkve, koji su bili izdani nakon jedanaestog zasjedanja, osobito dokument za biskupe *Pastores gregis*, i o otajstvu Euharistije *Redemptoris Sacramentum*, kao i druge dokumente. Na temelju tih studija zacrtani su planovi za djelovanje, osobito pastoralni plan za organiziranje predstojeće godine Presvete Euharistije. Biskupi su povjerali svojim suradnicima daljnju provedbu zacrtanih planova.

Na kraju prvog dana zasjedanja, biskupi i svećenici su u katedrali Blažene Djevice Marije, slavili svečanu Euharistiju, kojoj je predsjedao apostolski nuncij, **mons. Eugenio Sbarbaro**, a propovijedao **mons. Stanislav Hočevar**, nadbiskup beogradski i predsjednik BK SCG. Tom misom je proslavljen Papin Dan. Nakon mise je Apostolski Nuncij priredio svečano primanje za predstavnike crkvenog i društvenog života.

U drugom dijelu zasjedanja analiziran je rad komisija i tijela Biskupske konferencije SCG, osobito Komisije za katehizaciju, Vijeća za ekumenizam i međureligijski dijalog. Razmotren je nacrt i razvoj izrade pastoralnog plana, djelovanja Caritasa i drugih tijela. Predložen je i usvojen daljnji plan rada komisija i date su smjernice za njihovo djelovanje. S osobitom pozornošću biskupi su pratili izvještaj stanja školskog vjeronauka i dali svoje sugestije za kvalitetnije izvođenje vjerske nastave.

Na temelju proučavanja dokumenta *Ecclesia in Europa*, predviđena su konkretna zaduženja do idućeg zasjedanja.

U trećem dijelu razmotrena je situacija primarnih zadataka u poslanju Katoličke Crkve u ovom vremenu i na ovim prostorima. Biskupi su kao primarne zadatke označili:

- suradnju u donošenju zakona o položaju vjerskih zajednica
- daljnje nastojanje oko donošenja zakona o denacionalizaciji i povratku crkvene imovine, kako bi Crkva mogla ispuniti svoje poslanje u osobito teškim vremenima tranzicije
- dijalog s Crkvama i vjerskim zajednicama, kao svojevrsno svjedočanstvo ovoga vremena.

Biskupi uočavaju potrebu nove evangelizacije, veće aktivnosti Crkve na polju socijalnog učenja, nastojanja da Crkva bude aktivan čimbenik lokalne, regionalne i društvene socijalne mreže, kako bi mogla ostvariti prikladna partnerstva sa sekularnim institutima, posebno obrazovnim, zdravstvenim i onima iz područja socijalne zaštite.

Biskupi su posebnu pozornost posvetili ulozi medija u pastoralu i izrazili žaljenje što je Katoličkoj Crkvi omogućen vrlo skučen pristup u javne medije, napose državne. Stoga se nadaju da će odgovorni imati sluha za pravo ove Crkve na prisutnost u medijima i omogućiti češće informiranje o redovitom djelovanju i izvanrednim liturgijskim slavljinama.

Kao posebne pastoralne zadatke biskupi su zacrtali: nastojanja oko razvoja socijalnih usluga, pomoć ugroženim kategorijama, rad s mladima, rad sa starima, borba protiv nezaposlenosti, rad s obiteljima, razni obrazovni programi i drugo.

Biskupi su s tjeskobom promotrili pojedinačne pojave nacionalističkih ekstremističkih izraza netolerancije. Smatraju da je to prošlost i da je bolje vrijeme pred nama. Vjernike pozivaju na nadu i zalaganje za izgradnju boljeg društva.

o. Leopold Rochmes
tajnik BK

mons. Stanislav Hočevar
predsjednik BK

GOSTI IZ NOVOG SADA U DOMU ZAJEDNICE MIR U OSIJEKU

Četrdesetak gostiju iz Novoga Sada ugostili su članovi osječke Zajednice "Molitva i Riječ" 26. lipnja, priredivši im cjelodnevni boravak u gradu na Dravi. Na početku su molitvom na svojim jezicima Hrvati, Mađari, Rusini, Slovaci, Srbi i Talijani započeli druženje u sklopu programa ekumenske međuetničke suradnje, za čije se unapređivanje vrlo intenzivno zalažu osječki "mirovci". "Takvi susreti su naš prilog globalizaciji i europskoj integraciji. To je jedan od koraka, što zajednica MiR čini na našim prostorima i vjerujemo da ćemo uskoro imati internacionalni i konfesionalni centar u Osijeku, gdje bi se oni redovito organizirali, jer ljude treba odgajati za kulturu mira i tolerancije", kazala je **Marija Krivić**, savjetnica pri vrhovnoj upravi za Zajednice "MiR". **Vič. Robert Erhard**, župnik župe Kraljice krunice iz Budisave kod Novoga Sada, istaknuo je kako jezik uopće nije prepreka, a budući da je i u kraju iz kojega dolaze bačeno "mirovsko" sjeme, rado su se odazvali pozivu. /IKA/

HODOČAŠĆE ZADARSKE NADBISKUPIJE U BISKUPIJU MUČENIŠTVA SV. STOŠIJE

Đakovo/Vukovar/Srijemska Mitrovica

U jubilejskoj Godini svete Stošije, zaštitnice Zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, spominjući se 1700. obljetnice njezina mučeništva na Božić 304. godine, vjernici Zadarske nadbiskupije u subotu i nedjelju, 19. i 20. lipnja hodočastili su u biskupiju mučeništva sv. Anastazije - Stošije, u Đakovačku i Srijemsku biskupiju, pohodivši gradove Đakovo i Vukovar te glavno hodočasničko odredište Srijemsku Mitrovicu.

Predvođeni zadarskim nadbiskupom **Ivanom Pređom**, generalnim vikarom **mons. Ivanom Mustaćem** i 19-oricom svećenika hodočastilo je 650 vjernika.

Nakon pohoda Đakovu i Vukovaru, u večernjim satima hodočasnici su se uputili u Srijem. Iznimno srdačnom i ganutljivom radošću dočekali su ih u Srijemskoj Mitrovici domaći vjernici te ih povelili na noćenje. Osim u Srijemskoj Mitrovici hodočasnici su prenoćili u hrvatskim obiteljima u Šidu, Hrtkovcima, Rumi i Beški. Drugoga dana hodočašća slavljena je svečana euharistijska služba pred konkatedralom - manjom bazilikom Sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici, nekada carskomu gradu Sirmiumu. Danas u Srijemskoj Mitrovici živi oko 60.000 stanovnika, od čega oko 4.000 katolika pripada župnoj zajednici Sv. Dimitrija, na čelu sa župnikom **Eduardom Španovićem**. Zajedno s biskupima **Marinom Srakićem**, pomoćnim biskupom i generalnim vikarom za Srijem **Đurom Gašparovićem**, 20 zadarskih svećenika te više svećenika i đakona domaće biskupije, skupinom redovnica te više od 1.000 vjernika slavlje je predvodio zadarski nadbiskup Ivan Pređa. Liturgijsko pjevanje animirao je zadarski katedralni zbor.

Nakon pozdrava domaćega biskupa Srakića predvoditelj nadbiskup Pređa na početku je istaknuo: "Svaki put kad slavimo sv. Stošiju mi mislimo na drevni Sirmium, današnju Srijemsku Mitrovicu. Danas ne moramo zamišljati, nego gledamo svojim očima. Zahvalni smo za ove svete krajeve koje mi uvijek radosno pronosimo časteći svoju zaštitnicu sv. Stošiju". U svojoj homiliji nadbiskup Pređa tumačio je vjerničko značenje povijesnih događaja mučeništva u prvim kršćanskim vremenima te povijesno širenje štovanja sv. Stošije i prijenos njezinih relikvija od Sirmiuma i Carigrada do Zadra, u kojega ih donosi zadarski biskup Donat. "Danas dolaze predstavnici Stošijina Zadra u Srijemsku Mitrovicu posvjedočiti svoje zajedništvo sa Stošijinom ljubavi prema Isusu Kristu i Crkvi. Dolazimo ovdje, na izvore

njezina svjedočenja. Ovdje bismo htjeli bolje razumjeti poruke Evanđelja koje je ona vlastitim životom i smrću ostvarila", istaknuo je nadbiskup Pređa. Opisujući značenje jubilejske godine i proslave 1700 godina mučeništva sv. Stošije nadbiskup je istaknuo kako je riječ o putu obnove vjernosti Evanđelju Isusa Krista i vjeri otaca u suvremenim okolnostima osobnoga i obiteljskoga života te vjerničkoga zajedništva u župnom i biskupijskom životu te je na kraju poručio vjernicima Srijema: "Ostanite vjerni svojim kršćanskim korijenima, svome slavnome Sirmiju i Srijemskoj Mitrovici. Bog će vam dati snage. Budite složni u svom župnome zajedništvu. Bit će to blagoslov - izdržat ćete i pobijediti sve nevolje". "Doviđenja i dobro nam došli u naš Zadar!", bile su zaključne riječi kojima je nadbiskup Pređa izrazio radost što se 25. i 26. rujna ove godine planira hodočašće vjernika Đakovačke i Srijemske biskupije u Zadar.

Na kraju mise za ostvarenje zadarskoga jubilejskoga hodočašća svima koji su sudjelovali u pripravama zahvalio je generalni vikar **mons. Ivan Mustać**. Uz znakovite prigodne darove posebno je istaknuo poziv da mladi vjernici srijemskomitrovačke župe ljetni odmor provedu u Zadarskoj nadbiskupiji na Dugom otoku. Zahvalu su izrekli i pomoćni biskup **Gašparović** te župnik **Eduard Španović**. Nakon objeda, šetnje gradom i srdačnoga druženja s vjernicima Srijema u poslijepodnevnim satima hodočasnici su krenuli prema Zadru. /IKA/

IRIŠKI ŽUPNIK IMENOVAN ZAČASNIM KANONIKOM

U svibnju - mjesecu cvijeća i Marijinom mjesecu vjernici su se u Irigu okupljali na moljenje krunice. I u ovom su mjesecu služene sv. mise za pokojne a u Irigu smo se oprostili od **Katice Urban** iz nove kapele u groblju koju je župnik zajedno s dvojicom pravoslavnih paroha blagoslovio 15. svibnja 2004. Istoga dana nekoliko naših starih i bolesnih vjernika je sudjelovalo u Petrovaradinu na susretu starih i bolesnih osoba. Na proslavi lijepog jubileja, zlatne mise **mons. mr. Antuna Kolarevića**, dekana i župnika, sudjelovali smo 24. svibnja u Zemunu. Sljedeća ga smo dana pogledali film "Isusovo Stradanje" (Pasija).

Nezaboravno je bilo lijepo slavlje Duhova u filijali DOBRODOL. U povodu godišnjice smrti župnikovog oca Josipa služena je 4. lipnja sv. misa uz prisustvo mnoštva vjernika. U Irigu smo se zatim rastali od naše dobre i drage vjernice **Anuške Rušpaj**, koja je sama najavila svoju smrt trima sestricama. U istom smo se mjesecu u Vrdniku rastali od **Stjepana Duhonj-Geberšeka**, i u Šatrincima od **Elizabete Zavarko**.

U Petrovaradinu je održan susret bračnih parova, gdje je bilo i nekoliko naših parova. Na svetkovinu Presvetog Trojstva krštena je mala **Marina Mašić**, kći našeg oficira.

Na dan škole u Irigu 19. 06. župnik je kao vjeroučitelj bio prisutan na prijemu, akademiji i zajedničkom ručku s nastavnicima i direktorom škole. On je 24. 06. kao vjeroučitelj koordinator bio prisutan u ministarstvu vjere u Beogradu s ostalim koordinatorima, gdje se raspravljalo o školskom vjeronauku.

Mjesec lipanj i ovo vrijeme smo završili Prvom sv. pričešću na filijalama. Prvu pričest u Šatrincima su primili **Alisa, Stevan i Vesna** (u organizaciji sv. mise puno je pomogao **Dalibor**, reformator), a u Dobrodolu **Vidor, Tibor i Željko**. Uoči svetkovine sv. Petra i Pavla, 28. lipnja u katedrali u Đakovu uz naša tri biskupa, zbor kanonika i svećenstvo u Đakovu, instaliran je u red začasnih kanonika naš župnik **Blaž Zmaić**. Ovim imenovanjem biskupski ordinarijat i biskup izražavaju svoju zahvalnost za njegov svećenički život i svećeničku i pastirsku službu u župi Svi Sveti koju s ljubavlju i pastirskom skrbi vodi dugi niz godina. Ovom svečanom događaju bilo je nazočno i nekoliko vjernika iz Iriga, a ugošćeni su u domu njegovog brata i snahe.

Uz našeg župnika titulu začasnih kanonika su primili i ovi

Katolička crkva u Vojvodini i SCG

srijemski svećenici: **Eduard Španović** (Srijemska Mitrovica), **Marko Kljajić** (Petrovaradin), **Joso Duspara** (Golubinci). /f. f./

MIHÁLY ERŐS DESET GODINA SA SVOJIM VJERNICIMA

Točno prije deset godina, 21. lipnja 1994. voljom Božjom i dopuštenjem zrenjaninskog biskupa **mons. Lászla Huzsvara**, velečasni **Mihály Erős** postao je naš župnik. Došavši u Pančevo zatekao je zgradu crkve u dosta lošem stanju, što i nije bilo čudno s obzirom na prethodno razdoblje komunističke vladavine kada se sve što je vjersko smatralo nazadnim i "opijumom za narod". Župnik se nije dao. Moto mu je bila Jakovljeva poslanica u kojoj se kaže "vjera bez djela je mrtva". On je skupa sa svojim župljanima mnogo toga učinio: 1997. je oličena je crkva sv. Ane koja također pripada našoj župi, 1998. restauriran je krov na župnoj crkvi, izmijenjeni su prozori i iznutra je obojana župna crkva; 2000. je uvedena trofazna struja i izmijenjena kompletna instalacija; 2001. je bila restauracija oltara sv. Antuna i sv. Josipa, te godine je pregrađena i bočna kapela u crkvi te je nastala takozvana zimska kapela gdje se može malo ugrijati, kako se mise ne bi morale održavati u ledenoj crkvi; 2003. je restauriran toranj i oličen, a ovih dana se dovršava zgrada u dvorištu župe u kojoj će biti nova vjeronaučna dvorana. Sve ovo je župnik mogao učiniti skupa s nama uz pomoć dragoga Boga, te neprestanu podršku našega biskupa, kao i donatora iz zemlje i inozemstva. Nadamo se da ćemo i u buduće nastaviti izgradnju Božjeg kraljevstva ovdje u našem gradu i u našoj župi.

Nenad Ješić

TIJELOVO U MUŽLJI

Svetkovina Tijelova i ove je godine svečano proslavljena u Mužlji večernjom svetom misom i tijelovskom procesijom. Ove godine prvi put su uzveličali ovo slavlje i mjesni vatrogasci u svojim uniformama. Sv. misu je predvodio mjesni župnik **o. Stanko Tratnjek**, uz sudjelovanje ostale salezijanske braće. U svojoj propovijedi župnik je povezo dogadaj Isusovog čudesnog umnažanja kruha sa suvremenim događanjima. Naime, nakon čudesnog umnažanja kruha mnoštvo je tražilo Isusa, a kad je progovorio o sebi kao kruhu života koji je zalog vječnoga života, mnogi su ga ostavili. Tako i danas mnogi ljudi dolaze u Crkvu kad se dijele paketi ili druga materijalna pomoć, a kad ih Crkva poziva na duhovne obnove ili im nudi druge duhovne sadržaje onda ih je malo. Svetkovina Tijelova i tijelovska procesija pozivaju nas da više cijenimo stvarnu vrijednost Euharistije te da najprije tražimo Kraljevstvo nebesko, s vjerom da će nam se sve ostalo nadodati.

Poslije svete mise uslijedila je veličanstvena tijelovska procesija. Slijedili smo Isusa u Presvetom oltarskom sakramentu po

našim ulicama s postajama na četiri prekrasno uređena oltara. Toga dana i prozori su bili posebno ukrašeni, i cvijeće je procvjetalo, zvana su zvonila, čuo se cvrkut ptica i pjevanje pjevača te sviranje puhača. I slučajni prolaznici ponašali su se pristojno i s poštovanjem. I policija je bila na visini zadatka. Sve je bilo u čast i slavu Isusu prisutnom u hostiji.

Po završnom blagoslovu molili smo da blagoslov euharistijskog Gospodina blagoslovi Mužlju, Vojvodinu i čitav svijet.

/o. Janez Jelen/

DAN BOLESNIKA U MUŽLJI

U Mužlji je u nedjelju, 20. lipnja proslavljen Dan bolesnika. Vrijeme toga dana oslikalo je i ljudski život na zemlji. Slavlje je započelo po prekrasnom vremenu koje se na kraju slavija pretvorilo u olujno nevrijeme. Ponekad se tako dogodi i u ljudskom životu. Jedno vrijeme ide sve lijepo a onda se odjednom pojavi

neka bolest koja naruši sav sklad dotadašnjeg života. No, kršćanin ne smije ni u takvim trenucima očajavati. Tada su mu najpotrebniji vjera, ufanje i strpljivost. Upravo to je bilo geslo ovogodišnjeg dana bolesnika u našoj župnoj zajednici. Dok se u crkvi molila krunica, polako su pristizali stari i bolesni vjernici koji su ispunili crkvu. Slijedila je sveta misa za bolesnike i medicinsko osoblje koju je predvodio **o. Jelen Janez**, duhovnik bolesnika.

Na početku sv. mise sve okupljene pozdravila je **Rozalia Duga** prigodnom recitacijom.

U svetoj misi riječi ohrabrenja i poticaja starima i bolesnima uputio je predvoditelj misnog slavlja, a mlađe i zdravije je potaknuo na djelotvornu ljubav prema toj Isusovoj "najmanjoj" braći i sestrama. Najveće, pak, ohrabrenje bolesnici su primili po sakramentima ispovijedi, pričesti i bolesničkog pomazanja koje su u tom slavlju primili.

Slavlje smo nastavili u prostorijama župe druženjem uz ugodni razgovor i skromnu zakusku. /J.J./

Crkva u Hrvata i Crkva u svijetu

PAPIN SUSRET S PATRIJARHOM BARTOLOMEJOM I.

"Dobro došli u ime Gospodnje! Njemu zahvaljujemo na daru današnjega susreta, na blagdan svetih Petra i Pavla, koje i pravoslavna liturgija časti kao apostolske prvake ("Proto-thronoi"), te o 40. obljetnici susreta između mojega časnog predčasnika pape Pavla VI. i časnoga patrijarha Atenagore I.", kazao je papa Ivan Pavao II., primajući 29. lipnja u audijenciju carigradskog ekumenskog patrijarha Bartolomeja I. u Apostolskoj palači u Vatikanu. Nastavivši prisjećanje na povijesni ekumenski susret u Jeruzalemu, Sveti je Otac kazao kako je riječ o providonosnome događaju za život Crkve. "Taj susret se mogao dogoditi zahvaljujući pastirima Istoka i Zapada koji su se, puni povjerenja i ljubavi prema Bogu, odvažili nadići predrasude i svjetovna nerazumijevanja", istaknuo je Papa, podsjetivši također na najvažnije susrete između dvije Crkve tijekom proteklih 40 godina. Nakon 1964., papa Pavao VI. i patrijarh Atenagora I. sastali su se i 1967. godine. Ivan Pavao II. potom se prisjetio svojih susreta

s patrijarhom Dimitriosom I., 1979. i 1987. godine, te svojega posljednjeg susreta s patrijarhom Bartolomejem I., 1995. godine u Rimu. "Sve su to, dakle, toliki znakovi našega zajedničkog nastojanja kako bi se ostvarila Kristova volja da budu jedno", rekao je Papa. "No, ne smijemo zaboraviti žalosne događaje iz povijesti, kao što je onaj koji se zbilo u travnju 1204. godine, kada su križari osvojili Carigrad, prolivši krv mnoge naše braće u vjeri. Kako da i danas, točno nakon 8 stoljeća, ne izrazimo onu tugu koju je izrazio i papa Inocent III., odmah pošto je čuo za taj žalosni događaj", upitao se Ivan Pavao II., pozvavši i u toj prigodi na zajedničku molitvu Gospodaru povijesti, da On očisti naše sjećanje od svih predrasuda i svake srdžbe, kako bismo u slobodi mogli nastaviti hod na putu jedinstva. Sveti je Otac spomenuo i teološki dijalog, odnosno mješovita teološka povjerenstva kao važna sredstva u međusobnome uvažavanju i bratskim odnosima. "Uvjeren sam u žurnost našega dijaloga i moja je volja, kao i volja mojih suradnika, da upotrijebimo sva sredstva kako bismo nje govali duh međusobnoga prihvaćanja i razumijevanja, u vjerno sti evanđelju i zajedničkoj apostolskoj predaji", poručio je Sveti Otac. Zajednički hod prema pomirenju i punome jedinstvu Papa je naposljetku povjerio zagovoru svetih apostola Petra i Pavla, te Majci Onoga koji nas sve poziva na puno jedinstvo u svojoj ljubavi, izrazivši još jednom najsrdačniju dobrodošlicu patrijarhu Bartolomeju I. i čitavome izaslanstvu carigradskoga ekumen skog patrijarhata.

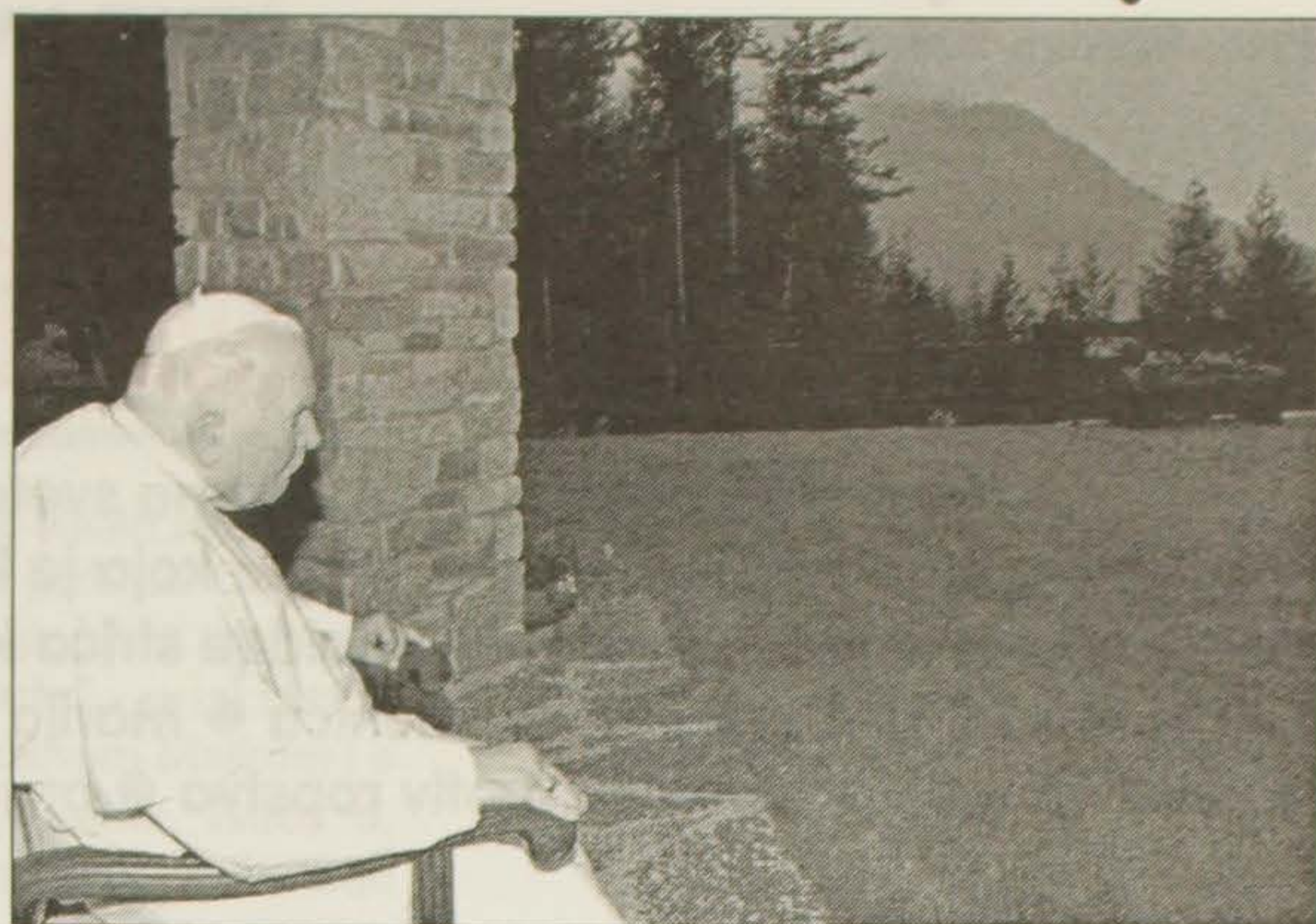
Patrijarh Bartolomej I. u svojem je govoru istaknuo kako nas nikakve teškoće koje su se pojavljivale tijekom povijesti ne mogu osloboditi od naše odgovornosti u nastojanjima za dijalo gom i jedinstvom, budući da je riječ o obvezi koja proizlazi iz Kristove Velikosvećeničke molitve. "Svetosti, s radošću sanjamo o danu kada će biti uklonjene sve zapreke koje stoje na putu do ostvarenja punoga jedinstva", rekao je Patrijarh, pozvavši na ustrajnu molitvu da taj dan ne bude daleko. "Nije moguće da Riječ Gospodnja pada u prazno, te stoga iskreno i s trudom tražimo načine kojima ćemo moći nastaviti dijalog, koji je u ovome trenutku jedini put do zajedništva među našim Crkvama", poručio je na koncu carigradski ekumenski patrijarh Bartolomej I., koji se nakon audijencije uputio u vatikansku Baziliku, gdje se zadržao u molitvi na grobu pape Pavla VI.

Kako je najavio sam Sveti Otac u tijeku molitve Anđeo Gospodnji, u večernjim satima na Trgu svetoga Petra, održano je središnje euharistijsko slavlje u prigodi blagdana zaštitnika Rima sv. Petra i Pavla na kojem su propovijedali patrijarh Bartolomej I. i papa Ivan Pavao II., nakon čega su zajednički izrekli Ispovijest vjere. /IKA/

Vrijeme za oslušivanje glasa Božjeg

PAPA NA ODMORU U DOLINI AOSTE

Papa Ivan Pavao II. otputovao je u ponedjeljak 5. srpnja na odmor u talijansku pokrajinu Valle d'Aosta, gdje će ostati do 17. srpnja. Sveti je Otac krenuo zrakoplovom iz Rima, te oko podne va stigao u zračnu luku u Aosti, gdje ga je dočeka o biskup Giuseppe Anfossi, a potom je nastavio automobilom do Les Combesa, malog mjesta okruženoga šumom. To je deseti bora vak Svetoga Oca u tome mjestu; posljednji je put odmor proveo u Les Combesu 2001. godine. U nedjelju 4. srpnja, prije molitve Anđeoskoga pozdravljenja, svima onima koji kreću na ljetni odmor Papa je poželio da ga provedu opušteno, ali da pritom ne zaborave one koji sebi neće moći priuštiti pravi odmor. Sveti je Otac je također izrazio želju da svatko iskoristi nužnu stanku u radu, te da se promiču prigodne rekreativne inicijative, obo gaćene iskrenim ljudskim odnosima, kako bi se pomoglo onima koji su sami i u nevolji. Govoreći za Radio Vatikan o prvim trenucima Papina boravka u Alpama, dopisnik katoličkoga

dnevnika "Avvenire" Salvatore Mazza napomenuo je da je, osim predstavnika vlasti, i tamošnje pučanstvo Svetoga Oca dočekalo s velikom radošću. "Papa će boraviti u malenoj planinskoj kućici na oko 1.300 metara nadmorske visine, a njegov će se odmor sa stojati uglavnom u dnevnim izletima", kazao je Mazza. Biskup Aoste Giuseppe Anfossi, istaknuo je, pak, osjeća je tamošnjega puka, te ustvrdio kako ima mnogo onih kojima je jako stalo do Papina boravka u Les Combesu, od gradonačelnika do mještana, poput onih koji, primjerice, imaju bolesno dijete, te ga stoga žele barem približiti Svetome Ocu. "Ima ljudi koji mole. Zna se da Papa podnosi, više nosi patnju svijeta, nego svoju vlastitu. Stoga ga ti ljudi prate molitvom. Ali, mislim da ono što prevladava jest neupadljivo ponašanje koje dopušta Svetome Ocu odmor i opo ravak", kazao je biskup Anfossi te na kraju napomenuo kako će za sve njih poseban dan biti 11. srpnja, kada će Sveti Otac pred moliti Anđeosko pozdravljenje.

Draga braćo i sestre!

1. Srdačno pozdravljam sve vas koji ste došli u Les Combes da sa mnom podijelite uobičajenu nedjeljnu molitvu Anđeo Gospodnji. Posebno zahvaljujem gradonačelniku grada Introd i njegovim suradnicima na srdačnoj dobrodošlici, kao i regionalnim i pokrajinskim vlastima, te svima koji ovih dana meni i mojim suradnicima omogućuju miran boravak među ovim ugodnim planinama u Valle d'Aosta.

Posebni pozdrav i srdačnu zahvalu upravljam biskupu Aoste mons. Giuseppeu Anfossiju, kao i čitavoj crkvenoj zajednici Valle d'Aosta. S posebnim osjećajima mislim na bolesne i na one koji se nalaze u velikim teškoćama i nevoljama.

2. U ovoj oazi mira, pred čudesnom predstavom prirode, jed nostavnije se doživljava kolika je korist tišine, toga danas sve rjeđe ga dobra. Mnoštvo prilika međusobnih odnosa i stjecanja informacija što ih pruža suvremeno društvo ponekad prijete da oduzmu vrijeme potrebno čovjeku da se sabere, do te mjere da onesposobljavaju osobe za bilo kakvo promišljanje ili molitvu.

Ustvari, samo u tišini čovjek uspijeva u svojoj nutrini osluš kivati glas Božji, koji ga uistinu oslobađa. A godišnji odmor može pomoći da ponovno otkrijemo i odgojimo tu nezaobilaznu nutar nju dimenziju ljudskoga postojanja.

3. Savršeni uzor oslušivanja Boga koji govori ljudskom srcu jest Blažena Djevica Marija. Njoj se utječemo, misleći na marijanska svetišta u Valle d'Aosta i na Djevičine likove na koje se nailazi putem uz staze. Osobito blagoslivljam kip "Madonnina del Gran Paradiso" obnovljen 50 godina nakon njegova postavljanja na vrh ove velebne planine. Marija, koju ćemo uskoro proslaviti kao Kraljicu brda Karmela, neka nam pomogne da u ljepoti stvorenoga prepoznamo odsjaj božanske slave, te nas ohrabri da svim silama naginjemo prema duhovnom vrhuncu, a to je svetost. /IKA/

6. srpnja

Blažena Marija Terezija Ledochowska

* 29. travnja 1863 + 6. srpnja 1922.

- roditelji gotovo svaki dan na svetoj misi ● u kući se zajednički molilo ●
- kći ustrajnog molitelja ● kći majke koja je kažnjavala ● mati joj bila srce i sunce obitelji ●
- bilo ih je jedanaestoro ● imala je strica kardinala ● brata generala Družbe Isusove ●
- sestra joj Ursula Božja službenica ● Marija Terezija - dvorska dama ● izgarala za misije ●
- borila se protiv ropstva ● organizirala kongres protiv ropstva ●

Nikla u skladnoj vjerničkoj obitelji

Blažena Marija Terezija Ledochowska se rodila 29. travnja 1863. u Loosdorfu u Austriji. U Loosdorfu je proživjela svojih prvih deset godina, a onda se cijela obitelj preselila u grad Sankt Pölten. Otac joj je bio čovjek molitve i proživljenih kreposti. Marija Terezija je voljela oca i zbog njegovih vrлина. Sama je zabilježila: "Često bih nenadano ušla u radnu sobu svoga oca i na čudo našla bih ga kako kleči pred slikom Čenstohovske Gospe, uronjen u molitvu. Ta mi se slika utisla u pamćenje neizbrisivo." I mati joj je bila divna žena. Trudila se da joj djeca ne budu razmažena. Kako su djeca rasla, povjerala im je sve više dužnosti i obveza, da svatko pridonese zajedničkom obiteljskom ozračju. Ta su djeca naučila rasti bez mrmljanja i jadikovanja. Nemar u dužnostima povlačio je kaznu, kao i nedostatak u poslu. Ne samo po molitvi i po kreposnom životu, već i svakidašnjom svetom misom, svetim sakramentima, njezini su roditelji bili duboko povezani s Bogom. Mati je bila stroga, ali je ipak bila srce obitelji. Jutarnja se i večernja molitva u toj kući zajednički molila. U kući Ledochowskih se naglas čitalo nedjeljno evanđelje, zimi su svi zajedno slušali oca kako čita odlomke iz života svetaca. Tako su djeca stjecala ne samo vjersko znanje, već su se oduševljavala za krepostan i uzoran život. Svećenici i redovnici su rado zalazili u njihovu kuću. Marija Terezija Ledochowska je imala slavnu rodbinu. Njezin stric je bio znameniti kardinal **Mieczeslav Ledochowski**, pročelnik Rimske kongregacije za širenje vjere, brat joj je **Vladimir Ledochowski** bio general Družbe Isusove. Njezina sestra, **Uršula** je utemeljila jednu kongregaciju sestara uršulinki.

Od dvorske dame i spisateljice do neumorne misionarke

Osnovno obrazovanje stekla u Sankt Pöltenu kod engleskih dama. Kratko je vrijeme živjela i u Poljskoj. Nakon smrti njezina oca prihvatila se službe dvorske dame u Salzburgu kod toskanske vojvotkinje. Blažena Marija Terezija je ostvarila i nekoliko vrijednih književnih ostvarenja. Kad se 1886. godine susrela sa sestrama franjevkama, Marijinim misionarkama, počela je pisati u korist misija. Nakon susreta s kardinalom Lavigerijem, 1889. godine počela je pisati protiv ropstva, a napose protiv trgovine robljem. Pokrenula je dva misijska časopisa: *Jeka iz Afrike* i *Crnče*. *Jeku iz Afrike* je na talijanskom jeziku čitao i sluga Božji **Petar Barbarić**, suvremenik blažene Marije Terezije. Ti su časopisi izlazili na mnogim jezicima, pa tako i na hrvatskom jeziku.

Družba za borbu protiv ropstva

Marija Terezija se htjela posve posvetiti misionarskom radu u Crkvi, pa je zato stupila među Sestre od ljubavi u Salzburgu. Nije tamo dugo ostala, već je 1893. godine osnovala Družbu svetoga Petra Clavera, te je kao prva članica te družbe 9. rujna 1895. godine položila redovničke zavjete. Držala je različita predavanja na kojima je ljude oduševljavala za misije. O misijama je govorila i na euharistijskim kongresima, a 1900. godine je u Beču organizirala kongres protiv rop-

stva. Generalnu kuću svoje družbe je preselila u Rim, gdje je 6. srpnja 1922. godine umrla na glasu svetosti.

O blaženici je zapisao Petar Naruszewicz: "Ledochowska je bila plemenita duša. Samojoj sebi ili svojim zaslugama nije pripisivala ni jedan uspjeh, ni jednu pobjedu, ni jednu veliku akciju. Ona je uvijek u svakoj stvari gledala Božju dobrotu i milosrđe. Njezina velika iskrenost, kontrola nad samom sobom, nikakvo traženje vlastitog zadovoljstva, mladenački zanos za sve što je dobro i plemenito, čudesna jednostavnost, bijahu tajna njezine veličine i njezina uspjeha".

Zaštitnica je misionara, iskorištanih ljudi i robova.

U obiteljskoj kući pružamo usluge čuvanja i stručne njege starih i nemoćnih osoba.

Informacije na telefon:
024/522-715

Mobil: 064 - 143 3932

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Molitvom liječiti ljubav prema Bogu i bližnjemu

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Molitva ne samo da nije bezvrijedna stvarnost kršćanskog života, kako je istaknuto u prethodnom članku, nego je njezina praksa bitna potreba za razvoj i sazrijevanje kršćanina, pa i svakoga čovjeka, koji svojom ljubavlju obuhvaća Boga i bližnjega.

U jednom od brojnih zapisa naš SB ovako razmišlja: "Za blaženstvo i za ljubav smo stvoreni, ali pošto nam je ljubav bolesna, bolesno nam je i blaženstvo. Moramo zato svom snagom Boga ljubiti, i tako ćemo našu ljubav izliječiti, i biti blaženi." Lijek pak ljubavi je molitva jer molitva je "ljubljenje i disanje duše"⁽¹⁾.

Kad SB spominje "bolesnu ljubav", koju treba liječiti molitvom, sigurno misli na dušu ranjenu istočnim grijehom i osobnim grijesima, koje činimo posebno protiv Boga i bližnjega, po kojima je duša "izranjena" i "bolesna". Kršćanin koji se odaje grijehu, sebeljubiv je i sebičan i što više griješi više je sebeljubiv i sebičan. Njegovo pak sebeljublje i sebičnost imaju teške posljedice, ne samo za njegovu dušu, u odnosu s Bogom, nego i za suživot s bližnjima. Budući da je molitva "ljubljenje i disanje duše", kadra je liječiti dušu od sebeljublja i od sebičnosti i po tome uspostaviti prisne odnose s Bogom i s bližnjim... Kako bi molitva postala "ljubljenje i disanje duše", potrebno je imati "čisto oko duše. Oko duše postaje čisto kad iz njega vadimo trnje"⁽²⁾. Trnje je, u ovom kontekstu, isto što i sebeljublje, egoizam.

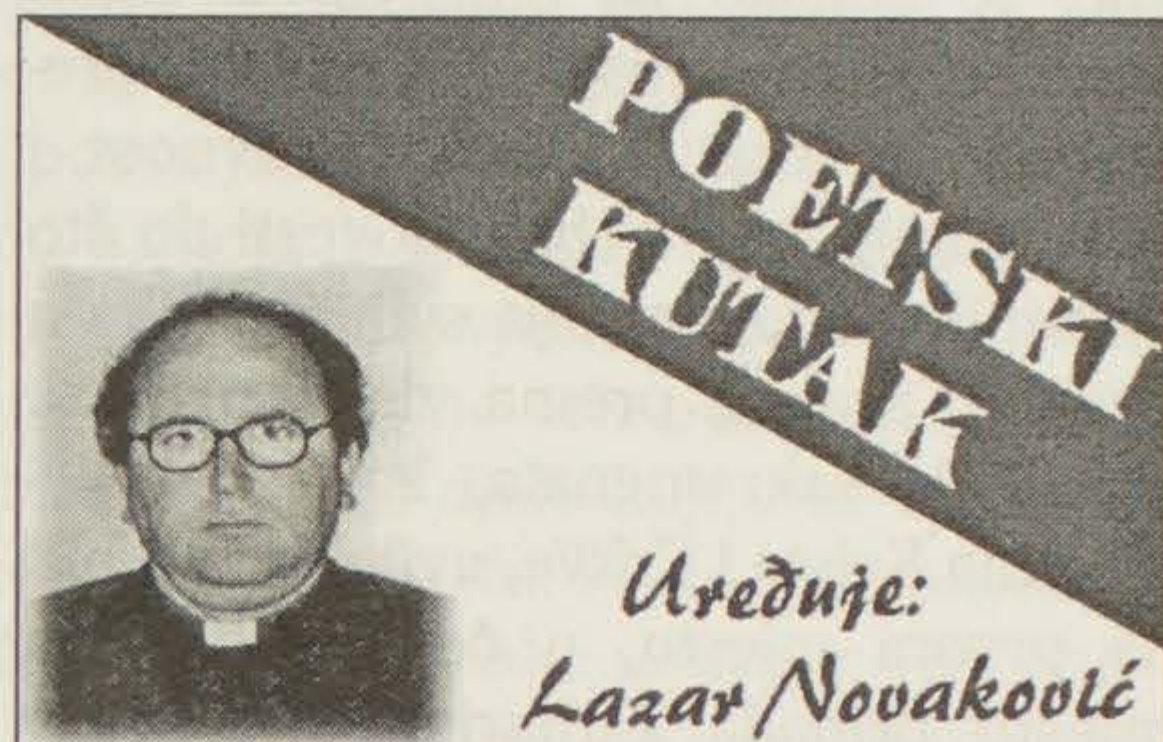
Ljubav čiji je dinamizam "ljubljenje i disanje duše", to jest molitva, koja liječi dušu kršćanina, nije nešto u zraku nego je prije svega druženje s Isusom Kristom, putovima vjere, ufanja i ljubavi, jer tko moli to čini "Očima Isusovim, rukama Isusovim djeluje, jezikom Isusovim govori, a jednako tako o drugima misli kao Isus"⁽³⁾. Znači, po molitvi koja je "ljubljenje i disanje duše", molitelj treba "gledati na Isusa. Svoje oči na taj način najbolje upotrebljava". To pak "gledanje na Isusa", to jest ta molitva, postaje "izazovno" i ima za posljedicu "da svako stvorenje više: gledaj, pazi na lijepog Isusa"⁽⁴⁾. Znači, kad čovjek kršćanin moli, on nekako nosi među ljude

Isusovu osobu, postaje sličan Isusu, i po tome postaje izazovan ljudima. Ovaj izazov postaje još bogatiji, kada molitva - "ljubljenje i disanje duše" - u taj izazov unese i druženje s Isusovom Majkom i s bližnjim. Molitva se, naime, ističe o. Gerard, treba pretvoriti u "milovanje Isusa, njegove Majke i svakoga stvorenja"⁽⁵⁾. U logici ove tvrdnje znači da molitva liječi ljubav, i onu Božju i kršćansku ljubav prema bližnjemu. Kad je ona općenje s Isusom i Majkom njegovom i kada stavlja na prave noge odnose među ljudima, proširuje svoju ljubav s Isusa i njegove Majke na braću ljude. Sebičan čovjek ne može uspostaviti takve odnose s Bogom, s presv. Bogorodicom i s bližnjim, osim "koliko je duša čista od nagnuća jer mu je samo tako ljubav prema Bogu vruća"⁽⁶⁾. Kad je molitva "prema Bogu vruća", u društvu s Isusom i njegovom Majkom, tada se liječi ljubav ne samo u odnosu na Boga nego i u odnosu s ljudima, jer kako takva molitva liječi od sebeljublja, od primjesa sebeljublja, otvara put druženja s Isusom i njegovom Majkom, liječi ljubav u odnosu prema bližnjemu. Kršćanin tada postaje "sigurniji i spremniji... drugog poštenu želju ispuniti nego sebi ugađati"⁽⁷⁾.

Molitva, dakle, svojim dinamizmom zato što pročišćava ljubav od egoizma, od sebeljublja, otvara put istinskoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu, "srcem razgovara s Bogom, ali tako da volju Božju traži, i vrši"⁽⁸⁾. Jednako tako kršćanin koji moli, ističe o. Gerard, razumije što je "ljubljenje i disanje duše, "što u molitvi dozna od Isusa to treba pripočiti ljudima; ne samo djelomično nego u cijelosti."⁽⁹⁾.

Važno je ovo razmišljanje o molitvi kako se život kršćanina, u njegovim odnosima s Bogom i ljudima, ne bi pretvorio u čisto "sociološku kategoriju". Tužimo se danas na nepravdu u društvu, na mržnju koja dijeli ljude. Tražimo odgovore, primjerice u "pravnoj državi". Sve je to dobro i plemenito ali je nedovoljno ako ne "liječimo ljubav", to jest ako uistinu ne molimo, kako nam predlaže moliti naše gore list - Sluga Božji o. Gerard Tome Stantić.

1. Razg. s Isusom, 22, 43
2. Ondje
3. Ondje
4. Razg. s. Isusom, 171.
5. Thp. 454
6. Sjedinjenje s Bogom, 33.
7. Propovijed XIV. nedjelja poslije Duhova, 1925. g.
8. Thp. 95
9. Kronika somborskog samostana, 3. ožujka 1925. "Quod audivit a Jesulo hoc enarare hominibus. Non taliter qualiter sed totaliter."

Tijana Mikić rođena je 2. srpnja 1977. u Vidovicama. Osmogodišnju školu završava u rodnom mjestu. Po završetku škole ulazi u samostan Milosrdnih sestara svetoga Križa u Đakovu.

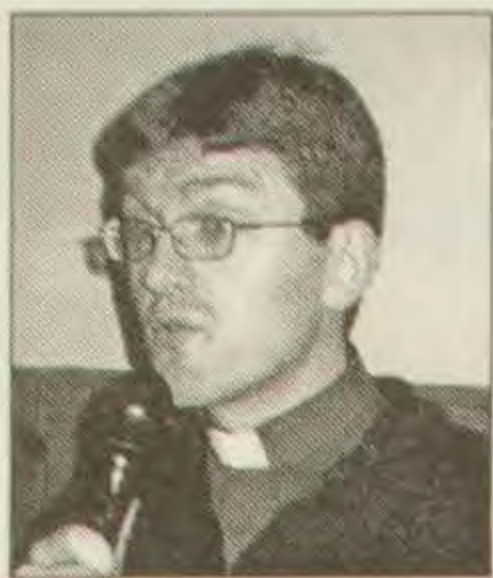
U Osijeku završava srednju medicinsku školu. Polaže zavjete 1999. Živi i radi u Osijeku.

Pjesme su joj objavljene u Glasilu družbe. Zastupljena je i u zavičajnoj zbirci rodne župe *Skriveno nosim breme*.

SVITANJA

Napravi novi korak
U susret svitanju
Kreni u zagrljaj Svjetlu.
Odmori svoje dane
Na Njegovim obalama.
Daruj mu sebe
I neka Njegovo svjetlo
Uzdigne jedra tvoje duše,
Da ploveći morem života
Svima doneseš komadić svjetla.
Bura kad nadođe,
I kad ti se jedra
Na vjetru poljuljaju
I tada vjeruj u Svjetlo
Jer ono će te dovesti
Do novog svitanja.

Tijana Mikić

Piše: Mirko Štefković

PRIKAZ DOKUMENTA "ECCLESIA IN EUROPA"

/nastavak - treći dio - svršetak/

Za slavljenje Evanđelja nade, sv. Otac Crkvi predlaže sliku nebeskog Jaganjca, pred kojim, u dan Gospodnji (usp. Otk 1,10), započinje svečano slavlje liturgije hvale i klanjanja (usp. Otk 5,13). Po tom uzoru, potrebno je ponovno otkriti veličinu i važnost liturgije, te smisao za otajstvo, u čijem središtu je sam Krist. Zato su od presudnog značaja zdrava duhovnost i mistagogija, koji trebaju dovesti do što djelatnijeg sudjelovanja svih vjernika u liturgiji, svakog prema vlastitoj ulozi. Slavljenje sakramenata, kao zajedničkih čina Krista i Crkve, uvijek mora biti na prvom mjestu, u čemu istaknuto mjesto pripada Euharistiji, izvoru i vrhuncu čitavoga kršćanskog života, dok sakramentu pomirenja, kao iskustvu oprostjenja i novog početka, pripada temeljna uloga u oživljavanju nade. Ni drugi oblici zajedničke molitve ne smiju biti zapostavljeni. Ovdje se pretpostavlja osobna molitva, koja se, poput disanja, ostvaruje u svakodnevnom životu kao Bogu milo duhovno bogoslužje (usp. Rim 12,1). Sve to skupa treba pridonijeti i oživljavanju dubljeg smisla dana Gospodnjeg.

Vjera, djela ljubavi i postojanost su stupovi služenja Evanđelju nade (usp. Otk 2,19). Crkva u Europi mora upućivati na izvor nade u življenoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu, jer iskustvo ljubavi u sebi ima unutarnju snagu evangelizacije. Upravo jer je Božji dar, ljubav čovjeku postaje zapovijed. Tako naše zajednice trebaju sve više postajati vježbališta zajedništva, koje uvodi u susret s ljubavlju Božjom. Tu se otkriva i pravi smisao kršćanske dragovoljačke službe, koja osjeća jedinstavnog čovjekoljublja uzdiže na visinu Kristove ljubavi. Služeći čovjeku i društvu pozvani smo siromasima, nezaposlenima, bolesnima pružiti novu nadu. Od kršćana se očekuje da u življenju "kućnih Crkava" posvjedoče evanđeosku istinu o braku i obitelji, kao zajednici ljubavi otvorenoj novom životu, u kojoj se uprisutnjuje ljubav Božja. Veoma je važan odgoj mladeži i zaručnika za takvu ljubav, ali isto toliko je potrebno unositi svjetlo Božje ljubavi u tolike

ljudske drame razorenih obitelji. Ovo se odnosi i na slučajeve rastavljenih i ponovno civilno vjenčanih vjernika, jer ni oni nisu isključeni iz zajednice. Pred simptomima kulture smrti, poput pada nataliteta, čedomorstva i eutanazije, svi smo pozvani stati u obranu života. U tome nam je putokaz društveni nauk Crkve, koji odlučno odbacuje utopije "pravde bez slobode" i "slobode bez istine", obojene krivim poimanjem "tolerancije". Pred pojavom useljništva i izbjeglištva, taj isti nauk poziva na razvijanje kulture prihvaćanja, koja se temelji na priznavanju osnovnih prava i mogućnosti integracije. Kao zajednica blaženstava i graditeljica mira, Crkva je ovdje posebno pozvana na djelotvornu ljubav.

Evanđelje nade otvara ljudsko srce razumijevanju Božje novosti, koja se sastoji u izlasku iz stanja grijeha i njegovih posljedica. To je novo nebo i nova zemlja (usp. Otk 21,1)! Ovdje se radi o već sada prisutnoj eshatološkoj stvarnosti, čiji je Crkva znak i oruđe. Ona je Evanđeljem obilježila povijest Europe, i time joj dala duhovni poziv, kojeg ova ponovno treba otkriti. Pored promicanja univerzalnih vrijednosti i ljudskih prava, svojim jedinstvom u različitosti, Europa mora biti gostoljubiv kontinent, te djelotvoran čimbenik promicanja i ostvarivanja globalizacije "u" solidarnosti, kao i neumoran graditelj mira. Odlučujuću ulogu u ovome imaju ustanove "europskog zdanja" kako civilne, tako i crkvene. Starom Kontinentu je potrebna vjerska dimenzija, te smo stoga svi mi kršćani pozvani tom velikom projektu biti duša, i posvjedočiti da Evanđelje Europi može dati novi polet i kvalitativni skok u posvješćivanju vlastite duhovne baštine. Time ćemo utrti nove putove ka "Europi duha", i od nje napraviti pravi "zajednički dom", u kojem život postaje radost.

Na kraju sv. Otac ovaj "projekt za novu Europu" stavlja u zagovor Mariji, pomoćnici kršćana, da ona bude uz nas na našem putu, štiti nas i bdije nad nama, te nam daruje svoga Sina Isusa.

Hrvatske katoličke
Internet stranice (XXIX.)

Karmelićani www.karmel.hr

Jedan od brojnih katoličkih redova u Hrvatskoj jesu karmelićani. Vjernici ih izvana prepoznaju po smeđem odijelu, koje se sastoji je od habita, škapulara i kukuljice (kapuljače), te bijeloga plašta preko svega. Hrvatska karmelska provincija sv. Oca Josipa ustanovljena je 1990. sa sjedištem u Zagrebu. Svoju Internet stranicu hrvatski karmelićani imaju na adresi:

www.karmel.hr

Stranica ima nekoliko desetaka podlinkova na različite teme: karmelski sveci, Edith Stein, povijest reda uopće i hrvatske provincije posebno, molitve, izvadci iz karmelskih spisa i knjiga, karmelski grb, o slugi Božjem ocu Gerardu itd. Ne izostaju ni brojni slikovni prilozi, poput fotografija karmelskih samostana u Hrvatskoj, Bačkoj, BiH, Bugarskoj i Albaniji. Da se stranica redovito ažurira, pokazuje i podlink na znanstveni skup o stoljetnici karmelskoga reda u Somboru, koji se održava upravo ovoga mjeseca. Posjet stranici praćen je glazbenim ugođajem.

Valja se podsjetiti da su karmelićani u Hrvatsku došli upravo iz Bačke - iz Sombora. Odatle ih je kardinal Štepinac 1958. pozvao u Zagreb, da bi u Remetama uskoro osnovali samostan i župu. U Sombor su karmelićani tadašnje Mađarske provincije došli 1904. godine, tu su podigli znamenitu crkvu, koja ima najveće orgulje u Bačkoj, svojedobno su imali i petogodišnji teološki studij. Naš jedini "kandidat" za sveca iz Bačke, sluga Božji otac Gerard Tomo Stantić, upravo je bio karmelićanin. No, svakako je danas najljepša vijest da somborski karmelićani iščekuju nekoliko svoje nove subraće, Bačvana hrvatskoga i mađarskog jezika, koji se nalaze na studiju i pokazuju da i dalje među mladima postoji interes za redovništvo, usprkos materijalnim izazovima suvremenoga društva.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

25. 07.2004. - SEDAMNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Post 18,20-32; Kol 2,12-14; Lk 11,1-13

Krist - naš posrednik

Krist je istinski pravednik. On je kao posrednik na sebe uzeo grijeh ljudi. Sveti Pavao nas podsjeća što smo postali zahvaljujući Kristu. U prvim kršćanskim vremenima, radi obreda krštenja, omiljela slika rađanja novoga čovjeka je upravo ova koju Pavao spominje u odlomku koji smo čuli. Naime, krštenik je uranjan u krsni bazen tri puta u znak trodnevnog Kristovog boravka u grobu. Kako je Krist uskrsnućem pobijedio smrt i grijeh, te donio posve novi život, tako i kršćanin krštenjem biva su-ukopan s Kristom da bi s njime i su-uskrsnuo na novi život. Odnos umiranja i uskrsnuća je proces i program kršćanskog života kojim nastojimo opravdati tu veliku i nezasluženu Božju ljubav. Pozvao nas je, naime, na život milosti. To je nezasluženi dar koji smo primili. Milost počinje biti djelotvorna ondje gdje se grijeh prestane prihvaćati kao normalnu stvarnost. Živjeti duhovnim životom znači boriti se protiv grijeha, graditi kreposti i to snagom milosti.

1. 08. 2004. - OSAMNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Prop 1,2;2,21-23; Kol 3,1-5.9-11; Lk 12,13-21

S pogledom uprtim prema gore

Kršćanin u svom ponašanju mora svoj pogled uvijek upirati u Krista i ići njegovim putem. Nastavljamo razmišljanje nad poslanicom Kološanima od prošle nedjelje. Suuskrsnuti znači živjeti novim životom. Nekada se događalo da se vjera svodila na odnos povjerenja prema Kristu i na priznavanje da je on Bog i čovjek. U biti to je tako. No, što dalje iščitavamo misli Ivana Pavla II., otkrivamo izazov našega vremena i odgovor na taj izazov: kršćanstvo ne može biti samo "ispovijest vjere". Kršćanstvo je u biti život po vjeri i nasljedovanje Isusa Krista. Zato nas Papa poziva da "promatramo Kristovo lice" ne samo radi kontemplacije njegovog lika nego radi nasljedovanja. Na tom putu nam smetaju razuzdanost i tjelesne požude. Stoga ih Pavao nabraja izričito i naziva idolopoklonstvom. Znak prepoznavanja jesu djela Duha, a plod Duha je naše zajedništvo i to je program nasljedovanja Krista.

8. 08. 2004. - DEVETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 18,6-9; Heb 11,1-2.8-19; Lk 12,32-48

Poput onih koji su vjerovali prije nas

Naša vjera može biti pokolebana u trenucima iskušenja i nevolje. Ipak, vjerovati u Krista ne znači dati se na beznadnu pustolovinu. I drugi su prije nas vjerovali, poput Abrahama, i to u okolnostima kad nisu imali sigurnost koju je nama dao Krist. Započinjemo u ovim razmatranjima čitati poslanicu Hebrejima. Na samom početku poslanice Hebrejima dana je najljepša definicija vjere: vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnost koju ne vidimo. Nije posve jasno tko je autor te poslanice ali ona sadrži jedan od najljepših tekstova Novoga zavjeta. U ovom odlomku pisac raspravlja o vjeri kao jedinom sredstvu opravdanja. Vjera je, naime, ne tek puko pristajanje razuma na objavljenu istinu, nego djelo kojim se slijedi ta objava unatoč svih mogućih poteškoća. Pisac nas vodi kroz Stari zavjet iz jedne do druge dramske situacije i pokazu-

je da su svi ti ljudi koje spominje kao velikane postali veliki po svom predanju Bogu unatoč poteškoća na koje je nailazio njihov razum, volja i okolnosti. To predanje i povjerenje je i opravdanje. A opravdanje je mogućnost daljnega puta Bogu s Bogom.

15. 08. 2004. - UZNESENJE BL. DJEVICE MARIJE

Otk 11,19a; 12,1-6a.10ab; 1 Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

Živjet ćemo zauvijek u Kristu

Krist je svojom smrću i uskrsnućem pobijedio grijeh i smrt. On, prvijenac novoga čovječanstva, u svom tijelu označuje - a u proslavljenoj Mariji ostvaruje - uskrsnuće i ulazak u Kraljevstvo svih onih koji ga vjerom prihvaćaju. Slaveći Marijino uznesenje Crkva u tom Otajstvu vjere vidi temelj i nadu onoga što predstoji cijeloj Crkvi. Marija je Majka Crkve i Majka u Crkvi i jedini član Crkve koji je u potpunosti i ostvarenje Crkve. Naime, Crkva je živi Krist ali ovdje na zemlji vrši ulogu Kristova poslanja koje privodi spasenju. Cilj spasenja je život vječni i Kraljevstvo Božje. Ono nastaje nakon pobjede nad grijehom i smrću. U sebi je to Krist učinio i tako je postao temelj nade ne samo svojim uskrsnućem nego i "dokazom" jer je jedno naravno ljudsko biće u punini uzdigao u taj red otkupljenih. To je ta vječnost u koju je Marija uznesena i koja je time zalogom naše nade i sigurni put naše vjere.

UČINIT ĆU VAS RIBARIMA LJUDI

MLADA MISA

VLČ. MIRKA ŠTEFKOVIĆA

Obitelj Štefković jedna je od rijetkih koja se može ponositi s dva svećenika. U nedjelju, 4. srpnja u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije svečano je proslavio svoju Mladu misu vlč. **Mirko Štefković**. Na istome mjestu slavio je Mladu misu prije dvije godine njegov brat **Josip**.

Mlada misa i na mađarskom jeziku

Mirko je svečanu sv. misu slavio najprije na mađarskom jeziku u 8,30 sati sa župljanima Mađarima. Na misi je propovijedao je novoimenovani somborski župni vikar, velečasni gospodin **Horvat**. Uz mladomisnika je bio njegov brat **Josip**, stolni župni vikar, velečasni gospodin **Robert Utcai**. Na početku svete mise mladomisniku je čestitao ređenje i pozdravio ga župnik **mons. Stjepan Beretić**. Na svetoj misi je pjevao mješoviti župni zbor iz župe svetoga Ladislava iz Budimpešte. Oduševljeno i snažno pjevanje je ispunilo subotičku stolnicu. Gosti su izveli skladbe Gounoda, Palestrine, Perosija, Clarkea i Haendla. Mladomisnik Mirko je vrlo lijepo naučio mađarski, te je na početku i na kraju sv. mise progovorio vjernicima.

MAJČIN BLAGOSLOV I DRUGOM SINU SVEĆENIKU

Slavlje Mirkove Mlade mise na hrvatskom jeziku započelo je svečanim ulazom. U pratnji slavljenika bilo je pedesetak svećenika, nekoliko đakona, dvadesetak ministranata i isto toliko djece i mladih u bunjevačkoj narodnoj nošnji. Među Mirkovim gostima bilo je nekoliko svećenika i bogoslova, njegovih kolega sa studija iz Rima kao i Sestre Služavke Maloga Isusa koje su na službi u Rimu u zavodu "Germanicum".

Na glavnom ulazu katedrale dirljiv prizor. Ponosni župnik **mons. Stjepan Beretić** pozdravlja još jednog od svojih mladomisnika. Pozdravlja ga - kako samo on to zna - pjesnički i do suza ganutljivo. Evo, nekoliko misli:

"Evo zastali smo na pragu naše stolne bazilike, da u mame Dominike zamoliš materinski blagoslov. Oca si svoga Ivana sahranio. Spomeni ga se u ovoj svetoj misi. Nek te blagoslovi iz neba. Puno može žarka molitva mladomisnikova. Može i mamina. I Tvoja je mama molila za Te i za Tvoju braću, postila i radila. Primila iz darežljive Božje ruke Josipa i Tebe i Nikolu. Vidiš, koliko može žarka molitva. Trpi kao svi ljudi nizine, 'Oni su tako rijetko vesela lica... i najrađe pričaju o svo-

jim njivama dugim u čije crne brazde, ko u valove beskrajnoga mora, svaka njihova bol utone. Nikad se glasno ne tuže, ako ih nevolja bije. Ne traže pomoći, kada ih nenadano nesreća zateče, iako imaju meku osjetljivu hrvatsku dušu, koju tako strašno znade zaboljet, kada je nepravda zapeče...' (iz stihova Alekse Kokića).

Ostani uvijek muž molitve, pokore, skromnosti i biblijske poslušnosti i poniznosti, da i tvoje boli utonu u duboke brazde crnice bačke.

Prva je nedjelja u mjesecu. Cijela biskupija moli za svećenički podmladak, za duhovna zvanja. Mirko, othranjen si na udovičkom kruhu. Proživio si godine rata. Dijelio si sudbinu naših ljudi u ratu i u miru. Volimo Tvoju vedrinu. Sviđa nam se Tvoja vještina. Gledali smo Te u narodnoj nošnji, gledali ponosnog u kolu. Zavoljelo Te i mlado i mlađe. Pjevao si i u našem zboru "Albe Vidaković", radio u župnom i biskupskom uredu. Sav si se predao našoj župnoj zajednici. Dopadaš nam se. Znamo da si u ris odlazio, da znaš što je žetva. Dao Ti je Bog ruke koje žito miluju, koje grle zemlju, koje se poslu raduju. Znaš što je teret života. Zato si poželio služiti Bogu i čovjeku u sakramentu svećeničkog reda, koji služi životu. Velika je Gospodinova žetva. Zato Te je pozvao..."

DO NEBESA NEK SE ORI...

Slijedio je majčin blagoslov i dirljiva Domjanićeva pjesma zahvale majci: "Za svaku dobru riječ". A onda je mladomisnik sa svojom pratnjom pošao k oltaru uz oduševljeno pjevanje: "Do nebesa nek se ori...". I Mirko je započeo Euharistijsko slavlje u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Činit će to do kraja svoga života. Pozdravlja sve okupljene. Osobito svoje najmilije. Sjeća se i svog pokojnog oca i drugih pokojnika iz svoje obitelji...

Božju riječ su čitali mladi u narodnim nošnjama. Svečanu propovijed održao je vlč. **Ivica Raguž**, profesor fundamentalne teologije iz Đakova zanosno, tumačeći detaljno mladomisnikovo geslo: "Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!" (Mk 1,17). U kontekst poziva prvih učenika stavlja i Mirkov poziv i odaziv: "Oni odmah ostaviše mreže i pođoše za njim" (Mk 1,18). I predstavlja mu životno poslanje: "loviti ljude" (usp. Lk 5,10).

Slijedi Apostolsko vjerovanje te molitve vjernika koje su u ime brojne

mladomisnikove rodbine i prijatelja te župljana katedralne i drugih subotičkih župa, uputili Ocu djeca i mladi u narodnim nošnjama koji su i prinijeli euharistijske darove za Mirkovu Mladu misu i dar koji će ga podsjećati na župu u kojoj je slavio svoju Mladu misu: slika od slame koja prikazuje subotičku katedralu.

Na kraju mise mladomisnika pozdravljaju prigodnim recitacijama njegovi bratići, sestrične, nećaci i nećakinje obučeni u bunjevačke narodne nošnje. Sve je recitacije napisala Mirkova baka (majka) **Kata Ivanković**.

SLAVLJE U HKC "BUNJEVAČKO KOLO"

Mladomisničko slavlje nastavljeno je za obiteljskim stolom u HKC "Bunjevačko kolo" u kojem je Mirko prije odlaska na bogosloviju bio aktivni član folklorne sekcije. Uz mladomisnika je i **biskup Ivan** i brojni gosti. Tu su i tamburaši. Ovog puta tamburaški ansambl "Ravnica" pjeva i duhovne šansone. Prije večere opet ga pozdravljaju majka Katinim recitacijama djeca i mladi u narodnim nošnjama - oni koji su činili živi ukras ovoga slavlja. Kad su se već svi malo okrijepili, mladomisnikov župnik **mons. Beretić** još jednom čestita mladomisniku i svima otkriva "tajnu prepisku" s vojnikom Mirkom Štefkovićem koji mu je povjerio da ondje, u vojsci u Nišu, razmišlja o duhovnom zvanju...

I tako, uz pjesmu, ugodan razgovor, razdraganost i veselje do duboko u noć... Svi su gosti željeli progovoriti koju riječ s Mirkom. Podijeliti s njim radost. Poželjeti mu sve najbolje u svećeništvu...

Lijepa su mladomisnička slavlja. Napune slavljenika i sudionike do vrha. I potrebni su takvi trenuci, jer put koji je pred mladomisnikom nije lagan. Posut je trnjem, kamenit je i uzan, ali je i prepun ruža i radosti. Takav je, uostalom, i put svakog kršćanina ali kad su svećenici i vjernici ujedinjeni u ljubavi, kad se međusobno podržavaju i ohrabruju i kad jedni za druge mole, onda je sve lako.

Sretno Ti bilo **MIRKO - MLADOMISNIČE DRAGI**, gdje god bio.

Andrija Anišić

RASPIRUJ MILOSNI DAR...

PRVA MLADA MISA
NA BUNARIĆU

Svetište Majke Božje na Bunariću od ove godine bogatije je za još jedan događaj, koji će ostati u sjećanju vjernih bunaričkih hodočasnika. Naime, u nedjelju, 11. srpnja je u ovom dragom subotičkom svetištu svoju mladu misu proslavio vlč. Goran Jovičić. Veliki je to događaj za mladomisnika, a također i za župu Marije, Majke Crkve, kojoj je ovo prvo mladomisničko slavlje.

U nedjeljno predvečerje, u 18 sati, svečano je slavlje započelo pozdravom župnika preč. Andrije Kopilovića pred Gospinom bunarićkom kapelicom. On je ondje potičući mladomisnika da zatraži blagoslov od roditelja, podsjetio da ima osim majke koja mu je život dala i brižno ga kroz život vodila, također i nebesku Majku Mariju i majku Crkvu. Potaknuo ga je da sve tri majke ustrajno i vjerno ljubi. Poslije toga je mladomisnik primio roditeljski blagoslov, obukao liturgijsko ruho i u svečanoj procesiji se zaputio prema glavnom oltaru u pratnji tridesetak svećenika te brojne djece i mladih u prekrasnim bunjevačkim narodnim nošnjama. Prije početka mise pred oltarom su mladomisnika pozdravile "šandorske kraljice" i prigodnom recitacijom Nevena Mlinko.

Zatim je mladomisnika pozdravio njegov župnik i upravitelj Bunarićkog svetišta dr. Andrija Kopilović te ga potaknuo da se u svom budućem svećeničkom životu drži reda, rada i blagoslova pa će sigurno biti dobar i sretan svećenik te na korist i radost onima kojima bude poslan.

Dvojezičnu propovijed je održao o. Bernardin Vizmeg, prior karmelskog samostana iz Sombora, prisjetivši se poziva proroka Jeremije i poruke apostola Pavla Timoteju, koju je mladomisnik uzeo za svoje geslo: "Raspiruj milosni dar Božji koji je u Tebi po polaganju mojih ruku."

U prikaznoj procesiji djevojke u bjelini su prinosile simbole svećeničkog poziva, koji su bili popraćeni molitvom vjernika mladih u narodnim nošnjama. Nakon pričesti svoje čestitke mladomisniku uputili su u ime članova Pastoralnog vijeća Danica Mlinko i Csaba Kovács, zatim mladi župne zajednice i djeca - na čelu sa s. Eleonorom - pjesmom na najsrdačniji način.

Na Bunariću se okupio lijepi broj vjernika i Marijinih hodočasnika, gostiju iz Hrvatske. Na misi je pjevao župni zbor zajedno s Oratorijem iz župe Sv. Marka u Zagrebu gdje je mladomisnik proveo svoj đakonat. Među uglednim sudionicima ovoga slavlja valja svakako spomenuti Goranove profesore, isusovce o. Valentina Pozaića i o. Ivana Strilića kao i prof. Zvonimira Kurečića.

Župljani Goranove rodne župe su sve sudionike ovog jedinstvenog i dosada ovdje neviđenog slavlja počastili kolačima i sokovima. Slavlje je nastavljeno kod obiteljskog i bratskog stola u sali "Balint", gdje su svoju radost s Goranom podijelili još jednom njegov župnik te njegov profesor dr. Valentin Pozaić, isusovac iz Zagreba, zatim njegov prijatelj svećenik dr. Zvonimir Kurečić, te vlč. Josip Kujundžić i njegov kolega mladomisnik Mirko Štefković. U ime bogoslova mladomisnika je pozdravio đakon Ivica I. Radak. Prigodnom recitacijom mladomisnika je pozdravila i njegova župljanka teta Liza Dencinger.

Gorane, mladomisničke dragi, od srca Ti želimo radosno i plodno svećeništvo.

Ivica Ivanković Radak

Najdirljiviji trenutak svakog svećeničkog ređenja

"Šandorske kraljice" pozdravile su mladomisnika

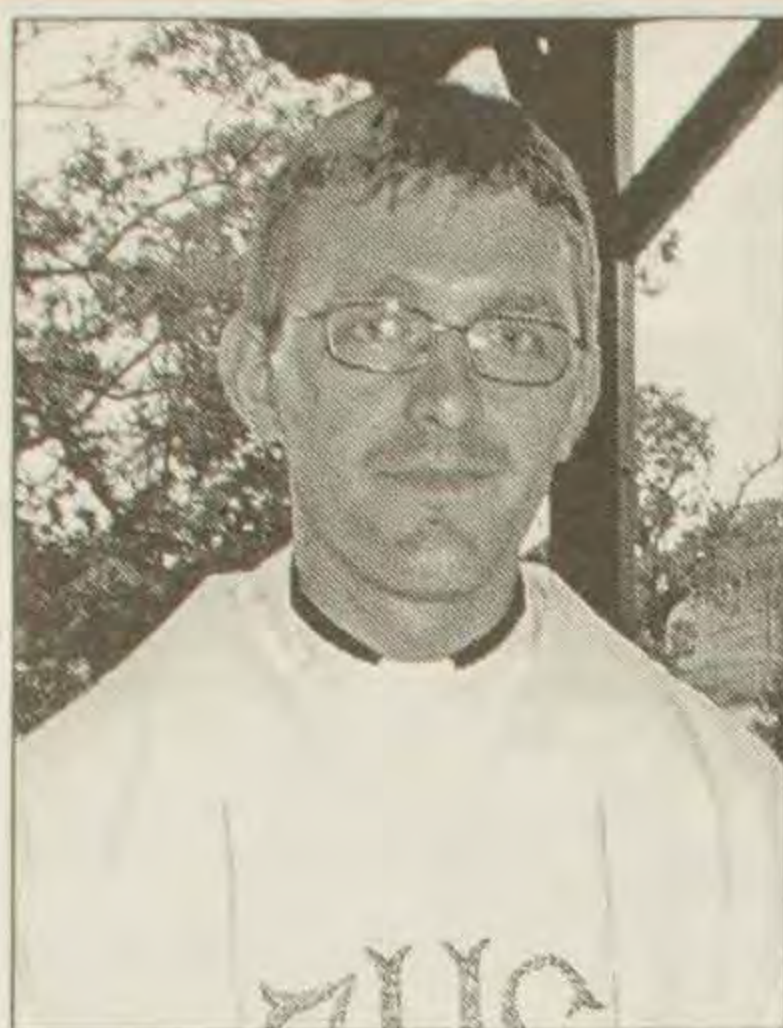
Gosti iz Zagreba

ZA DUHOVNA ZVANJA

Župnu zajednicu Marije Majke Crkve u Subotici ove je godine osobito pohodila Božja dobrota s dva ređenja. Naime, na svetkovinu apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, mons. dr. Ivan Péntzes zaredio je vlč. Gorana Jovičića za svećenika, a Ivicu Ivanković Radaka za đakona koji su obojica iz ove župne zajednice. Da bi na poseban način cijela župa sudjelovala u ovoj radosti i zahvalnosti Bogu, organizirane su dvije molitvene trodnevnice. Tako je uoči ređenja bila trodnevica sa svetom misom, propovijedi i jednosatnim klanjanjem. Teme razmišljanja i molitve na klanjanju su bile Sveti red: đakonat, prezbiterat i biskupska služba. Klanjanje su predvodili mladomisnik, đakon i bogoslovi. Sudjelovao je lijep broj vjernika. Za mladu misu vlč. Gorana Jovičića bila je trodnevica sa svetom misom i propovijedi koju je predvodio subotički gvardijan o. Zoltan Dukai OFM. Prvi dan je nakon mise bilo klanjanje, drugi dan Služba pokore, a treći dan glazbena meditacija. Tako se ova župna zajednica zahvalno i molitveno pripravila za velike dane. /Zv/

NOVI SVEĆENICI I ĐAKONI SUBOTIČKE BISKUPIJE

Naša mjesna Crkva ove je godine obogaćena s osam novih svećenika i s tri nova đakona. Iskreno se radujemo i rado ih ovdje sve na jednom mjestu predstavljamo kako bi ih i naši čitatelji mogli upoznati. Neka Bog blagoslovi njihovo svećeničko i đakonsko služenje u našoj biskupiji.

Mirko Štefković, rođen 24. 09. 1977. u Subotici, od oca Ivana i majke Dominike Ivanković. Srednju školu je završio u Subotici, u Paulinumu. Teološke studije završava u Rimu. Pripada subotičkoj župi Sv. Terezija Avilska. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2004.

Mladu misu je slavio u katedrali 4. srpnja 2004. Mladomisničko geslo:

"Hajdete za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi!" (Mk 1,17).

Goran Jovičić, rođen 11. 12. 1979. u Subotici od oca Miljenka i majke Gizelle Losonc. Srednju školu je završio u Subotici, u Paulinumu. Teološke studije završio je u Zagrebu, na FTI. Pripada subotičkoj župi Marija Majka Crkve. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2004.

Mladu misu je slavio na Bunariću, 11. srpnja 2004. g.

Mladomisničko geslo:

"Raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku" (2 Tim 1,6).

Dominik Ralbovsky, rođen 23. 02. 1967. u Selenči od oca Adama i majke Marije Trusina. Srednju školu završio je u Baču. Teološke studije završio je u Banskjoj Bistrici. Pripada župi Selenča. Sveti Red prezbiterata primit će u župnoj crkvi Presvetoga Trojstva u Selenči 31. 07. 2004. a sutradan će na istome mjestu slaviti svoju Mladu misu.

Mladomisničko geslo:

"Što da uzvratim Gospodinu za sve što mi je učinio? Uzet ću čašu spasenja i zazvat ću ime Jahvino" (Ps 116,12-13).

József Szakály, rođen 14. 03. 1978. u Senti, od oca Józsefa i majke Márte Horváth. Srednju školu - gimnaziju je završio u Budimpešti. Teološke studije završio je u Budimpešti. Pripada župi Srce Isusovo u Senti. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 27. 06. 2004.

Mladu misu je slavio u rodnoj župi 10. 07. 2004.

Mladomisničko geslo:

"A hazadert valo buzgoság emeszt engem."

Róbert Kozma, rođen 15. 10. 1975. u Bečeju od oca Lászla i majke Gizelle Tóth. Srednju mašinsku školu je završio u Bečeju. Teološke studije završio je u Egeru. Pripada župi Uznesenje Marijino u Bečeju. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 27. 06. 2004.

Mladu misu je slavio 11. 07. u rodnoj župi.

Mladomisničko geslo:

"Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2,20).

Zsolt Bende, rođ. 1. 07. 1977. u Bečeju od oca Sándora i majke Elisabete Rákos. Srednju školu je završio u Subotici, u Paulinumu. Teološke studije završio je u Segedinu. Pripada župi Sv. Margareta u Bečeju. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 27. 06. 2004.

Mladu misu je slavio 4. 07. u svojoj rodnoj župi.

Mladomisničko geslo:

"Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj" (Lk 23,46).

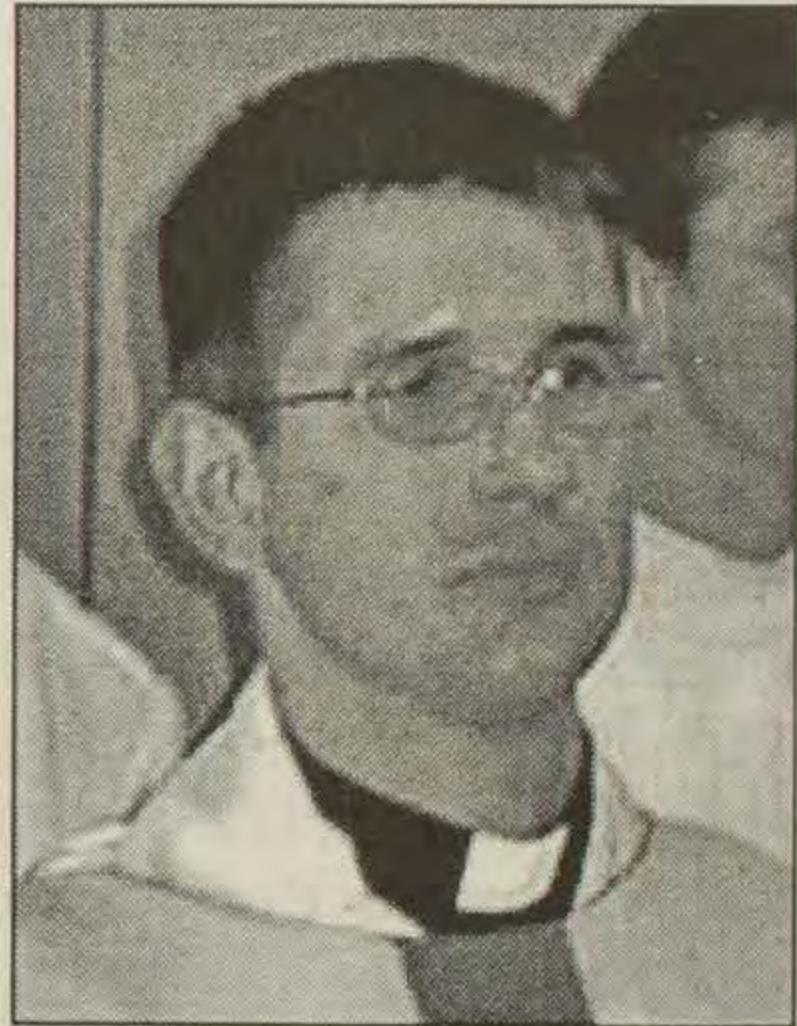

József Tóth, rođen 25. 02. 1974. u Bačkom Gradištu, od oca Lászla i majke Slavice Veskov. Završio je srednju mašinsku školu u Bečeju. Teološke studije završio je u Segedinu. Pripada župi Bačko Gradište. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 27. 06. 2004.

Mladu misu je slavio u rodnoj župi 4. 07. 2004.

Mladomisničko geslo:

"Pred Onim komu povjerova, pred Bogom koji oživljuje mrtve i zove da bude ono što nije" (Rim 4,17b).

Károly Orcsik, rođen 29. 08. 1978. u Senti od oca Károlya i majke Marije Viakter. Srednju školu - gimnaziju završio je u Segedinu. Teološke studije završava u Rimu. Pripada župi Srce Isusovo u Senti. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 27. 06. 2004.

Mladu misu je slavio u rodnoj župi 3. 07. 2004.

Mladomisničko geslo:

"Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge" (Iv 13,35).

Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

MOJSIJEV POZIV

ili

život u službi Boga i naroda

Poziv Mojsijev

Mojsije je pasao ovce svoga tasta Jitra, midjanskoga svećenika. Goneći tako stado po pustari, dođe do Horeba, brda Božjega. Anđeo mu se Jahvin ukaže u rasplamtjeloj vatri iz jednog grma. On se zagleda: grm sav u plamenu, a ipak ne izgara. "Hajde da pridem," reče Mojsije, "i promotrim ovaj čudni prizor: zašto grm ne sagorijeva." Kad je Jahve vidio kako prilazi da razmotri, iz grma ga Bog zovne: "Mojsije! Mojsije!" "Evo me!" - javi se. "Ne prilazi ovamo!" - reče. "Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš sveto je tlo. Ja sam", nastavi, "Bog tvoga oca; Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljev." Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.

"Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu", nastavi Jahve, "i čuo mu tužbu na tlačitelje njegove. Zname su mi muke njegove. Zato sam sišao da ga izbavim iz šaka egipatskih... Zato, hajde! Ja te šaljem faraonu da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta." "Tko sam ja da se uputim faraonu", odgovori Mojsije Bogu, "i izvedem Izraelce iz Egipta!" "Ja ću biti s tobom", nastavi. "I ovo će ti biti znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, Bogu ćete iskazati štovanje na ovome brdu." (Izl 3,1-8,10-12)

Poziv Mojsija opisan je vrlo opširno u trećem i četvrtom poglavlju Knjige Izlaska, te bi cjeloviti tekst zauzeo puno prostora u ovom članku. Stoga ostaje svakom na volju da ga pročita u Bibliji. Poziv i život Mojsijev, njegovo poslanje i uloga u oslobađanju i formiranju izraelskog naroda prevažni su da bi se mogli analizirati ukratko. Valjalo bi ponovno i ponovno čitati knjige Izlaska, Brojeva i Ponovljenog zakona da bismo poznali Mojsijev značaj. Ovdje

tek nekoliko naznaka u razmišljanju o pozivu.

Kad Bog zahvati

Mojsije se opire pozivu, to već vidimo u navedenom odlomku o pozivu. Kasnije se on još pokušava izgovoriti da je "u govoru spor, a na jeziku težak", ali Bog ima odgovor na sve: daje mu Arona za pratioca i pomoćnika. Daje mu poslanje i oprema ga i čudesnim znakovima kojima će potvrditi da ga šalje sam Bog. Bog mu otkriva i svoje ime. Mojsije ima već iza sebe život. Nada se proživjeti lijepu starost uz svoje potomstvo, kad eto stiže Božji nemir i ponovno treba krenuti. Kad se Mojsije predao tom pozivu otkriva kako se mora predati sasvim i tom narodu kojem je poslan. On više nema svoga života. Njegov život od sada se odvija između Boga i naroda, u službi posrednika i zagovornika.

Posrednik

Bog preko Mojsija odgaja svoj narod. On stalno govori riječi koje Mojsije prenosi narodu. To su riječi ohrabrenja, riječi Zakona, riječi Saveza, ali i riječi srdžbe i jarosti Božje. Narod je tvrde šije. Teško prihvaća Božju riječ, teško vjeruje Jahvi, iako se već puno puta uvjerio na svoje oči kako se Bog zauzima za svoj narod. Narod nije ustrajan na Jahvinu putu, često se iznevjeri Savezu. Iako Bog "čuje" sve riječi naroda, ipak je zapisano da je i Mojsije prenosio Bogu ono što govori narod. Mojsije je slika Isusa, savršenog Posrednika između Boga i ljudi.

Zagovornik

Teška je Mojsijeva zadaća. Teško je nositi narod na svojim plećima, kao da ga

je on rodio - tako se tuži Jahvi. Ali kad se narod teško ogriješio o Jahvu i Jahve odlučio uništiti ga, Mojsije je vapio i zapomagao pred Jahvom da se smiluje. Mojsije je prijateljevao s Jahvom licem u lice. Sjaj Jahvina lica prosijavao je kroz Mojsijevo lice kad je izlazio iz Šatora sastanka. Tu je Mojsije zagovarao svoj narod pred Jahvom. Iznosio je pred Jahvu molitve i bio spreman dati život za narod. Mojsije je slika Isusa, Zagovornika kojeg imamo kod Oca. I nema toga grijeha koji Otac ne bi oprostio, ili nevolje iz koje ne bi izbavio, ili molitve koju ne bi uslišio, jer ga u naše ime moli Sin.

Trajna zadaća svih

U slavlju krštenja čujemo riječi: u Krista ste se krstili, Krista ste obukli. Svaki krštenik se Kristom zaodjenuo, primio zadaću da bude Krist na zemlji među svojom braćom. Svaki krštenik je preuzeo posredničku i zagovorničku ulogu za svoju braću. Na poseban način to ipak pripada onima koji su po sakramentu svetoga reda pozvani, posvećeni, pomazani i poslani govoriti Kristove riječi i činiti Njegova djela. I dok se radujemo zbog mladih i novih radnika u žetvi Gospodnjoj, dok Bogu zahvaljujemo što uslišava molitve svoga puka, želimo da (svi) mladi svećenici revno ispunjavu posredničku i zagovorničku zadaću.

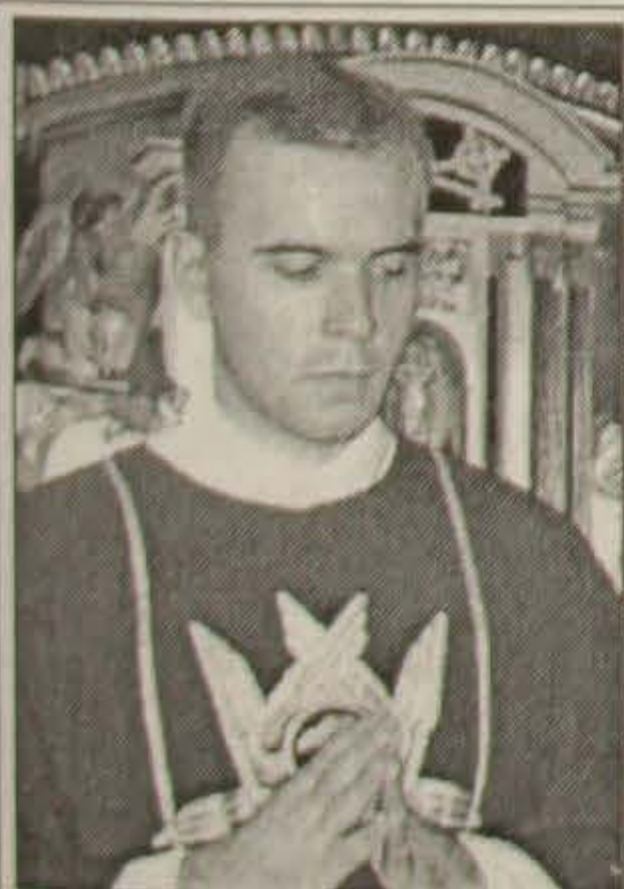
*Stavi na ramena
znak služenja,
primi radost
i težinu praštanja.*

*Govori riječi utjehe
i razumij ljudske
patnje i muke.*

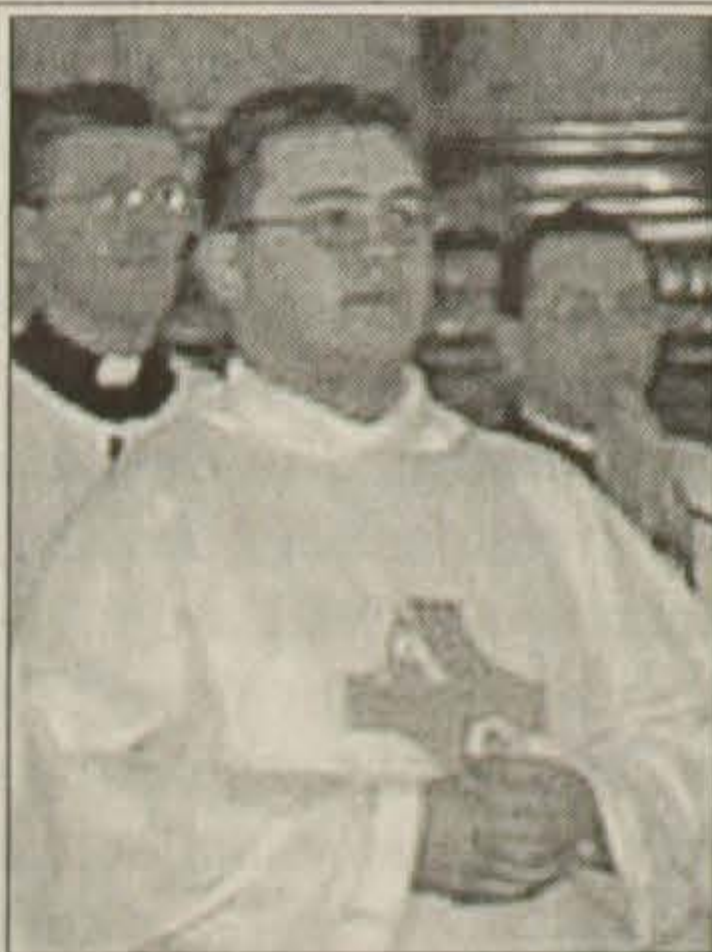
*Ne prijeti znakom vlasti,
toči u srca milosrđe,
imaš pomazane ruke.*

J. Temunović

NOVI ĐAKONI

Ivica Ivanković Radak, rođen 21. 01. 1979. u Subotici, od oca Lojzije i majke Jage Kujundžić. Srednju školu je završio u Subotici, u Paulinumu. Teološke studije završava u Zagrebu na FTI. Pripada subotičkoj župi Marija Majka Crkve. Sveti Red đakonata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2004.

Árpád Verebélyi, rođen 20. 02. 1979. u Temerinu, od oca Lászla i majke Otilije Berki. Srednju školu je završio u Subotici, u Paulinumu. Teološke studije završava u Egeru. Pripada župi Temerin. Sveti Red đakonata primio je u egerskoj katedrali 19. 06. 2004.

Ignác

Brasnyó, rođen 18. 07. 1979. u Srbobranu, od oca Ignáca i majke Julianne Kovács-Bicskei. Srednju školu je završio u Subotici, u Paulinumu. Teološke studije završava u Segedinu. Pripada župi Srbobran. Sveti Red đakonata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 27. 06. 2004.

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

REDOVNICI (7)

EVANĐEOSKI SAVJET ČISTOĆE

"Trebaju cijeniti kao izvanredan dar milosti čistoću 'radi kraljevstva nebeskoga' (Mt 19,12), koju zavjetuju redovnici. Ona na poseban način oslobađa čovjekovo srce (usp. 1 Kor 7,32-35), da se rasplamsa većom ljubavlju prema Bogu i svim ljudima. Zato je ona osobit znak nebeskih dobara i najprikladnije sredstvo po kojem se redovnici nesebično posvećuju božanskoj službi i djelima apostolata. Tako oni svim vjernicima dozivaju u pamet onu divnu, po Bogu zasnovanu ženidbu koja će se potpuno očitovati istom u budućem životu a po kojoj Crkva ima jedinog Zaručnika-Krista" (PC 12).

Koncil ističe evanđeoski savjet čistoće kao "izvanredan dar milosti" kojega redovnici i redovnice žive "radi kraljevstva Božjega". Sveta čistoća ima svoje uporište i svoje opravdanje u ljubavi prema Bogu. Iz ljubavi prema Bogu, sveta čistoća se proteže na ljubav "prema svim ljudima", odnosno nesebičnom posvećenju "božanskoj službi i djelima apostolata". Evanđeoski savjet čistoće je otvaranje puta čistoći ljubavi Božjoj. Što god ljudsko biće posjeduje, ono ljubi Boga iznad svega, i u Bogu ljubi svako stvoreno biće, jer je naša tjelesnost posvećena u Utjelovljenju Riječi koja je postala Tijelom. Sveta čistoća ima tu moć da sve tjelesne i duhovne sile ljubavi skupi u jedno, ljubomorno ih čuva i ostvari divnu božansku ljubav u redovničkoj praksi. Evanđeoski savjet čistoće je dragovoljna i neposredna ljubav radi kraljevstva nebeskoga. Naš odnos s Bogom je odnos prijateljstva koji polagano prerasta u mistično sjedinjenje s Ljubljenim. Sveta Terezija Avilska je znala reći da se sa svojim Zaručnikom Isusom trebamo zabavljati "Sad ovako, sad onako, već prema tome kako nam On predlaže". Isus je Radosna vijest Očeva nama. On nas poziva na udioništvo u beskonačnom misteriju prijateljstva Oca i Sina, koje je Duh. I zato nam se evanđeoski savjet čistoće nudi zbog prijateljstva s Njim. Zato evanđeoske savjete i promatramo u svjetlu Trojstvene ljubavi, koja je darežljiva, velikodušna, ljubav među jednakima. Kroz krajnje darežljivu ljubav Otac nam daje sve što On jest u Sinu, uključujući i svoje

božanstvo. Stoga sveta čistoća nije puko čuvstvo ili osjećajnost. Ono je ljubav koja jamči Sinu bivovanje. U cijelom našem ljudskom tijelu i duši struji ljubav koja se darežljivo daje Onome koji nas je prvi ljubio.

Kako ostvariti taj uzvišeni poziv evanđeoskog savjeta čistoće u svijetu sveopće poplave panseksualizma koji udara i na naša samostanska vrata i našu predanost Bogu? Prema freudovskoj psihoanalizi, koja i danas vlada, u ljudskoj duši ne postoji ništa drugo osim životinjskog libida i putenosti. Te snage djeluju u podsvijesti i stvaraju razne neuroze od kojih se može osloboditi samo zadovoljenjem spolnih nagona. Tako uči Freud. Prema kršćanskoj filozofiji i psihologiji, naše tijelo, strasti i nagoni, ako ih čovjek zna pametno iskoristiti, mogu postati suradnici naših slobodnih čina i pridonijeti duhovnoj zrelosti. Čovjek je materija i duh. Čovjek treba dati prostora duhu da on zavlada u njemu. Redovnička osoba će postići svoju duhovnu zrelost kada bude svjesnim i voljnim naporom radila na tome da se oslobađa onoga što Freud naziva "životinjskim" u čovjeku. To će pak postići osloncem na milost koju je dobio po Kristu i suradnjom s milošću, vođen bogoslovnim krepostima vjere, nade i ljubavi. Zavjetovanjem evanđeoskog savjeta čistoće, redovnička osoba ništa ne gubi od svoje autentičnosti izgradnje vlastite osobnosti. Kršćanska krepost čistoće nije puka suzdržljivost od spolnih užitaka. Ona je otvaranje puta izgradnje u solidnu moralnu osobnost koja je sposobna ljubiti, ljubiti plemenito, neposredno, ljubiti Boga i sva stvorenja u Bogu. To će lijepo izreći Berđajev: "Naša moralna zadaća ne sastoji se u tome da seksualnu energiju uništimo, već da ju sublimiramo u stvaralačku energiju vrednota." Stoga koncilski nauk potiče redovničke osobe da trebaju u svojoj nutрини imati i neka duhovna raspoloženja, te da rade na izgradnji svete čistoće: "Redovnici, dok nastoje vjerno opsluživati svoje zavjetovanje (čistoće) neka vjeruju riječima Gospodnjim i pouzdaju se u Božju pomoć". Drugim riječima, evanđeoska čistoća je nadnaravna krepost, koja uključuje vjeru koja potkrepljuje naš razum kako bismo stekli duboko uvjerenje da je čistoća vrijednost koja

nas osobno obogaćuje i koja obogaćuje cijelu Crkvu. Kriza celibata proizlazi iz toga što nemamo dovoljno vjere za razumijevanje vrednote evanđeoske čistoće. Vjera, pouzdanje u Boga, goruća ljubav, snaga su evanđeoske čistoće. Zato nas koncil uči da se "ne smijemo osloniti na vlastite sile". Naše je uporište u Kristovoj ljubavi i predanosti. Zato nam valja uzeti sva moguća sredstva za borbu očuvanja svete čistoće. Prije svega, to je dragovoljna disciplina, kako kaže blaženi Papa Ivan XXIII: "Bez discipline nema čovjeka, a bez mrtvenja nema kršćanina". Vratimo u naše samostane onu izvornu disciplinu i red naših Utemeljitelja i nećemo popustiti izazovima i nasrtajima na svetu čistoću. Koncil nam daje smjernice da se sveta čistoća bolje razvija i njeguje bratskom ljubavlju: "Čistoća će se to sigurnije očuvati što među članovima u zajedničkom životu bude jača prava bratska ljubav." Isto tako, Koncil kaže da ne zanemarimo svoju tjelesnu higijenu, zdravi šport, fizički rad. Sve to pomaže zdravlju tijela koje opet vodi zdravlju duše. Sve su to sredstva koja redovničke osobe čine svjesno i slobodno, s ljubavlju i jasnim ciljem, suobličiti svoj život slici Isusa Krista. Takva ljubav u srcu Božjem neizmjerljivo je plodna. Ona rađa, stvara sve što postoji. U čistoći se ne borimo samo za potrebom nježnosti, već i sa željom da stvaramo i rađamo. Naša redovnička čistoća ne smije biti besplodna. Ljubav, koja je Bog, toliko je plodna da stvara jednakost. To je misterij one savršene ljubavi koja je Presveto Trojstvo. "Nije dosta upozoriti (kandidate redovničkog života) samo na opasnosti, kojima je izložena čistoća, nego ih treba poučiti da shvate kako celibat, Bogu posvećen, služi i za dobro čitave osobe." Stoga trebamo poznavati sve ono što se govori protiv zavjeta čistoće i sve ono što ide u korist zavjeta čistoće. Na taj će način mladi kandidati za redovništvo moći prihvatiti radosno evanđeoski savjet čistoće, neće se u životu kajati, niti imati tjeskobnih trenutaka. Evanđeoski savjet čistoće je ljubav, a ljubav je velikodušna, mudra i plemenita. Evanđeoski savjet čistoće, osposobljava nas za poslanje u Crkvi, prema vlastitoj karizmi koju ima svaka redovnička zajednica. Mi nismo i ne smijemo biti trutovi u sveopćoj Crkvi. Sveta čistoća nas upravo goni da se nesebično razdajemo cijelom otajstvenom Tijelu Crkvi. To će se razdavanje očitovati u čisto kontemplativnim zajednicama, onim apostolskog usmjerenja, karitativnih ustanova i laičkih instituta.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Jakov na putu k Labanu

Razdor i netrpeljivost među braćom Ezavom i Jakovom dosegla je vrhunac. Svršetak 27. glave Knjige postanka to sažeto ističe: *Ezav zamrzi Jakova zbog blagoslova kojim ga je otac njegov blagoslovio pa reče u sebi: "Čim dođu dani žalosti za mojim ocem, ubit ću ja svoga brata Jakova"* (Post 27,41). Ovdje nam se rađaju mnoga pitanja a prije svega zašto otac Izak kad je uočio prevaru nije to ispravio, poništio svoj blagoslov Jakovu i podijelio ga Ezavu? U starini to nije tako bilo. To je bilo nemoguće. Upravo tu činjenicu želi istaknuti Biblija: očev je blagoslov svetinja i on je nepromjenjiv pa radilo se o bilo kakvim situacijama i žrtvama. Očeva je riječ sveta i vrijedi zauvijek. To je tako čvrsto da je i sam Izak pred tim nemoćan, što vidimo iz njegovih riječi: *Njega sam već postavio za tvoga gospodara; njemu sam svu njegovu braću predao za sluge; žitom sam ga i vinom opskrbio. A što sad za te mogu učiniti, sine moj? Uzalud Ezav jeca, uzalud sva zakljinjanja oca, Izak ima samo jedan blagoslov i taj je podijelio Jakovu. Drugo je pitanje: kako je Bog tu prevaru mogao "ugraditi" u svoje planove? Ovdje se opet susrećemo s dvije povijesti koje se neprestano pišu: ljudska i božanska. Bog je Bog povijesti i kroz sva ljudska događanja on suvereno vodi povijest. Stoga i progovara Mojsiju iz gorućeg grma: *Ja sam Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi* (usp. Izl 3,6)? Nije li u svoje planove spasenja "ugradio" i Judinu izdaju o čemu svjedoči i Isus: *Sin Čovječji, istina, odlazi kako je o njemu pisano, ali jao čovjeku onomu koji ga predaje. Tomu bi čovjeku bolje bilo da se ni rodio nije* (Mk 14,21). Tu činjenicu predviđanja ljudske povijesti i njenog "ugrađivanja" u Božje planove kad se radi o ovom događaju spominju i novozavjetni spisi. Tako apostol Pavao u poslanici Rimljanima piše: *Kako je pisano: Jakova sam zavolio a Ezav mi omrznu* (Rim 9,1). Na ovaj se događaj osvrće i poslanica Hebrejima kad kaže: *Vjerom baš u pogledu budućnosti Izak blagoslovi Jakova i Ezava* (Heb 11,20).*

Tako su po Izakovom blagoslovu na Jakova prešla sva obećanja dana Abrahamu pa će ga i Matej svrstati u veliki lanac pokoljenja koji od Abrahama

preko Izaka i Jakova vodi do Isusa (usp. Mt 1,1-16). Svatko nosi svoju vlastitu odgovornost ali se Božji planovi ne mogu poremetiti.

Intervencija majke

Ezav je u sebi odlučio da će ubiti svojega brata Jakova kad dođu dani žalosti za ocem, tj. kad stari otac Izak umre, pa ne znamo kako je majka Rebeka to saznala, kako su joj "javili". No odmah je obavijestila svojega sina Jakova jer je željela spriječiti krvoproliće a i stoga što je ona sudjelovala u prijeviri oko blagoslova. Savjetuje mu bijeg i to bijeg k njezinom bratu Labanu u Haran. Nadala se da će se bijes njezinog starijeg sina Ezava smiriti te da će odustatu od svoje namjere. Majka će pratiti kako stvari stoje s Ezavom pa će poslati po njega kad se njegov bijes smiri. Ali kako to objasniti svojem mužu Izaku i nagovoriti ga da to bude i njegova volja? Našla je dobar izgovor a to su bile njezine snahe Hetitkinje. Stariji se sin Ezav oženio dvjema Hetitkinjama. Prva se zvala Judita i bila je kćer Beerija Hetita a druga se zvala Basemata i bila je kćer Elona Hetita. Kako ističe tekst *one postadoše izvor ogorčenja Izaku i Rebeki* (usp. Post 26,34-35). Sve se je to dobro uklopilo u Rebečin prijedlog starom Izaku: *Moj mi je život dosadio zbog ovih žena Hetitkinja. Ako se i Jakov oženi kojom kao što su ove urođenice, Hetitkinjom, što će mi onda život!* Jakov treba, dakle, otići potražiti sebi ženu u svojem rodu kako ne bi doveo u kuću Hetitkinju odnosno Kanaanku. Sada to postaje Izakova odluka i inicijativa. Izak zove svojega sina Jakova i daje mu zapovijed: *Nemoj uzimati ženu od kanaanskih djevojaka. Odmah se zaputi u Padan Aram, u dom Betuela, oca svoje majke, pa odande sebi uzmi ženu, od kćeri Labana, brata svoje majke* (Post 28,1-2). Upozoravamo ovdje da je formulacija ove naredbe (lo tiqqah - nećeš uzeti!) jednaka formulaciji negativnih zapovijedi u Dekalogu (Deset zapovijedi Božjih).

Dvije stvari možemo ovdje uočiti. Prije svega strah od mješovitih brakova. Mješoviti brakovi predstavljaju opasnost za pleme, za čistoću zajednice i njezinog

vjerovanja. Taj strah smo vidjeli već kod Abrahama kad svojeg slugu šalje u svoj rodni kraj da za njegova sina Izaka nađe ženu (usp. Post 24,2-9). Drugo, vidimo da u starini nisu smatrali da bude velika razlika u srodstvu između mladića i njegove žene. Izak će, praktično, uzeti za ženu kćerku svoga ujaka Labana, znači svoju sestričnu. I danas je na istoku tako, pogotovo u arapskom svijetu. Na taj način brakovi su se smatrali sigurnijima, mladi su bili više zaštićeni i pod okom cijelog plemena. U to vrijeme još nisu postojale mnoge spoznaje o genetici pa se to uopće nije smatralo ženidbenom zabranom.

Očev blagoslov

Sve je spremno za put. Jakov prima blagoslov svojega oca. To je blagoslov u kojem se zaziva onaj koji je najsvetiji "El-Šadaš", tj. Bog svemožni. Samo on može sinu Jakovu biti sigurnost na njegovom dugom putu. Uz blagoslov se izriče i želja kao njegov sastavni dio: *neka te učini rodnim i brojnim, tako da postaneš mnoštvo naroda (likehal 'ammim). Neka protegne na te blagoslov Abrahamov, na te i na tvoje potomstvo, tako da zaposjedneš zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica i koju je Bog predao Abrahamu* (usp. Post 28,3-4).

Uočimo važne momente ovog blagoslova. To je prije svega isti blagoslov kojim je Bog blagoslovio Abrahama i koji u sebi uključuje brojno potomstvo i posjedovanje zemlje. Ovaj blagoslov sada Izak (koji je jedini stvarni i zakoniti posjednik obećanja danog Abrahamu) prenosi na Jakova. I sve se to događa u velikoj vjeri (i to je također Abrahamova vjera!) da će se to Božje obećanje i ostvariti, budući da je Jakov (kao što je to bio i Abraham) za sada još samo pridošlica. O Jakovljevom putu se samo kratko izvještava da je uspješno stigao u Padan Aram k Rebečinom bratu Labanu. Opširnije se govori o Ezavovoj reakciji na taj događaj. On odlazi kod svojeg strica Jišmaela (drugog Abrahamovog sina) i ondje se ženi svojom vlastitom sestričnom, tj. Jišmaelovom kćerkom Mahalatom. Je li time htio ugoditi svojem ocu Izaku koji je njegovom bratu zabranio da za ženu uzme Hetitkinju, tj. od kanaanskih djevojaka? Teško je reći, no postupak je svakako neobičan a pisac (to je svećenička redakcija) na neki način želi pozitivno pokazati Ezava.

(U sljedećem broju: Jakovljevi san)

Uređuje:
Katarina Čeliković

ŠTO ĆU REĆI ISUSU!

Isuse, hvala ti što čuvaš moje roditelje, oni mi pružaju nježnost, ljubav i sigurnost. Velika ti hvala što lebdiš iznad moje nemirne sestrice i pružaš joj lijepo djetinjstvo. Neizmjerne sam ti zahvalan što poklanjaš zdravlje mojim didama i majkama te tako njihov starački život lakše doživljavaju uz nas. Velika radost je u obitelji kada osjetiš slogu, a ja je osjećam i zato sam sretan.

Danijel Šarčević, Stari Žednik

Zasluzena nagrada

Kraj školske i vjeronaučne godine obradovao je mnoge đake i vjeroučenike. Moramo priznati da nije nimalo lako bilo učiti cijele godine koja nekada zna biti vrlo dugačka. Ali, isplatio se trud bajmočkih vjeroučenika. Odlazak na vjeronauk, izradu domaće zadaće dragi je Bog nagradio izletom na Palić. Evo što misle o mini-ekskurziji neki vjeroučenici:

* Svatko je dobio ono što je tijekom godine zaslužio. Volio bih da se to ponovi. (Darko, 2. r.)

* Želio bih da se to ponovi. (Bojan, 3. r.)

* Željela bih opet nekuda ići s vjeronaučnom grupom. (Mila, 4. r.)

* Najviše mi se sviđelo druženje, čitanje, pjevanje. Svidjela mi se priča o dječaku koji je želio bicikl i pjesma "Hvala za svako dobro jutro". (Goran, 5. r.)

* Bilo je lijepo. Najviše nam se sviđjela palička crkva jer je iznutra od drveta. Sve je bilo zanimljivo, kratko ali lijepo, (druženje, pjevanje, pričice, ZOO-vrt). Lijepo smo se proveli. Moglo bi se ponoviti na nekom drugom mjestu, isto tako lijepom. Malo druženja ništa ne škodi. (Sanja, Maja i Anamarija, 5. r.)

* Bilo je lijepo. (Perica, 5. r.)

* Najljepša je bila posjeta ZOO-vrtu u kom smo vidjeli mnogo životinja. (Lajčo, 7. r.)

Ovakva druženja bi mogla biti češća - svi su se složili s tim (što se tiče nas malo starijih ne bismo se bunili da takva druženja postoje i za nas:).

Djeca iz Bajmoka

MINISTRANT U KOPAČKAMA

Naš ministrant, ovogodišnji prvopričesnik **DINKO KUNTIĆ**, pored odličnog uspjeha u školi i vjeronauku, te obnašanju dužnosti ministranta u crkvi sv. Roka odličan je nogometaš u subotičkoj ekipi NK "Bačka".

Sudjelujući na mnogobrojnim turnirima diljem Vojvodine i R. Mađarske sa svojom generacijom malih nogometaša rođenom 1994., u posljednje dvije godine postigao je preko stotinu go-

lova. Zahvaljujući dobrim igrama, kao nagradu je dobio poziv da sudjeluje sa starijom generacijom NK "Bačka" na velikom međunarodnom turniru u švedskom gradu Geteborg na "GOTEALAND" kupu od 11.-18. srpnja ove godine. U športskim krugovima ovaj turnir se smatra kao nezvanično Svjetsko prvenstvo za djecu toga uzrasta. Pored sudjelovanja na tako prestižnom turniru, od prije nekoliko tjedana naš ministrant Dinko našao se i na širem popisu reprezentativaca Srbije i Crne Gore.

- Jako volim nogomet, koji treniram već pune četiri godine, svaki tjedan 3-4 puta. U svim ovim turnirskim obvezama nikad nisam zaboravio crkvu. Svake nedjelje ustajem rano, odlazim na prvu jutarnju misu i ministri-ram, te odmah poslije završetka odlazim na utakmice. Želja mi je da na Svjetskom prvenstvu postignem barem jedan gol te da se nađem na popisu reprezentativaca SCG" - kaže Dino. /P. K./

DRAGA ZVONČICE

Ove godine smo imali samo jednog sudionika na dječjem pjesničkom maratonu. Jedna pjesma mu je ušla u Zbornik radova, ali mi šaljem jednu koja se nama sviđa.

POZDRAV SALAŠU

JEDNOG DANA PRESELIO SAM SE
SA MOJIMA NA SELO,
TUŽAN SAM BIO DOK SAM SA
SALAŠA ODLAZIO.
SVE SAM POZDRAVIO,
ŠARENE LIVADE,
VESELE ČOBANE,
DRVEĆE ŠTO SANJA,
PTICE ŠTO CVRKUĆU,
A NAJVIŠE DRAGU
SALAŠARSKU KUĆU.

Alen Kopunović,
IV. razred
Stari Žednik

Dan na salašu obitelji Tikvicki

I ove su godine djeca iz subotičkog vrtića Marija Petković posjetila salaš na Bikovo kod obitelji **Gabrijele i Grga Tikvicki**. Dan uoči blagdana zaštitnice vrtića 8. srpnja krenuli smo autima na salaš.

Druženje na salašu započelo je srdačnom dobrodošlicom. Slika za pamćenje bila je u staji gdje nas je dočekalo malo ždrijebe koje je prije tjedan dana ugledalo svjetlo dana ovdje na salašu. Od mnogobrojnih uzbuđenja izdvajamo vožnju u kočiji u kojoj je kočijaš bio sam domaćin gospodin Grgo. Nakon vožnje nastavili smo se igrati po salašu raznim igračkama, a odrasli su i po vrućini igrali nogomet i odbojku. Domaćini su pripremili ručak za mnogobrojne goste kojih je bilo sedamdesetak.

Ovim putem željela bih u ime djece, roditelja, časnih sestara, župnika preč. **Andrije Anišića** i nas odgojiteljica iz vrtića zahvaliti obitelji Tikvicki i svima koji su im pomogli oko organizacije boravka na salašu. /s. Iva Bagarić/

ZLATNA HARFA 2004.

Tko pjeva dvostruko moli!

I najmlađi crkveni pjevači željeli su udvostručiti svoju ljubav i molitvu Isusu, te su se okupili u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici 19. lipnja 2004.

Bio je to susret malih dječjih zborova "Zlatna harfa". Nastupilo je dvanaest zborova uz pratnju svojih kateheta i katehistica. Na susretu su bili i najmlađi pjevači, djeca iz vrtića "Marija Petković". Doista svi su bili najbolji. Svojom nazočnošću djecu je počastio naš biskup **dr. Ivan Pénzes** i uzveličao koncert na radost malenih, ali sigurnih pjevača. Katedralni župnik

mons. Stjepan Beretić je pozdravio sve nazočne zborove a na kraju je podijelio svima diplome za uspomenu na sudjelovanje na Zlatnoj harfi. Program je vodila gospođa **Anastazija Piuković** a glavni organizator i ove je godine bila **s. Mirjam Pandžić**.

Jedna zanimljivost. Djeca iz Svetozara Miletića i Čonoplje imali su najmlađu orguljašicu koja se zove **Jula Bito**. Ima samo devet godina, a sviranjem se bavi već dvije godine. Učiteljica koja vodi brigu o njenom napredovanju je kantorica **Melinda Balaž**. Malena Julija svira u crkvi "Svi Sveti".

Čestitamo svima i želimo im da svojom pjesmom i sviranjem slave Gospodina koji će sigurno to obilno nagraditi i na zemlji i u vječnosti.

s. Iva

U ovom broju objavljujemo 6 zborova - nastavak u narednom "Zvoniku"

Dječji vrtić "Marija Petković" - Subotica

župa "Kraljica svijeta" - Palić

župa "Isusovo Uskrsnuće" - Subotica

župa "Sv. Marka - Stari Žednik

župa "Sv. Roka" - Subotica

župa "Sv. Terezije" - Subotica

Uredila: Nevena

"JA SAM GLASNIK VELIKOGA KRALJA..."

Ovih smo dana proslavili blagdan sv. Petra i Pavla, apostolskih prvaka. Par trenutaka svoje osobne molitve, vjerujem, da je većina vas posvetila duhovnim zvanjima. Žetva je velika, a radnika malo i zato molite za naše mladomisnike i đakone.

Ali... nisu samo oni pozvani da navješćuju našega Gospodina. I ti i ja, svatko od nas, pozvan je za glasnika Velikoga Kralja. Možda nismo odabrani da govorimo velikim skupinama ljudi, da tumačimo evanđelje ali svojim ponašanjem, riječima i djelima svi smo mi Isusovi glasnici u svojoj okolini.

Ovo je vrijeme molitve za duhovna zvanja, zato moli žarko dobroga Gospodina da nam podari dobre svećenike, mnogo uzornih redovnika i redovnica, i ne zaboravi moliti za sebe. Moli Isusa da ti da snage da iz dana u dan stasavaš u sve boljeg glasnika i da te Duh Sveti stalno vodi, bdi nad tobom i ne dozvoli da posustaneš. Možda dosad nisi primijetio da nije lako ustrajati u tom pozivu svaki dan. Najsitnije i najbezopasnije stvari često ometu tvoje misli i samo jedna rečenica, jedan događaj, jedan tren je dovoljan da padneš. Moli, dakle, Duha Svetoga da ti bude na pomoći. Samo hrabro, jer TI SI GLASNIK VELIKOGA KRALJA!!

Nevena

MISA MLADIH ZA MIR U ŽEDNIKU

Lijep broj mladih a i onih starijih okupio se na misi mladih za mir 2. srpnja u crkvi sv. Marka u Starom Žedniku. Došli su u Žednik mladi iz Subotice predvođeni preč. **Andrijom Anišićem**.

Nakon mise, kao i svake godine, župnik vlč. **Željko Šipek** i mladi iz Žednika pozvali su sve okupljene na druženje uz dobru glazbu i čašćenje. Druženje je potrajalo, a mi mladi već čekamo srpanj iduće godine kada ćemo se, ako Bog da ponovno okupiti u Žedniku i moliti za mir.

Mirjana Horvacki

NA TRIBINI MLADIH

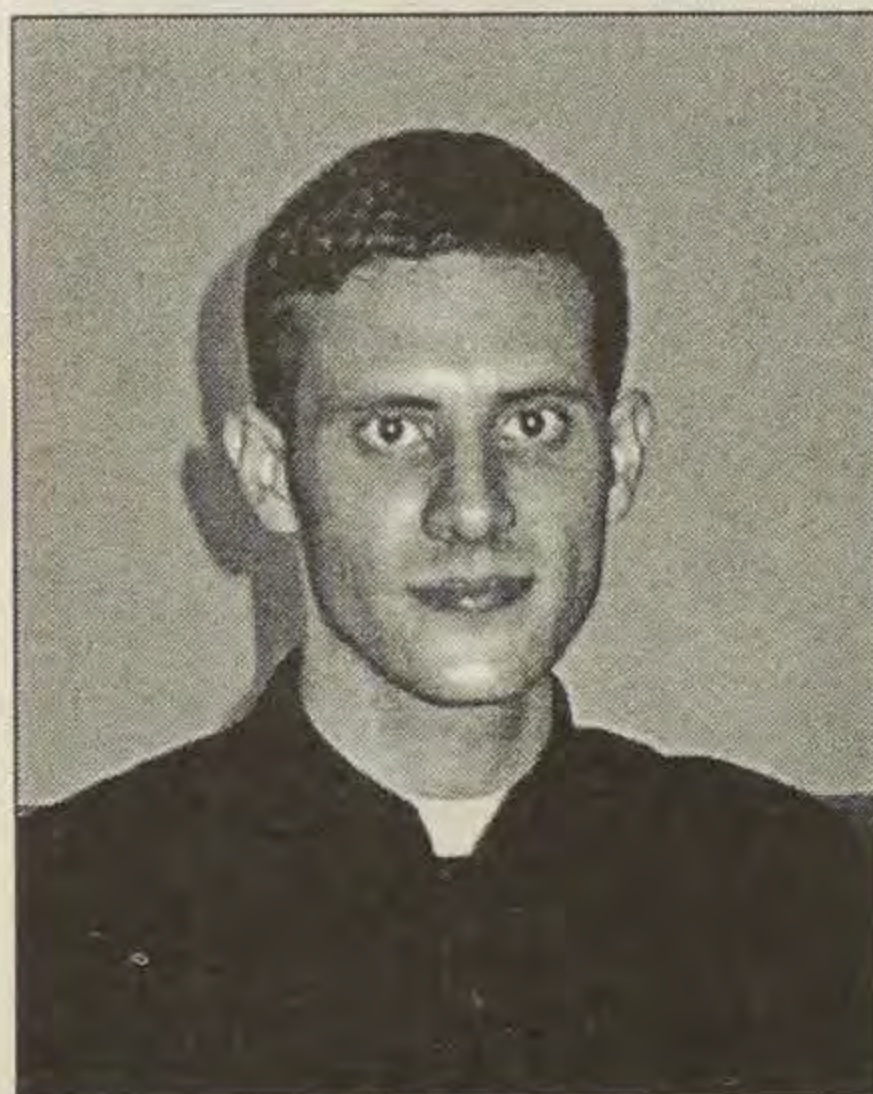
KAKO JE NASTAO ŽIVOT

Posljednja tribina pred ljetni odmor održana je u nedjelju 20. lipnja u Katoličkom krugu. Za predavača odbor je izabrao vlč. **Gorana Vilova** koji je govorio na temu "Postanak i razvoj života sa znanstvenog i vjerskog gledišta". Nažalost, na vrlo zanimljivo predavanje došao je neobično mali broj mladih, ali su zato svi prisutni s velikim zanimanjem saslušali predavanje.

"Ako želimo znati tko smo, moramo se prvo zapitati gdje smo, tj. odakle smo. Ako ne znamo odakle smo - ne znamo ni tko smo!" Predavač je ukazao na razilaženje znanosti i Crkve u odgovoru na ovo pitanje, što u biti i nije tako. Ovaj se dojam stječe zbog nerazumijevanja, kako Svetoga pisma, tako i znanosti. Znanost kaže da je mjesto na kojem živimo, planet Zemlja, samo jedna točka u Galaksiji, koju nazivamo "Mliječni put", a koja je opet samo jedna u velikom broju galaksija, u svemiru, a nastale su velikom eksplozijom "Big Bang", prouzročene raznim kemijskim i fizičkim reakcijama, evolucijom. Tijekom mnogo, mnogo vremena obrazovao se čovjek iz tzv. čovjekolikog majmuna. To je, u neku ruku, istina,

ali Crkva ide mnogo dublje s idejom otkuda svijet. Crkva ne poriče ni "Big Bang", ni Darwinovu teoriju o evoluciji. U Bibliji piše da je Bog stvorio svijet za šest dana; šestoga dana čovjeka. Ovo nikako ne smijemo shvatiti doslovno. Pjesnik je u Bibliji sve Božje stvaranje pojednostavnio i prikazao kao događaj koji se zbio za šest dana. Ljudi su uvijek bili zbunjeni, i još uvijek jesu, upravo zbog toga što znanost i Crkva propovijedaju različito. Crkva ne poriče ideju o nastanku svijeta, ali nešto, ili bolje reći NETKO je morao prouzrokovati tu najmanju iskru u određenom vremenu i prostoru koja je uvjetovala "Big Bang" i nakon mnogo godina. Taj Netko jest BOG, stvaralac života.

Znanost kaže: čovjek je nastao od majmuna, a Biblija piše da je Bog stvorio prve ljude Adama i Evu. Nikako ne smijemo reći da je čovjek nastao od majmuna, jer se oni razlikuju, između ostaloga po tome što čovjek ima dušu, a majmun je

životinja. Tijelo čovjekovo možda jest evoluiralo od majmuna kao vrste, ali čovjek bez duše nije čovjek, a Bog je taj koji je čovjeku u nosnice udahnuo dah života, dušu. Adam i Eva mogu predstavljati jednostavno, čovjeka i ženu, a mogu biti i metafora za cijeli ljudski rod u njegovim počecima. Znači, sve je u pogrešnom tumačenju znanosti i vjere. Što dublje netko istražuje i zalazi u svijet znanosti polako počinje shvaćati da sve, bez obzira na znanstvena istraživanja, ima savršeno određenu funkciju u našem životu, a to je samo Bog mogao predvidjeti.

Na kraju, vanzemaljski život. O tome znamo malo ili skoro ništa. Naravno da je interesantna tema o vanzemalcima ali ovo ostaje budućim naraštajima da otkriju. Još nam je uvijek nepoznat prostor koji nazivamo svemir, za koji nismo sigurni, ima li granice ili ne. Dosad nije pronađen planet, sličan našem, na kojem postoji život. Dok ne dobijemo odgovore na ova pitanja, nama ostaje samo da razmišljamo o našim počecima i o našoj budućnosti.

Ivana Matoš

MISA MLADIH ZA MIR U KOLOVOZU 6. 08. u 19 sati u Franjevačkoj crkvi

Duh Sveti u nama

Po pečatu i darovima Duha Svetoga ili po primanju sakramenta Potvrde postajemo punoljetni kršćani.

Duh Sveti nas potiče da činimo dobra djela, a loših da se klonimo. On nam daje nutarnju snagu da izdržimo svakojake teškoće. Kao što nam je poznato, Duhovi se slave na dan Pedesetnice, kada se Duh pojavio među apostolima u obliku plamena. Taj Duh im je dao darove da mogu govoriti drugim jezicima. Duh nam daje i **znanje, jakost, mudrost, razum, savjet, pobožnost i strah Božji.**

Duh Sveti prisutan je u svakom čovjeku i pomaže mu. Ali postavlja se pitanje da li je čovjek upoznao svoga čuvara nutrine. Ako ga je upoznao i shvatio njegovo djelovanje, čovjek biva sretan. Ali onome koji ga je upoznao pa zatim zanemario ide tada sve nizbrdo, odnosno nastaju problemi, poteškoće... Jednom riječju, nije sretan.

Stoga, ako smo i upoznali Duha i primili ga u našu nutrinu, budimo i dalje aktivni u traženju njegovih čari, jer on nam daje mir i radost.

/Krizmanik I./

ZAUSTAVITE KAZALJKE STARE

Zaustavite kazaljke stare
Zaustavite vlak kojim odlazim ja.

Čekajte da posljednji put čujem tamburaše,
I lijepe pjesme naše,
Glasne žice.
Zvuke tamburice,

Zaustavite vlak samo na tren,
Da još jednom, samo jednom čujem glas njen,
Glas moje mile mati
Koja me na put prati.

Zaustavite vlak i otvorite vrata
Da još jednom poljubim brata, a onda svejedno je,
Krenite kad se već mora.

Ne znam kad ću se vratiti
Kući svojoj, roditeljima svratiti,
Ne znam kada ću ponovno čuti glas njen,
Tamburaše samo na tren
Vidjeti sestre, poljubiti brata,
Reći tata.
Ne znam.

Znam samo jedno
Prije no što krenem
Zaustavite kazaljke stare.

Mirela

Realan život - moj put...

Pri završetku osmoga razreda, pa i poslije, aktualna tema kod osmaša bila je, naravno - tko će što upisati. I mene su prijatelji to isto pitali. Rekao sam im da ću otići u franjevačko sjemenište. Prva reakcija na to, bila je: "što vidiš u tome, pa to je totalno dosadno, nećeš se ženiti, bit ćeš izoliran od svijeta...". Roditelji su znali za ovu želju od ranije, vidio sam da se raduju ovoj odluci ali su tražili od mene da je na neki način potvrdim. Morao sam najprije položiti prijemni ispit u srednjoj glazbenoj školi da se slučajno ne predomislim. Sve sam učinio da bih dokazao koliko mi je stalo do mjesta gdje ću biti najbliže Bogu i to u zajednici.

Ovaj uzburkan svijet stvorio je pravu zbrku među ljudima. Naime, mnogi osim ludiranja i zabavljanja ne vide prave vrijednosti u životu. Ja sam osobno otkrio da u životu mogu postojati i takvi trenuci u kojima se događaju čudesne stvari, drugima nemoguće. Živjeti u Božjoj prisutnosti je ono što svaki čovjek može odabrati, što je zapravo i logično. Našom molitvom jačamo si vjeru i uklanjamo tragove skepticizma. Što nam je jača vjera, to su veći darovi koje dobijamo. Greška u nama je što ne poznajemo dovoljno Boga da bismo mogli dokučiti bit tih darova. Jer ima darova koji su izazovno teški. Ali i oni su dio Božjega plana. Ako ih odbacimo, time rušimo povjerenje kod Boga. Te darove moramo prihvatiti kao izazov i upotrijebiti ih. Na taj ćemo način steći povjerenje i iskoristiti talente koje nam je Bog podario. A kao nagrada, stići će lijepi i prijatni trenuci već u ovom zemaljskom životu.

Moje buduće zvanje, za čije ostvarenje molim Gospodina, obuhvaća poseban način pristupanja Bogu i njegovim darovima. Ubuduće moj će se život razlikovati od života suvremenog čovjeka po tome što ću biti bliže Isusu, molitvom ću otkriti pravi smisao življenja. Volio bih biti poticaj drugima da izaberu duhovno zvanje jer mlađe generacije sve više vuče život pun negativnosti, droga i lažnih užitaka. Volio bih da drugi uvide kako nam Bog nudi realne i prave vrednote, jer živjeti u njima znači skupljati bodove za Raj.

Filip

**Tražio sam Snagu...
I Bog mi je dao poteškoće koje su me osnažile.**

**Tražio sam mudrost...
I Bog mi je dao Probleme koje je trebalo riješiti.**

**Tražio sam Bogatstvo...
I Bog mi je dao Mozak i Tijelo da mogu raditi.**

**Tražio sam Hrabrost ....
I Bog mi je dao prepreke koje je trebalo svladati.**

**Tražio sam Ljubav.....
I Bog mi je dao ljude kojima je trebalo pomoći.**

**Tražio sam Usluge ....
I Bog mi je dao prilike.**

**Nisam dobio ništa od onog što sam tražio....
Ali dobio sam sve što mi je trebalo.**

DEMOKRACIJA - ŠTO JE TO?!?!?!?

U većini zemalja istočne i srednje Europe u kojima je dugo godina bio komunizam, s pravom se postavlja pitanje "Što je to demokracija?". Nažalost, teško ćemo dobiti dobar i kvalitetan odgovor na to pitanje. U šarenilu mnogobrojnih definicija te famozne demokracije, ono najkraće a što je ujedno najlakše i zapamtiti je to da je demokracija vladavina naroda. Znači, vlast proizlazi iz naroda.

Dakle, nije toliko bitno što je sama po sebi demokracija već koje su naše obveze u istoj i koja su naša prava. U tranzicijskim zemljama koje gravitiraju k Europi i nadaju se skorom ulasku u EU, ljudi nisu dovoljno obaviješteni na koji način funkcionira jedno demokratsko društvo i što sami građani trebaju činiti

kako bi ono i dalje funkcioniralo. Ta neobaviještenost i nezainteresiranost ljudi za događaje i procese oko njih imaju duboke korijene u komunizmu koji je ostavio duboke tragove. Ljudi su navikli biti pasivni sudionici društvenog života. Demokracija to MIJENJA! Demokracija podrazumijeva aktivno sudjelovanje u društvenom životu svih pojedinaca. To je ono glavno...

Imali smo, evo, nedavno predsjedničke izbore i to u dva kruga. Koliko je ljudi shvatilo da je to nešto bitno? 50 %... Da li doista mislite da je to dovoljno? Da polovina stanovništva odlučuje o budućnosti cijele zemlje. Na tome doista treba poraditi i promijeniti dosadašnje navike. Ali počnimo od nas, mladih. Mladi su sigurno najveći apstinenti od izbora. Zašto? Neki kažu da ih ne zanima politika, dok drugi misle da jedan glas neće ništa promijeniti. Ne mora sve mlade podjednako zanimati politika da bi dali svoj glas nekoj stranci ili nekom čovjeku koji će ih poslije predstavljati. Okruženi smo sa svih strana mnogim informacijama i na osnovu njih možemo bez problema odlučiti za koga ćemo dati svoj glas. Na koncu konca, uvijek možemo na sljedećim izborima dati svoj glas nekom drugom ako nam se ne sviđa ono što je bilo urađeno dotad. Jedan glas može puno promijeniti, jer tu nije u pitanju samo jedan glas već čitavo jedno (ne)birračko tijelo, sastavljeno upravo od tih pojedinačnih glasova, koje konstantno ne izlazi na izbore.

Što o svemu ovome kaže Katekizam Katoličke Crkve?

Kratko i jasno: "Podložnost vlasti i suodgovornost za opće dobro sadrže moralni zahtjev plaćanja poreza, vršenja prava glasa i obrane zemlje."

Dakle, izlazak na izbore i davanje glasa je i naša moralna obveza.

Mladi,

krajnje je vrijeme da počnete brinuti o svojoj budućnosti jer ako ne budete vi to činili, učinit će netko drugi to umjesto vas a onda vam neće biti drago. Zato shvatite svoju građansku dužnost ozbiljno i dajte svoj glas uvijek po svojoj savjesti onomu koji svojim ponašanjem, djelima i riječima garantira da će štiti vaše interese.

Igor

NE ZAPOČINJI DAN JUČERAŠNJIH GREŠKAMA (1)

Što je u prošlo ne može se izmijeniti, ali velika je milost što s budućnošću nije tako. Sve što je bilo, bilo je. Sve naše misli, riječi i djela zakopana su u vrijeme. Ako nosiš neki grijeh, idi i oslobodi ga se u ispovijedi. Nemoj ga vući sa sobom svaki dan, kao neki teret kojeg se lako možeš osloboditi. Posvađan si s nekim. Odmah se pomiri, jer nije ti znano ni časa ni dana kad ćeš ti ili ta osoba umrijeti. Tako bi ta mržnja bila vječna.

Vrijeme je velikih promjena u našoj zemlji. Potrudi se da ti sam poradiš (osobito kao kršćanin) da tvoja okolina ne slijedi mane i pogreške starijih. Primjerice, ti kao kršćanin nemoj ostajati na žurkama do rane zore. Nemoj se opijati, što je kod nas već postalo normalno. Pogledajte onog pijanca kod samoposluge. TO SI TI, kad se napiješ. U redu je popiti jednu čašu, ali zašto još! To nije nikakva sreća i hrabrost nego KUKAVIČLUK I BJEŽANJE OD REALNOSTI. Kršćani nisu kukavice. Oni i umiru za Krista,... A mi - kakvi smo mi kršćani kad pocrvenimo od sramote ako čujemo da netko van crkve priča o Isusu. Ostavi već jednom to piće koje ne donosi nikakve dobre plodove.

I još samo da vas podsjetim: "RASPUST" ZA CRKVU NE POSTOJI !!! Ne zaboravi da si sada sigurno slobodniji, iako negdje radiš. Znači, više molitve ali ne iz molitvenika, nego iz duše i molitvene zajednice koju ste imali zadaću osnovati, a što ne otići na sv. misu radnim danom.

petar

PISMO PRIJATELJA

Morao sam ti se javiti. Jednostavno sam morao to učiniti da ti kažem koliko te volim i brinem se za tebe. Jučer sam te vidio kako šetaš s prijateljima. Bio si sretan i nasmijan. Nadam se da ćeš uskoro poželjeti i sa mnom tako šetati. Čekao sam da mi se javiš. Nisi to učinio. Nije važno, ja te i dalje volim. Sljedeće sam ti jutro priredio predivan izlazak sunca. Ali ti si se probudio kasno. Žurno si se spremio i trčao u školu. Išao sam tužan, ali nisam gubio nadu. VOLIM TE!!!!!!!!!!!! Pokušao sam ti to reći svakog jutra, popodneva i noći. Moja ljubav spram tebe dublja je od svih mora. Kad bi me bar poslušao. Molim te, javi se uskoro. Pa makar to trajalo na trenutak, ipak mi se javi. Ja ću te čekati - jer te volim i brinem se za tebe.

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

Obitelji, zabavi se skupa!!!

Za ovaj srpanjski broj, kada ćete svi, nadamo se, naći vremena biti skupa, dajemo vam prijedlog: riješite ovaj zabavni kviz! Podijelite se u ekipe (npr. mama i kćerke, tata i sinovi, ili obrnuto - za test nije bitno!). Dobro, ako su timovi spremni, mineralna voda i cedevita spremni, nagrade ugovorene, počnite - sad!

1. **Nedjelja je kršćanima...**
  - A - dan kao i svaki drugi
  - B - dan za "auto-pijacu"
  - C - dan Gospodnji
  - D - dan cjelodnevnog izležavanja
2. **Nedjelja nije "kršćanska" bez:**
  - A - posjeta rodbini ili prijateljima
  - B - odmora
  - C - obilnog, izvrsnog objeda
  - D - svete mise
3. **"Krunicu" kršćani mole:**
  - A - protiv nesanice i za ljepši san
  - B - u svibnju i listopadu
  - C - svaki dan
  - D - u listopadu
4. **Molitva je...**
  - A - razgovor s Bogom
  - B - pokora za grijehe
  - C - put do samospoznaje
  - D - zanimacija starih
5. **Kod stambenih problema pomaže**
  - A - svađom tražiti svoja prava
  - B - moliti svetog Josipa za zagovor
  - C - kredit pod bilo kojim uvjetima
  - D - dati novac u škrabicu svetog Antuna
6. **Zaštitnica mješovitog braka je:**
  - A - Sveta Julijana
  - B - Sveta Cecilija
  - C - Blažena Gizela
  - D - Blažena Marija Propetog Petković
7. **Koji je od ovih svetaca bio redovnik?**
  - A - Toma Blizanac
  - B - Toma Akvinski
  - C - Toma Becket
  - D - Toma Mor
8. **Koji je svetac zaštitnik grada Kotora?**
  - A - Sveta Barbara
  - B - Blažena Ozana Kotorka
  - C - Sveti Luka evanđelist
  - D - Sveti Marko evanđelist
9. **Koji je papa započeo II. vatikanski koncil?**
  - A - Ivan Pavao II
  - B - Pio XII
  - C - Ivan XXIII
  - D - Pavao VI
10. **Kako se zvao drugi papa?**
  - A - Pavao
  - B - Petar II
  - C - Anaklet I
  - D - Lino
11. **Kad je osnovan treći franjevački red?**
  - A - 1210.
  - B - 1221.
  - C - 1251.
  - D - 1351.
12. **Pod kojim imenom svijet zna za Ganxhe Bojaxhiu?**
  - A - Terezija od Djeteta Isusa
  - B - Majka Terezija
  - C - Mala Terezija
  - D - Terezija Avilska
13. **Koji je bračni par prvi proglašen blaženim?**
  - A - Marija i Josip
  - B - Joakim i Ana
  - C - Luigi i Maria Quattrocchi
  - D - Gizela i Stjepan Kralj
14. **Što je Ivan Pavao II dodao Gospinim litanijama?**
  - A - zazine "Majko Crkve" i "Kraljice obitelji"
  - B - otajstva svjetla
  - C - zazine "Kraljice apostola"
  - D - zazine "Kraljice svete krunice"

Svaki točan odgovor (u dnu strane!) nosi 2 boda. Tko osvoji:
 26 i više bodova - svaka čast!
 od 18 do 24 boda - prihvatljivo, ali može puno bolje!
 od 14 do 18 bodova - pokušajte opet!
 do 14 bodova - hmm... pođite na godišnji odmor i odmorni pokušajte opet!

Čestitamo svima - "pobjednicima" na znanju i vještini, a "poraženima" na dobroj borbi! Svima čestitamo što imate jedni druge, jer da nemate, ova stranica bi bila tužna, toliko tužna koliko je tužna svaka stranica koju nitko ne čita i koja nikome ne treba...

Sastavili: Bane i Vesna

Točni odgovori: 1c, 2d, 3c, 4a, 5b, 6a, 7b, 8d, 9c, 10d, 11b, 12b, 13c, 14a

BUNARIĆ

Naša Gospa mila
 Na Bunarić se spustila
 To je Gospa naša
 Kraj bački salaša

Tu su čobani bili
 Gospu su vidili
 Svoje stado su čuvali
 Gospi se klanjali

Na zelenoj travi
 Vodu iskopali
 U vodi se umivali
 Pa i noge prali

Gospe Bunarića
 Tebi hvalu dali
 Svi su joj pivali
 Gospe naša mala
 Nosimo tvoj pozdrav kući
 Sa oltara

Za Gospin rođendan
 Pisme smo pivali
 Na tom svetom mistu
 Gospu darivali

Tereza Ostrogonac

Uređuje: Jakob Pfeifer

ČVRSTA VOLJA DA SE NASTAVI PUT PREMA PUNOM ZAJEDNIŠTVU U KRISTU

/Zajedničko priopćenje pape Ivana Pavla II.
i carigradskog patrijarha Bartolomeja I./

“Bdijte postojani u vjeri, muževni budite, čvrsti. Sve vaše neka bude u ljubavi!” (1 Kor 16,13-14).

1. U duhu vjere u Krista i međusobne ljubavi koja nas sjedinjuje, zahvaljujemo Bogu na daru ovoga našeg ponovnog susreta, koji se događa o blagdanu svetih apostola Petra i Pavla, čime svjedočimo čvrstu volju da se nastavi put prema našem punom zajedništvu u Kristu.

2. Mnogi su pozitivni koraci koji su označili ovaj zajednički put, počevši ponajprije od povijesnoga događaja što ga se danas spominjemo: zagrljaja između pape Pavla VI. i patrijarha Atenagore I. u Jeruzalemu, na Maslinskoj gori, 5. i 6. siječnja 1964. Danas smo se, mi njihovi nasljednici, našli da se dostojno pred Bogom, u vjernosti toj uspomeni i izvornim nakanama, spomenemo toga blagoslovljenoga susreta, koji je već dijelom povijesti Crkve.

3. Zagrljaj naših prethodnika blage uspomene u Jeruzalemu vidljivo je izrazio nadu prisutnu u srcima svih, kako je to rečeno i u tadašnjoj izjavi: “Očiju upravljenih Kristu, koji je skupa s Ocem uzor i začetnik jedinstva i mira, oni mole Boga da ovaj susret bude znak i uvod u buduće stvari na radost Boga i prosvjetljenje njegova vjernoga naroda. Nakon tolikih stoljeća šutnje, sastali su se u želji da ostvare volju Gospodinovu, te da proglase staru istinu njegova Evanđelja povjerenoga Crkvi”.

4. Jedinstvo i mir! Nada zapaljena u tome povijesnom susretu osvjetlila je hod ovih zadnjih desetljeća. Svjesni da kršćanski svijet stoljećima trpi tragediju podjele, naši prethodnici i mi sami s ustrajnošću smo nastavili “dijalog ljubavi”, pogleda uprta u onaj svijetli i blagoslovljeni dan kada će biti moguće pričestivati se iz istoga kaleža svetoga Tijela i dragocjene Krvi Gospodinove. Mnogi crkveni događaji, koji su obilježili ovih posljednjih četrdeset godina, postavili su temelj i dali čvrstoću naporima bratske ljubavi: ljubavi koja je, učeći iz povijesti, spremna na praštanje, sklonija vjerovati u dobro nego u zlo, usmjerena ponajprije na suobličenje božanskom Otkupitelju, dopuštajući Njemu da privlači i mijenja.

5. Zahvaljujemo Gospodinu na primjernim znakovima međusobne ljubavi, sudjelovanja i dijeljenja, koje nam je dopustio da izvršimo, a među kojima se mora spomenuti posjet pape ekumenskom patri-

jarhu Dimitru 1979., kada je u fanarskome sjedištu najavljeno ustanovljenje “Mješovitoga međunarodnog povjerenstva za teološki dijalog između Katoličke crkve i Pravoslavne crkve u cjelini”, koja je bila još jedan korak koji se “dijalogu ljubavi” približio i “dijalog istine”; zatim posjet patrijarha Dimitra Rimu 1987.; naš susret u Rimu o blagdanu svetih Petra i Pavla 1995. kada smo u Sv. Petru skupa molili, premda bolno razdijeljeni za vrijeme slavlja euharistijskoga bogoslužja, jer nam još nije moguće piti iz istoga Gospodinova kaleža. Tu je zatim i u bližoj prošlosti susret u Asizu na “Dan molitve za mir u svijetu” te Zajednička izjava o očuvanju stvorenoga, potpisana 2002.

6. Unatoč našoj čvrstoj volji da nastavimo putem prema punom zajedništvu, bilo bi nerealno ne uočiti zapreke različite prirode: ponajprije doktrinalne, ali i one proizašle iz uvjetovanosti teškom poviješću. Usto, novi problemi izrasli iz dubokih promjena koje su se dogodile na političkom i socijalnom polju u Europi, nisu ostali bez posljedica po odnose među kršćanskim Crkvama. Vraćanjem u slobodu kršćana središnje i istočne Europe, probudili su se i stari strahovi, koji otežavaju dijalog. Pouka sv. Pavla Korinćanima: sve vaše neka bude u ljubavi, mora međutim uvijek odzvanjati u nama i među nama.

7. “Mješovito međunarodno povjerenstvo za teološki dijalog između Katoličke crkve i Pravoslavne crkve u cjelini”, pokrenuto s tolikom nadom, posljednjih se godina ne pomiče s mjesta. Ipak, ono može ostati prikladno sredstvo u proučavanju eklezioloških i povijesnih problema, koji

su u temeljima naših poteškoća, te iznaći moguća rješenja. Naša je obveza nastaviti s odlučnim djelovanjem na što skorijem oživljavanju njegovoga rada. Imajući u vidu inicijative u tom smislu u našim sjedištima u Rimu i Carigradu, obraćamo se Gospodinu kako bi podržao našu želju i uvjerio sve u neophodnost nastavka “dijaloga istine”.

8. Naš današnji susret u Rimu dopušta nam da se bratski osvrnemo i na neke probleme i nespozumne koji su se nedavno pojavili. Dugogodišnja navika “dijaloga ljubavi” pomaže nam upravo u tim okolnostima, kako bismo se ozbiljno suočili s poteškoćama, te one ne uspore ili potamne poduzeti hod prema punome zajedništvu u Kristu.

9. Pred svijetom koji trpi svaku vrstu podijeljenosti i neravnoteže, današnji susret želi konkretno i snažno podsjetiti na važnost potrebe da kršćani i Crkve žive među sobom u miru i slozi, te time jednoglasno vjerodostojnije i uvjerljivije posvjedoče poruku Evanđelja svijetu.

10. U osobitom europskom kontekstu, na putu prema višim oblicima integracije i proširenja prema istoku kontinenta, zahvaljujemo Gospodinu za taj pozitivan razvoj i izričemo nadu da će u toj novoj situaciji rasti i suradnja između katolika i pravoslavnih. Toliki su izazovi s kojima se valja skupa suočiti da bi se doprinijelo društvenome dobru: s ljubavlju liječiti pošast terorizma, ulijevati nadu mira, doprinositi smirivanju tolikih bolnih sukoba; vratiti europskome kontinentu svijest o njegovim kršćanskim korijenima; izgraditi istinski dijalog s islamom, jer se iz nezainteresiranosti i međusobnoga nepoznavanja može roditi samo nepovjerenje, pa čak i mržnja; jačati svijest o svetosti ljudskoga života; djelovati kako znanost ne bi nijekala božansku iskru što je svaki čovjek prima s darom života; sudjelovati kako ova naša zemlja ne bi bila izobličena te stvorenje mogne očuvati ljepotu od Boga darovanu; no, ponajprije, s novim žarom naviještati evanđeosku poruku, pokazujući suvremenome čovjeku kako mu Evanđelje pomaže u ponovnom pronalaženju sebe samoga i izgrađivanju ljudskijeg svijeta.

11. Molimo Gospodina da On dade mir Crkvi i svijetu, te da mudrošću svoga Duha oživi naš put prema punome zajedništvu “ut unum in Cristo simus” - “da budemo jedno u Kristu”.

Piše: Alojzije Stantić

OBNOVLJEN ČOBANSKI KRIŽ

U našem časopisu u broju za travanj 2003. godine od zaborava smo sačuvali "čobanski križ", koji je kadgod tolikim čobanima odminio daleku crkvu. Čobanluk je poso s kojim je čobanin i bojtar, il više nji, zauzet od jutra do mraka. A kako su i čobani virnici, križ njim je odminio daleku crkvu, pod njim su se molili, ispovidali viru kad je ko dospio. U dalekom još i danas netaknutom atu, jedino sačuvanom od toliki u bačkoj ravnici, dično stoji ovaj križ nuz ričicu Kireš, na dovat državne granice s Madžarskom.

Kad smo ga lani obašli, križ je bio zapušten, kamen peščar je načo zub vrimenta, počo se krunit, pa je korpus iz salivanca spao s antene križa. Na njegov mi je pozornost privukla **dr. Kata Dulić**, koju je otac vodio pod taj križ. Njeg su posičivali čobani, koji su u tom kraju čobanili. Posli II. svitskog rata nikog nisu puštali čak ni blizo granice, a kamol da se kogod vrzma oko nje, zato su se čobani okanili čobanluka. Ljudi su očli iz tog kraja, al je križ, podignut 1896. godine, osto da čuva uspominu na vrime kad je čobanima i nikolicini okolni salašara bio msto ispovidanja vire.

Priduzmljivi potomci čobana, na poticaj unuka **Paje Tumbasa: dr. Kate Dulić** i osobito njezine sestre **Vite** i čovika joj **Ante Kopunovića** latili su se i pronašli unuke i praunuke čobana čija su imena uklesana u križ. Na novomstarom mstu, na brigu di je križ prinet 1933. godine, dali su napraviti nov kameni križ, s novim korpusom, a u mramornoj ploči su uklesali imena njevi predaka, koji su iz močvare križ primistili na današnje msto. Časkom su s drugim potomcima čobana udivanili kako će izgledati današnji križ i za kratko vrime je zasjo u punom sjaju, što je zasluga potomaka Paje Tumbasa čiji su potomci odrišili buđelar. To su svatili ko obavezu, da moraju održavati nasliđenu starinu. Iako su se paštrili, nisu uspili pronaći nikog od potomaka čobanina **Kovača** (Kovács).

Na križu su s pridnje strane sačuvane samo izvorne početne riči posvete

Bogu: "Isten dicsőségére (Bogu na slavu)..., druge su vrimenom otpale s krunjenjem kamena, a ispod je na postolju uklesano ime "Stanko Babianović šumar." Na križu s desne, južne, strane su sačuvana imena čobana koji su ga prineli na ovo msto (odozgor na doli): **Tumbas Ivan, Tumbas Pajo, Kovacs ?, Ivanković Franjo, Francišković Ivan, Sudarević Vince, Aradski Đura.**

Blagoslov križa

Potomci čobana su udivanili blagoslov obnovljenog križa za 26. lipnja, kojeg su u nazočnosti pedesetak potomaka čobana obavili vlč. **Imre Ehman**, župnik župe sv. Križa i sv. Petra, na čijem području se nalazi ovaj križ; zatim preč. **Andrija Anišić** koji je odminio **dr. Andriju Kopilovića**, župnika šandorske župe Marija Majka Crkve di su kadgod stali većina čobana, i vlč. **Josip Leist**, palički župnik u čijoj župi živi danas dio potomaka čobana. Bio je pozvan i palički pravoslavni paroh, ali on zbog drugih obaveza nije mogao doći. Po lipom sunčanom vrimenu, u netaknutom okolišu, ovaj jedinstven blagoslov

katoličko-pravoslavno-bunjevačko-madžarsko-srpskog križa obavljen je na opće zadovoljstvo i pobožnost nazočne čeljadi.

Posli blagoslova čeljad su ugostili na salašu **Mate Tumbasa**, blizo trestišta, nuz hajdukovačku šumu, di su sa svećenicima proveli ugodno posli-podne, zadovoljni što ji je ovako, makar za kratko, sjedno duh dida i pradida. A da se lipo provedu, nastaro se danas jedini čobanin **Pajo Tumbas**, potomak Paje, koji je za tu priliku darivo, a šta bi drugo - neg jagnje.

Zanimljivost križa

Bilo koje veličine il vridnosti križ je znak kojim se kršćani diče i javno pokazuju da slide nauk Isusa, a tušta nji se paštri da mu budu što bolji učenici. Po tom svaćanju nema razlike izmed važnosti križa, dal je to, ko na priliku: španjolski EL Valle de los Caidos, (Dolina palih) blizo Madrida, na zajedničkoj grobnici falangista i republikanaca; il križ u Bleiburghu, u najvećoj grobnici anti-komunista; il u šenfliku senćanskog groblja nuz opet ko zna koju masovnu grobnicu koju su za sobom ostavili komunisti; il čobanski križ,... i ređanju nikad kraja. Svaki je križ važan još po nikom obilužju, bilo da se odnosi na niki događaj il da je važan ko čobanima njev križ.

Poziv obnoviteljima križa

* Prošlo je više od po godine kako su vandali srušili "Đukićev križ", na putu za Bajmak, malo dalje od Kucure prema Maloj Bosni, a još se niko od potomaka nije latio da obnovi starovinski križ, kojeg su Đukićevi talovali zajedno s imovinom. Triba l' križ, znak i dika kršćana, ostavina naši stari, iskomadan zarasti u korovu?

* ZVONIK se diči da je pokrenio nakanu da su se toliki potomci predaka latili i obnovili talovan križ. Za većinu obnovljeni križeva znamo, al kako želimo ovikovičit taj učinak, molimo da nam se jave svi koji su do sad obnovili, doveli u red nasliđen križ, da ne bi koga izostavili, jel ji sve želimo predstaviti našim čitateljima i tako druge potaknuti da ji slide u očuvanju starine.

Piše: dr. Ivan Poljaković

Zašto trebamo braniti svoju vjeru

Apologetika je grana teologije koja se bavi obranom vjere. Mnogi misle da danas nije potrebno braniti vjeru, jer tobože živimo u doba demokracije i ekumenizma pa bi obranom vjere samo zaoštrili međuljudske odnose. Vlada mišljenje da treba poštivati tuđe mišljenje i uvjerenje, ma kakvo ono bilo, a sve to radi izbjegavanja sučeljavanja i trzavica - radi mira u kući. Mi često imamo različito mišljenje o nekom nogometnom timu, o pjevaču, o političkoj stranci i o tome živo raspravljamo i sučeljavamo svoja mišljenja, a ipak ostajemo i dalje prijatelji. Kada je riječ o vjeri, onda se pak radije povlačimo u sebe i svoje stavove zadržavamo za sebe bojeći se da ne bi drugu osobu uvrijedili.

Da bismo imali pravilan stav prema obrani vjere samo se trebamo ugledati na Isusa, jer on nam je primjer u svemu. Isus se nije libio ukoriti, opomenuti, prozvati i to ne samo svoje učenike nego i sve druge ljude s kojima se susretao, bez obzira na njihovo religijsko opredjeljenje. On je propovijedao evanđelje svakom čovjeku, a od svojih sljedbenika je tražio da čine isto. Od tih prvih dana kršćanstva, još za vrijeme Isusova života, pa sve do danas, vjera je uvijek bila napadana. Sjetimo se kako su farizeji optuživali Isusa da čini čudesa uz pomoć sotone. No, Isus nije ostao šutke nego im je odgovorio na te optužbe (Mt 12,24-30). Koliko mi čujemo optužbi na račun Katoličke Crkve; da li mi odgovorimo na te optužbe, i da li znamo na njih odgovoriti?

Od apostola pa sve do danas uvijek je bilo branitelja vjere. Sveti Pavao u svojoj poslanici Kološanima kaže: "U svakoj se mudrosti poučavajte i razumijte!" (Kol 3,16). Ne trebamo se stidjeti svoje vjere, niti ustručavati od pouke ili upozorenja onima koji krivo vjeruju (Tit 1,10-11; 3,10). Da bismo mogli braniti svoju vjeru moramo je prvo dobro poznavati. Katolici su sol zemlji. "Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti?" (Mt 5,13). Katolici koji ne prihvaćaju vjeru u cijelosti su kao sol

koja obljutavi. Umjesto što napadaju crkvu, bolje bi im bilo da slušaju svoje svećenike i biskupe koji već 2000 godina brižljivo čuvaju i prenose vjeru otaca svojih, onako kako su nam je predali apostoli.

Danas postoji preko 30.000 samo na kršćanstvu baziranih denominacija, sekti i kultova, da i ne spominjemo ostale religije istoka, kao što su budizam, hinduizam itd. Ima raznovrsnih religija, počevši od onih koji se klanjaju komadu kamena, do onih koji vjeruju da Bog vozi leteći tanjur. Da li mi trebamo poštivati njihovo mišljenje, bez obzira koliko su u krivu? Mnogi misle da nam to nalaže demokratsko opredjeljenje, da je sučeljavanje besmisleno jer vodi k razdoru. Međutim, Isus ne poznaje kompromis kada je vjera u pitanju: "Ne mislite da sam došao mir donijeti na zemlju. Ne, nisam došao donijeti mir, nego mač" (Mt 10,34). Sjetimo se samo koliko je mučenika dalo svoje živote u obrani vjere. Poznati apologet **Frank Sheed** tvrdi da svaki čovjek zaslužuje poštovanje, ali ne i svako njegovo religijsko uvjerenje. Čovjekovo razmišljanje o religiji ne bi trebalo zasluživati više poštovanja nego njegovo razmišljanje o bilo kojem drugom polju života, na primjer o nogometu. Pokazati poštovanje prema religijskom uvjerenju za koje znamo da je krivo, značilo bi da tu osobu tretiramo djetinjasto, ne želimo joj reći istinu da joj ne bi razbili iluzije. Drugim riječima, tretirajući čovjekovo religijsko uvjerenje s više poštovanja nego ono zaslužuje znači tretirati čovjeka s manje poštovanja nego on zaslužuje. Ako mi vidimo da netko srlja u propast mi ćemo ga upozoriti, mada ćemo respektirati njegovu odluku kakva god ona bila, jer slobodna volja je dana od Boga i to se mora poštivati. Treba dakle pokazati respekt prema čovjeku, ali ne bezuvjetno i prema njegovom uvjerenju. Ako budemo šutjeli, onda ćemo završiti kao one zemlje u kojima su legalizirani abortus, eutanazija, homoseksualni brakovi, prostitucija, droga itd. "Vi ste svjetlo svijetu," rekao je Isus svojim

sljedbenicima. "Niti se užije svjetiljka da se stavi pod sud, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući (Mt 5,14-15)."

Neki će reći, pa sve su religije samo različiti putovi u nebo, nema bolje ili lošije religije. Sve religije potječu od čovjeka te se zasnivaju na čovjekovom poimanju Boga i vode do Boga ovim ili onim putem. Mogli bi reći da - ALI, postoji jedna religija koja je drugačija od svih ostalih, jedna religija koja ne potječe od čovjeka već od Boga živoga, religija koju nije izmislio čovjek, već nam je dana kroz objavu Isusa Krista Boga našega - tu religiju naučava jedna sveta katolička i apostolska Crkva. Katolička Crkva je jedina koja može reći da je njen osnivač sam Bog (Mt 16,18), a ne čovjek. Ni jedna druga religija ne može ustvrditi da je osnovana izravno od Boga.

Ekumenizam nikako ne stoji u suprotnosti s obranom vjere, naprotiv. Pravi ekumenizam se zasniva na razumijevanju razlika među religijama, te dijalogu o tim razlikama i suradnji na onim poljima koja su nam zajednička. Ignoriranje razlika ili izbjegavanje razgovora o razlikama ne može dovesti do plodne suradnje. Upravo suprotno, različita stajališta se moraju dobro upoznati, kako bi obje strane, dobro informirane, mogle ući u dijalog. Klasičan primjer lošeg ekumenizma je kad se kritizira određeno stajalište, a da se o njemu nema prava informacija. Nama je dužnost objasniti stajališta Katoličke Crkve, kako bi nas drugi mogli bolje razumjeti.

Obrana vjere nije samo usmjerena prema drugim religijama ili nevjernicima, mada je to njen primarni zadatak, već ona često vodi i k vlastitom obraćenju, tj. produbljivanju vjere te nam pomaže, upoznavši otajstva vlastite vjere, da vjerodostojnije živimo vjeru svojih otaca. Na kraju, mogli bismo reći da se konačna svrha obrane vjere svodi na privlačenje duša k Isusu Kristu, Bogu našem. Na to smo pozvani od Isusa: "Pođite za mnom, i učinit ću vas ribarima ljudi!" (Mt 4,19).

* * * * *

Od dr. Poljakovića dobili smo desetak članaka s područja apologetike koje ćemo povremeno objavljivati.

Zahvaljujemo našem prijatelju iz Novog Zelanda na suradnji.

Piše: dr. Andrija Kopilović

ČEMU SKUPLJANJE NOVCA U CRKVI?!

Mnogim vjernicima nije jasno zašto se u crkvi skuplja novac. Što je značenje toga čina u misi? Kako se prema tome odnositi i što je naša kršćanska dužnost glede toga?

Radoznali vjernik

Sveta misa je najsadržajniji susret Kristovih učenika - vjernika. Tradicija toga susreta započela je već na dan Isusova Uskrsnuća. Čitamo u Novom zavjetu da je Isus "prvog dana u tjednu" pohodio svoje učenike i susretao se s njima i bio s njima sve do svoga Uzašašća. On je, kao najveći dar, na to zajedništvo ostavio znakove svoje prisutnosti svojim učenicima. Euharistija je u tom smislu najveće otajstvo i najveći dar. Od samih početaka kršćanska zajednica se sastajala prvog dana u sedmici da bi zajedno čitala Božju riječ, o njoj razmišljala, da bi slavila spomen Isusove žrtve i sudjelovala u gozbi njegova Tijela i Krvi njegove. Slavljenje Euharistije seže, dakle, u same početke Crkve. Dapače, to slavljenje i čini Crkvu i rađa Crkvu. Taj čin susreta s Isusom koji je oduvijek nosio oznake spomena njegove Muke, Uskrsnuća ali i euharistijske gozbe, bio je i najradosniji susret zajednice koja se prepoznavala kao zajednica Isusovih ljubljenih učenika, dakle, kao zajednica njegove braće i sestara. Isus ih je snagom Euharistije činio u sebi i po sebi tako jedinstvenima da su ih drugi prepoznavali i promatrali s uzdahom: Gle, kako se ljube.

Budući da misa, uz spomenčin Kristove žrtve, od početka ima i karakter gozbe, od prvih kršćanskih vremena je postojala praksa da nakon proslave Otajstva braća i sestre, Kristovi učenici, nastave druženje i da budu što duže zajedno. Tako su započeli s tzv. "gozbom ljubavi" - Agape. To se sastojalo u zajedničkom blagovanju onoga što su donijeli od kuće i objedinili kao zajednički dar i svaki je blagovao od tog "zajedničkog" za razliku od obiteljskog ili individualnog blagovanja koje nije imalo simboličnu darivanja i dijeljenja. Vrlo brzo je nastala opasnost da se te gozbe pretvore u "suparništvo" koje baca ljagu na Agape kao znak ljubavi, pa već kod apostola Pavla čitamo jasna upozorenja na koji način treba organizirati Agape poslije Euharistije.

Druga dimenzija iz koje izvire današnje skupljanje "lemozije" jest zajedništvo dobara o kojem čitamo u Djelima Apostolskim. To se danas spominje kao "Communio bonorum" ili "zajednička imovina": "Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao" (Dj 2,44-45); "Doista, nitko među njima nije oskudijevao jer koji bi god posjedovali zemljišta ili kuće, prodavali bi ih i utržak donosili i stavljali pred noge apostolima. A dijelilo se svakomu koliko je trebao" (Dj 4,34-35)..

Vrlo je jasno da je prinos dara usko vezan uz slavljenje Euharistije: "Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama... Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda (usp. Dj 2,42.46-47).

Ne smijemo zaboraviti da se liturgija Pracrkve dijelom naslanja na sinagogalnu liturgiju. Poznati su vrlo strogi propisi Staroga zavjeta po kojima je svaki vjernik u savjesti bio vezan davati desetinu od svih svojih dobara kao svoj dar zahvale Bogu, a iz toga su se uzdržavali Hram, svećenici i pomagali siromasi. Od te obveze nije bio oslobođen nitko. I siromah je prema svojim mogućnostima davao svoju desetinu.

U Novom zavjetu taj dar prima isključivo sakralni znak ljubavi i povezanosti vjernika. Već u drugom stoljeću nalazimo tragove skupljanja darova u naravi tamo gdje se prinose i najvredniji darovi, kruh i vino, dakle prikazni darovi za Euharistiju. Ti darovi u naravi su se onda poslije mise dijelili. Uz mnoge i različite promjene taj je običaj ostao sve do danas. Dozvolite da vam sada odgovorim na pitanje onako kako na to gleda liturgija i pastoral.

Dakle, pitanje lemozije - sakupljanja kod mise - nije upitno. To je liturgijski čin kojim vjernici djelotvornom ljubavlju sudjeluju u prikazanju darova namijenjenih za Crkvu i za siromašnu braću i sestre. Ni jedan kršćanin nije oslobođen u savjesti od djelotvorne ljubavi. Ljubav je vrhovna norma i zakon kršćanstva. On se očituje na različite i razne načine

ali je ugrađen kao znak i u liturgiju. Tako na primjer i pokajnički čin, znak mira i slično. Darovi za prikazanje su dakle liturgijski znakovi. Oni su znakovi kršćanske solidarnosti i ljubavi. Ako nas u savjesti veže ljubiti ne "riječju i jezikom" nego "djelom i istinom", onda se i ovaj znak mora svrstati u te kategorije - kategorije djelotvorne ljubavi. S druge strane, kako god naglašavamo gozbeni karakter svete mise, baš u najnovijim dokumentima Crkve Ivan Pavao II. poziva da nikako ne zaboravimo žrtveni karakter mise. Žrtva je uvijek prinos i prikaz. Svojevrsno odreknuće. Tako je ovaj znak "žrtvovanja" materijalnih dobara postao i znak sudjelovanja kod žrtvenog karaktera svete mise. Dakle, to nije skupljanje "sitniša" nego vjerski čin aktivnog sudjelovanja u misi gdje je norma darivanja isključivo savjest. Mi dakle prinosimo dar po savjesti prema svojim mogućnostima. To ne znači sakralizirati novac, nego prikazati žrtvu koja nas "košta". Način na koji se to danas čini je skoro isključivo prinošenje u novcu. Rijetko je to u naravi. Razlozi su, jasno, pastoralni. Međutim, obveza ovakvoga sudjelovanja nas ne ispričava jednostavno. Taj novac je naš dar za našu Crkvu. Po današnjim crkvenim zakonima, iz toga se novca izdržava isključivo crkva kao objekt i djelomično crkveni službenici. Kada sve to saberemo - da smo svi mi Crkva, da je ta zgrada naša zajednička kuća, da je to mjesto susreta Boga i čovjeka i da je predstojnik te zajednice u našoj službi i objedinjuje zajednicu - onda nam je jasno koliko je odgovorno naše "prinošenje dara na prikazanje". Tako, dakle, naše sudjelovanje u misi biva i žrtveno znakovito. Kada bismo još imali snage i svijesti skupiti tolika sredstva da s njima stvarno zaliječimo mnoge rane siromaha, naše bi kršćanstvo bilo "daleko glasniji govor" o Isusu Kristu i njegovoj ljubljenoj Zaručnici koja nastavlja njegovo djelo na zemlji. Zar ne bi u tom slučaju i za naše vrijeme ljudi mogli reći: Gle, kako se ljube?

Dakle, pitanje skupljanja je religijsko - crkveno pitanje, ono nas obvezuje u savjesti a ta savjest uređuje naš odnos prema Bogu, svetim činima, bogostovlju i zato je to kršćanska dužnost a ne običaj. Tužno je u svemu tome što to mnogima nije jasno te o tom s prijezrom i onalovažavanjem govore a tako se i ponašaju te stoga taj "znak ljubavi" zapravo ne postaje i efikasni čin ljubavi prema Bogu i bližnjima.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Tel.: 551-045

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

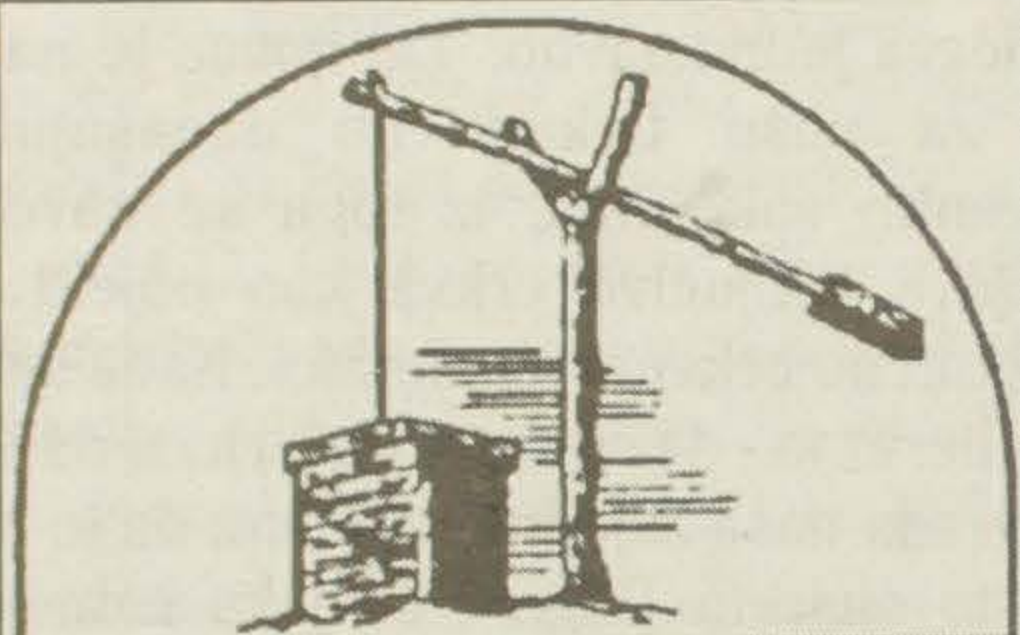
Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Posjetite Galeriju SUBOTICA

Radnim danom: 9 - 18 sati
Subotom: 9 - 12 sati

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. Ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

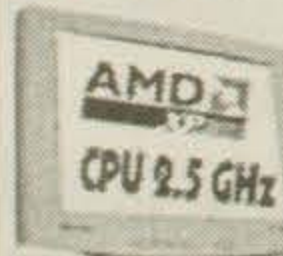
Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Millennium
GSM Centar
Prodaja i Servis

Pentium IV od 24990 din
Novo i polovno!

Fax aparati,
centrale...

Bežični tel.

sa CIP

2970 din

Mobilni od 5500.00

Sve na 7 rata

www.millenniumgsm.co.yu

Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

TippNet

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica

e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RAŠPORED SAHRANA NA INTERNETU

www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

SUBOTICA - Banijska 2; tel: 024/547-274

NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

kolpa·san®

KUPATILA

Za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-
vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila,
ugradni vodokotlići i kupatilska galanterija

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/753-374
754-680

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZARATSKO
PREDUZEĆE d.o.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Hirvivo
Katólikus hotelap
Ára: 32 dívár Ajándékotrok
1. dív. L. szám 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA - STRUČNA USLUGA

- Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
- Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
- Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČARIMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/28-482

**Slušajte
Radio Suboticu**
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767- 477
Tel./fax: 024/767- 426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559- 025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

INSTITUTUM THEOLOGICO-CATECHETICUM - SUBOTICA
TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT - SUBOTICA
TEOLÓGIAI-KATEKÉTIKAI INTÉZET - SZABADKA

YU - 24000 Subotica, Trg žrtava fašizma 19
381-(0)24-553-610
fax:381-(0)24-552-497

Rektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije

raspisuje

NATJEČAJ

za upis na studij
na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije.

Studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije traje četiri godine i na razini je visoke spreme.

Predavanja i seminari se održavaju vikendima (petkom navečer, subotom i nedjeljom), a po završetku studija stječe se stručni naziv diplomiranog katehete koji omogućuje kandidatima izvođenje vjerske nastave u osnovnim i srednjim školama.

Natjecati se mogu kandidati koji imaju srednju školu a upisati oni koji polože prijemni ispit. **Prijaviti se može do 2. 08. 2004. godine.**

Prijavljeni kandidati će nakon jednog tjedna **pripreme** koja će se održati od 2. do 6. kolovoza 2004. godine polagati prijemni ispit iz temelja vjere, hrvatskog jezika i književnosti i metodologije znanstveno-istraživačkog rada.

Priprema će se organizirati u prostorijama Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije (Trg žrtava fašizma 15). Priprema će za kandidate biti besplatna, dok troškove smještaja, ishrane, priručnika (knjiga) i puta snosi sam kandidat.

Tijekom studija na Teološko-katehetskom institutu kandidat će imati sljedeće predmete:

Uvod u Stari zavjet, Egzegeza Staroga zavjeta, Uvod u Novi zavjet, Egzegeza Novoga zavjeta, Biblijska arheologija, Katehetika, Dogmatika, Moralno bogoslovlje, Fundamentalna teologija, Opća povijest Crkve, Nacionalna povijest Crkve, Patrologija, Duhovno bogoslovlje, Pastoralno bogoslovlje, Liturgika, Sakralna umjetnost, Crkvena glazba, Crkveno pravo, Župna administracija, Teologija ekumenizma, Povijest filozofije, Psihologija religije, Psihologija, Pedagogija, Didaktika, Sociologija i Mas-mediji i komunikacije.

Prijave s dokumentacijom molimo slati na adresu:

TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT - Prorektor dr. th. Andrija Kopilović
24106 Subotica, S. Novaka 58; Tel/fax: 024-566-546 - tki@tippnet.co.yu

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
mr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović,

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
*zamjenik glavnog
i odgovornog urednika*

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"
- SCG 720 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 40 USD
Pretplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kufina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

POLIKLINIKA

SENTE

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Obavljamo dermatovenerološke, otorinolaringološke, internističke, neurološke, kardiološke, gastroenterološke, pedijatrijske preglede, lasersku terapiju i kućne posjete.

Mr. sc. med.

dr. Ruža Sente
dermatovenerolog

Radno vrijeme:

radnim danom: 9-19 sati
subotom: 9-12 sati

**MEDITACIJA
U ŽUPI
ISUSOVOG
USKRSNUĆA**
13. 08. 2004,
u 20,30 sati

Hrvatska riječ

ČITAJTE "HRVATSKU RIJEČ"
www.hrvatskarijec.co.yu
tel: (024) 55-33-55

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeveva 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeveva 4
tel: (024) 555-589

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Čašćenje "Čobanskog križa"

"Zlatna harfa" 2004. - u očekivanju početka

Diploma svakom zboru

Mala Jula pratila je dječji zbor iz Svetozara Miletića i Čonoplje

Mali tamburaši pratili su, pod ravnanjem prof. Mire Temunović, dječji zbor župe sv. Roka

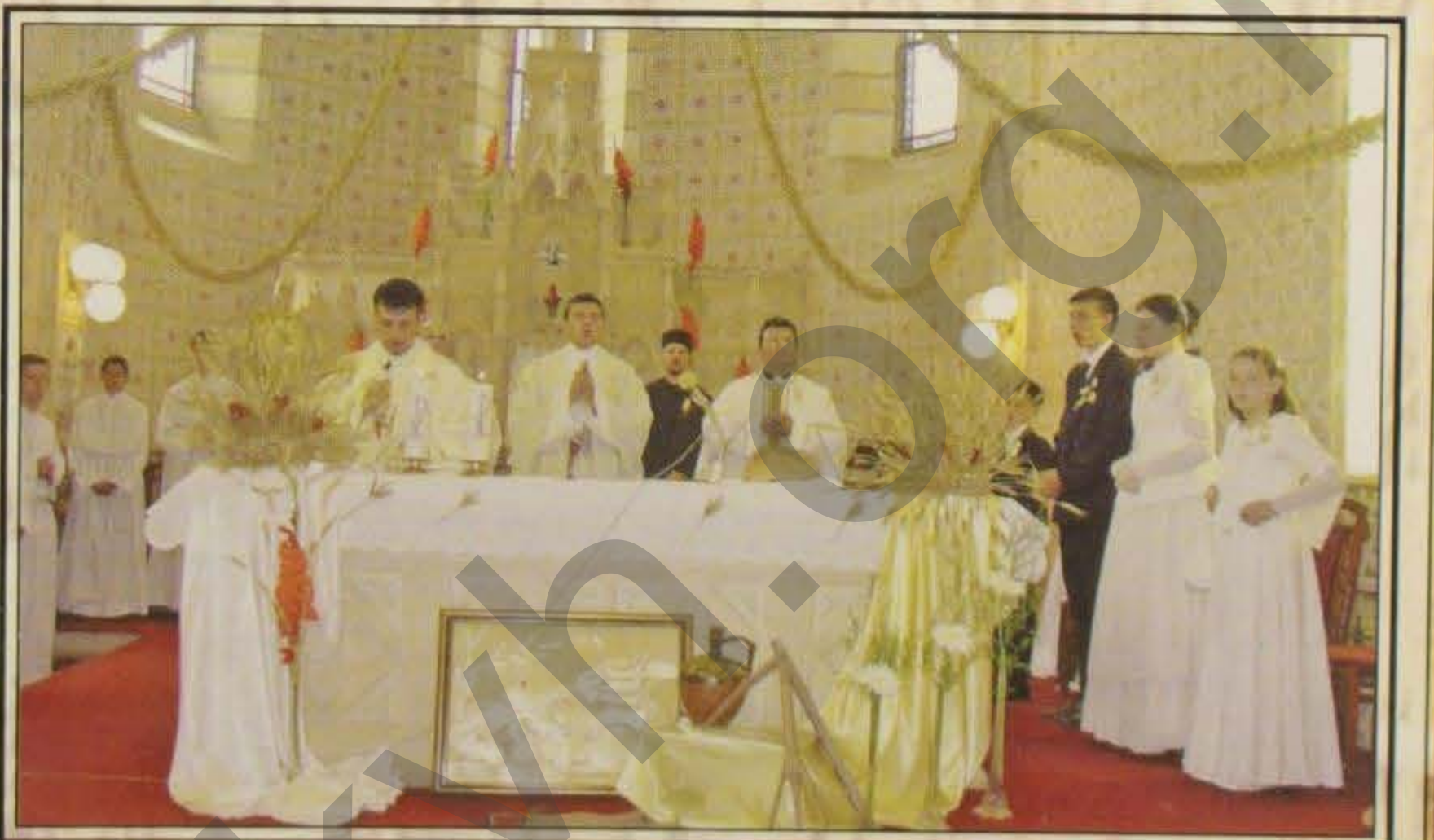
Oče naš... - župnik A. Anišić s 39 bračnih parova

Blagdan bl. Marije Petković u župi sv. Roka u Subotici

Nagradni izlet na Palić - vjeroučenci iz Bajmoka

Takmičenjem risara i svetom misom zahvalnicom u Starom Žedniku započela proslava Dužijance 2004.

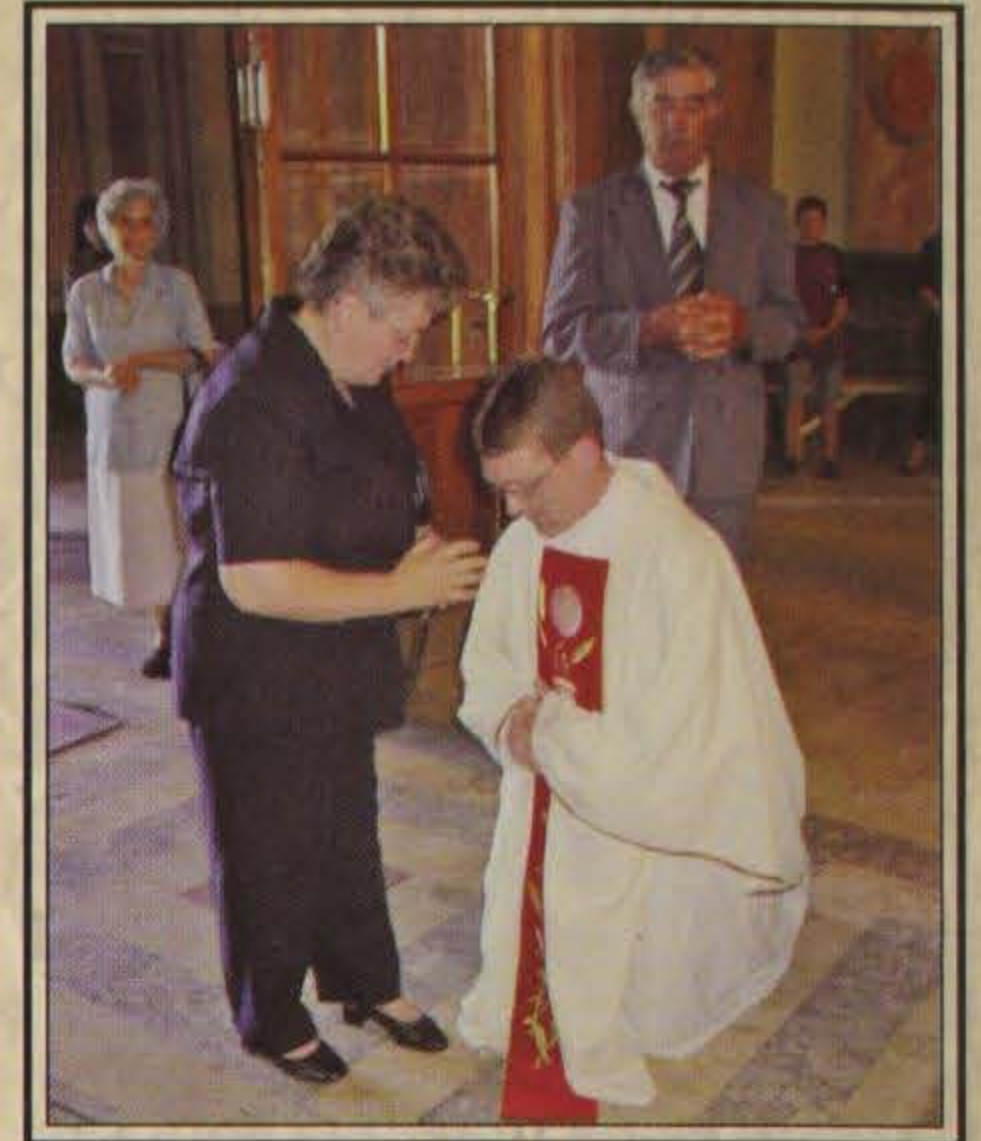
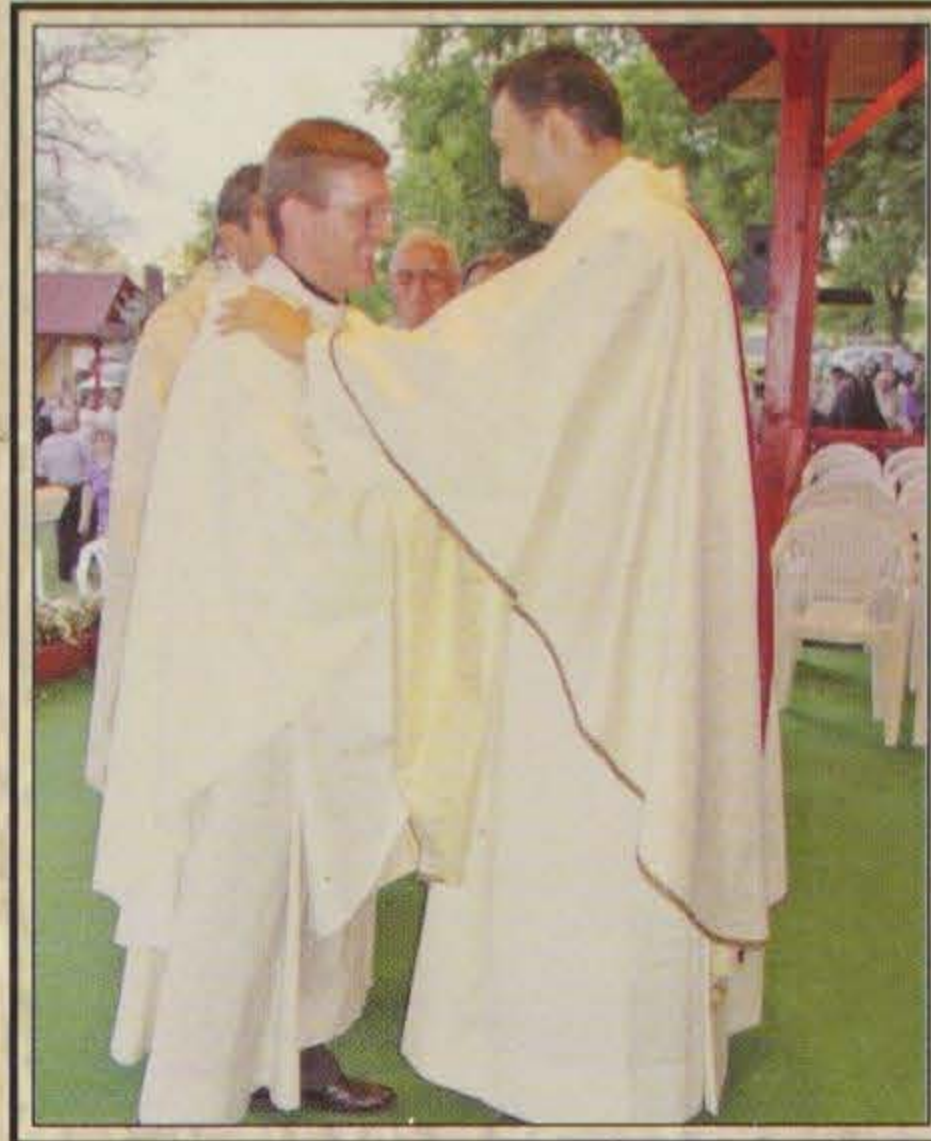
Goran

MLADOMISNICI

Mirko

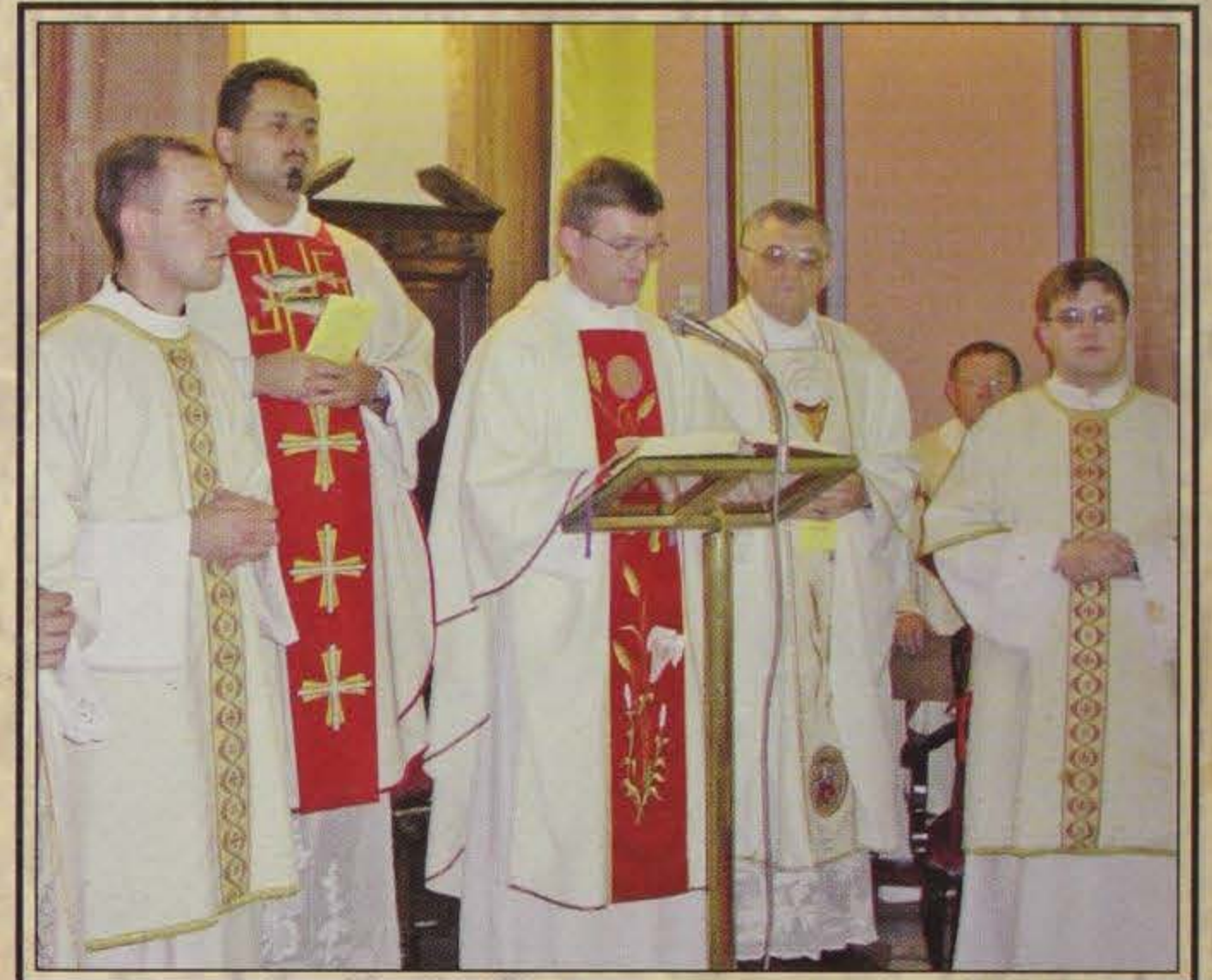
Župnikov i roditeljski blagoslov u Gospinoj kapeli

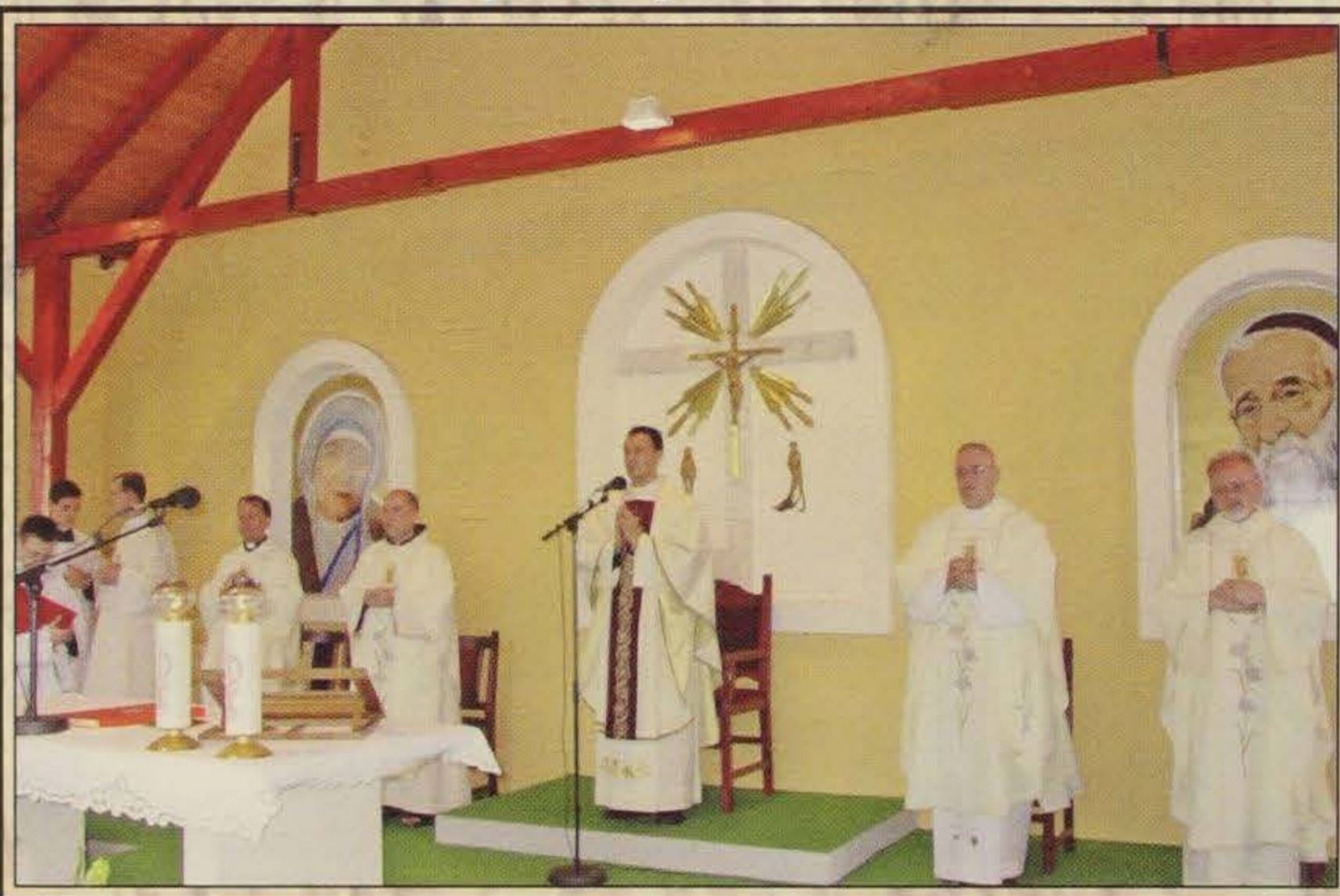
Majčin blagoslov

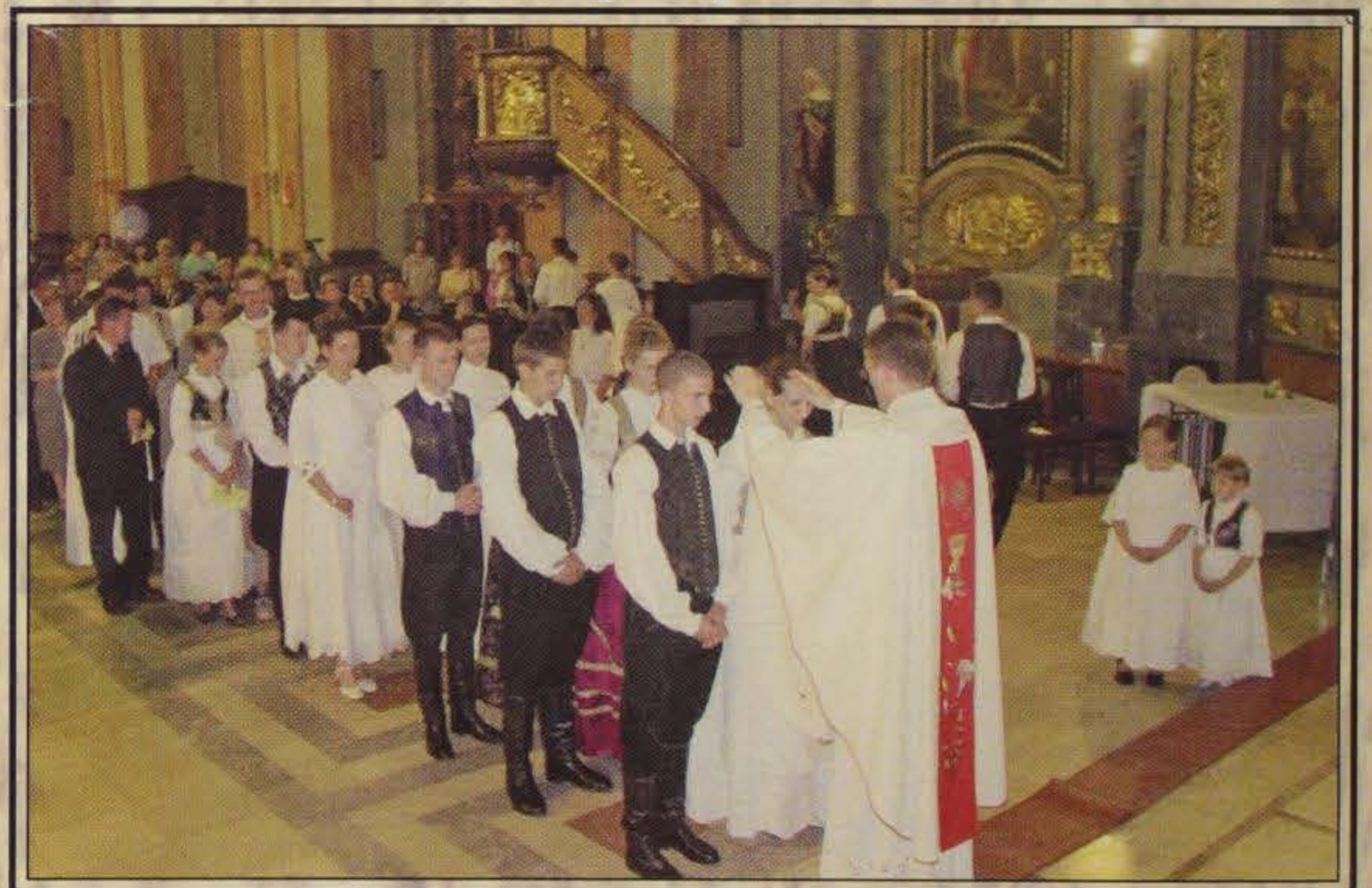
Dio vjerničkog mnoštva na Bunariću

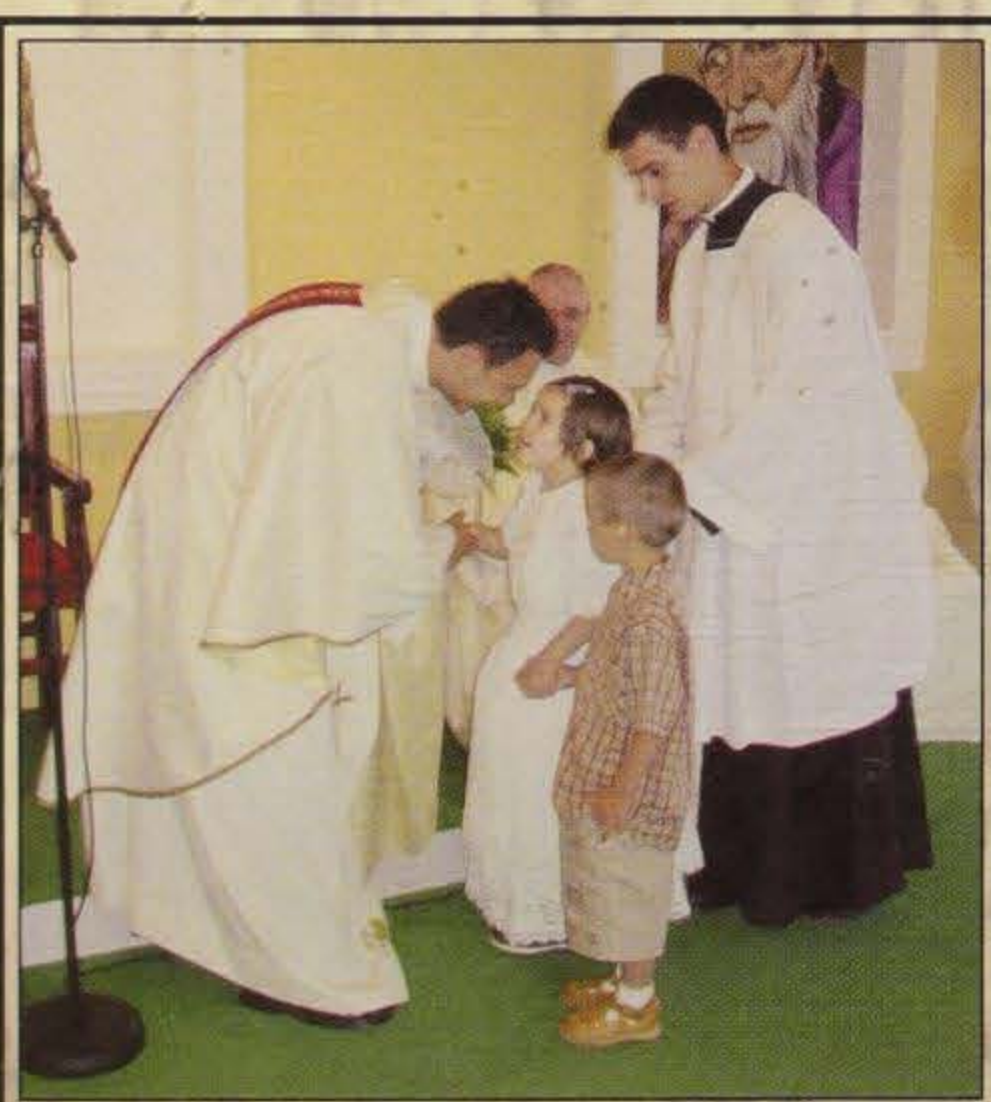
Mirko započinje Maldu misu u katedrali

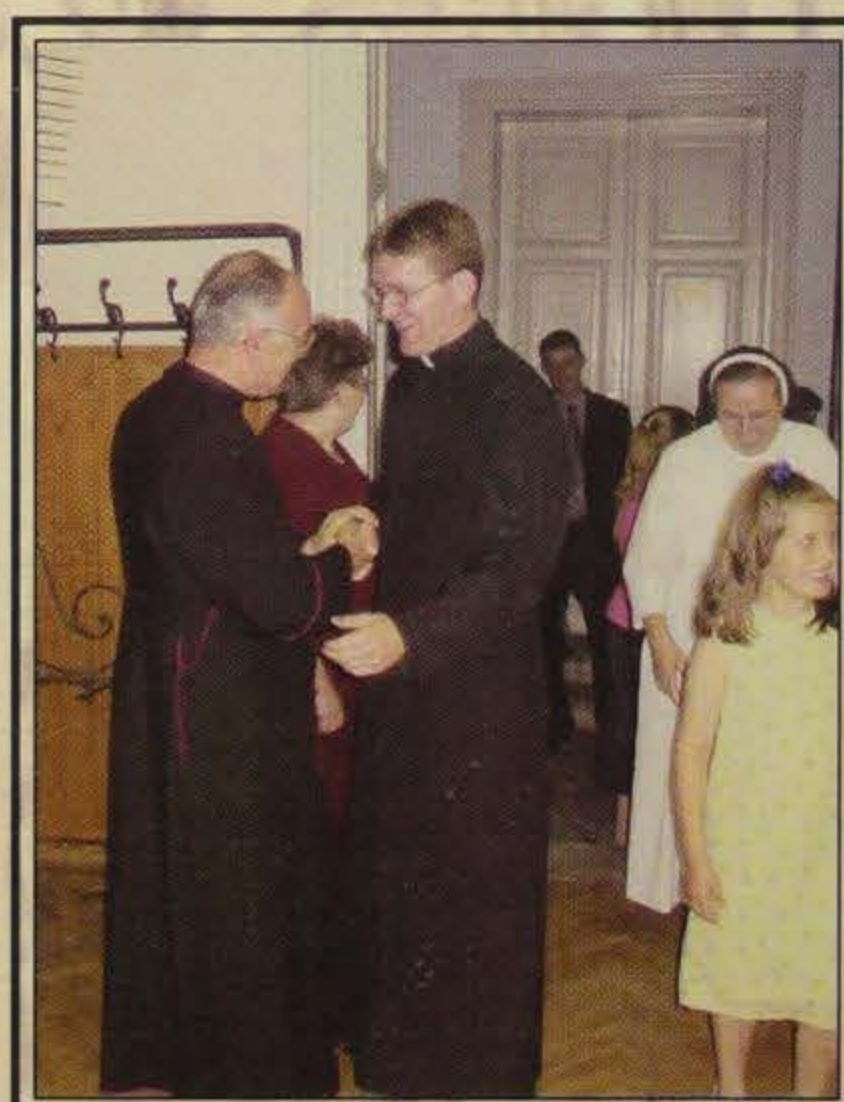
Prva Malda misa na Bunariću

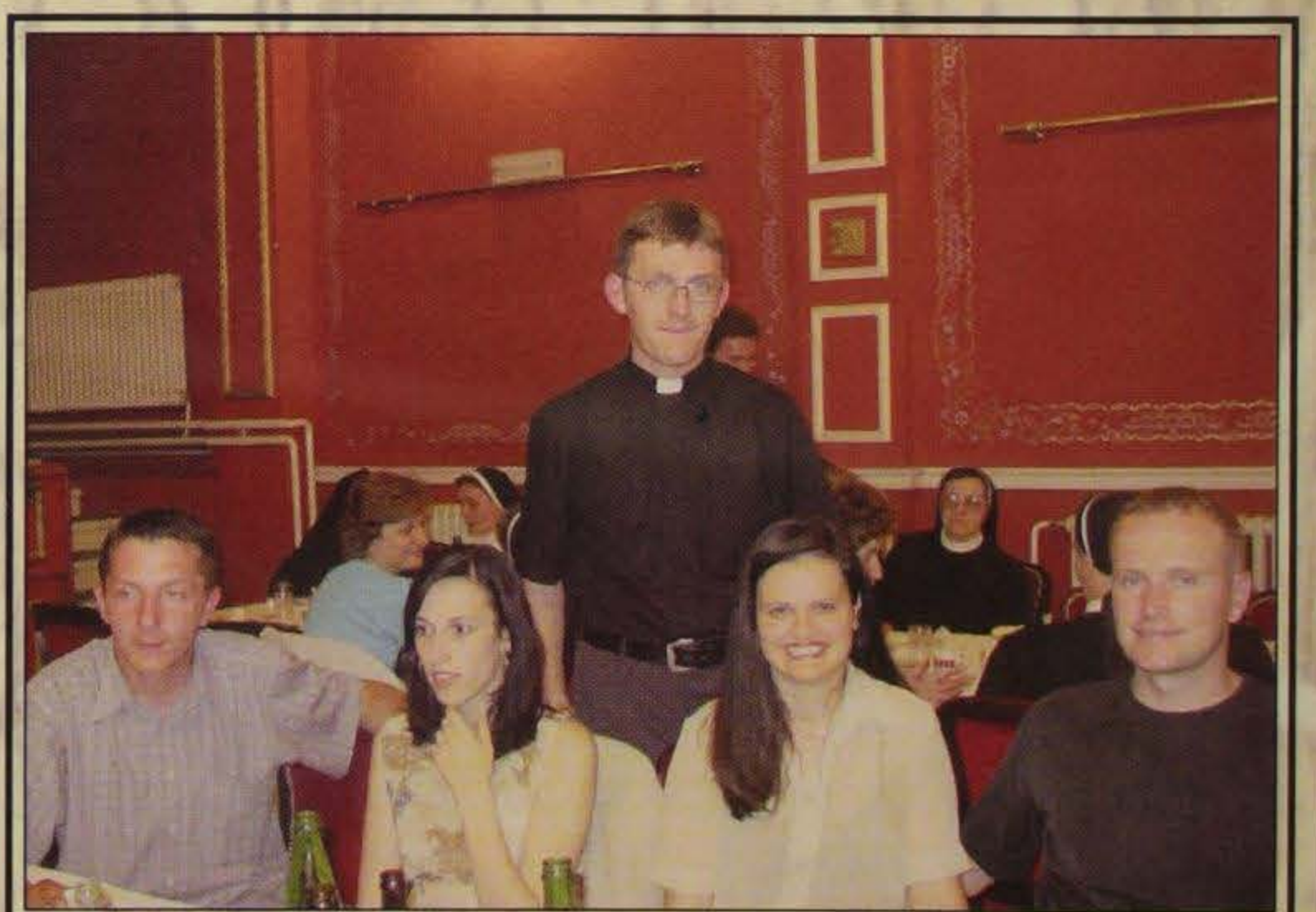
Mladomisnički blagoslov

Goran prima čestitke od djece

Ujak i nećak - 40 godina i prvi dan svećeništva

Mirko sa "starim društvom"